

onjalne 200
—bezpłatnie
d 2—5razy
20 proc.; od
Ogłoszenia
za każdy raz
CHEL
m?
ja?
ia?
A J
a jak-
rość.
WSZU-
ch.
wodu wy-
jąc res-
bry punkt
entela,
ka“
długości
JSKIJ“.
W,
chwali
PEITORAL
Silva Pinto,
gajając zaw-
un. Herval.
TENSE, ap-
bienia, do-
jaki uzna
ro Martins,
58
na rok
an.
mini-
aszej
jest
06 4
ios

NR. 51

Redakcja i Administracja:
Rua Aquidaban, 842
Telefon 4-3-4
Prenumerata roczna:
W Brazylii 14\$000
W Argentynie 5 pez.
Zagranicą 2 dolary
Płatna z góry
Cena numeru \$400
Poza Kurytybą \$500

GAZETA POLSKA W BRAZYLII

NAJSTARSZE POLSKIE PISMO TYGODNIOWE W AMERYCE POŁUDNIOWEJ — ROK ZAŁOŻENIA 1891

NUMER [NINIEJSZY ZAWIERA 14 STRONIC

Adres na listy i
przesyłki pic-
niężne:
Caixa postal B
Curitiba

KURYTYBĄ — SÃO PAULO — 29 LISTOPADA 1933

Redaktor Naczelny: WACŁAW MARJAN MARYNOWSKI

„Dar Pomorza”

Ponieważ przybycie polskiego statku szkolnego „Dar Pomorza” na wody brazylijskie wzbudza żywe zainteresowanie wśród Polonii naszej, przeto przypuszczam, iż czytelnicy „Gazety Polskiej” chętnie zapoznają się bliżej ze szczegółami dotyczącymi tego wspaniałego żeglowna.

„Dar Pomorza” jest to FREGATA (czyli okręt żaglowy) posiadający na wszystkich trzech masztach reje, o pojemności 1560 tonn. Wybudowany został w Hamburgu w roku 1909 dla marynarki handlowej niemieckiej jako statek szkolny, z najlepszej stali i posiada następujące wymiary: Długość 91,5 m, szerokość 12,6 m, zanurzenie zaś u rufy (tył okrętu) wynosi 5,2 mtr. Z trzech masztów najwyższy t. zw. grot ma 42 mtr. wysokości. Ogólna powierzchnia żagli odpowiednio do rozmiarów statku jest imponująca: 1600 m². Aby umożliwić załodze manewrowanie 25-ciom a rozmaitemi żaglami posiada „Dar Pomorza” odpowiedni takelunek zarówno stały, podtrzymujący, masztowy, jak i ruchomy służący do nastawiania żagli. Dla zorjentowania się o ogromie tych rozmaitych lin wystarczy przytoczyć, iż długość lin z manili wynosi około 1200 mtr., długość zaś lin stalowych drugie tyle. „Dar Pomorza” zbudowany jest zupełnie nowoczesnie. Wnętrze okrętu podzielone jest na kilka przedziałów wodoszczelnych, dzięki czemu nawet w razie awarii (katastrofy) woda nie może zalać całego statku. Co do rozmieszczenia miejsc w korycie statku, to na dziobie lokowano (jak zwykle na wszystkich okrętach) stałą załogę „Daru Pomorza”, w porośku czyli na „śródookręciu” mieszczą się sale uczniowskie, w tyle zaś t. j. „na rufie” sala wykładowa, salony, kabiny oficerów i t. d. Na pokładzie stoją szalupy ratunkowe (6) prócz tego motorówka i łódź pomocnicza do komunikacji w portach i t. p. celów.

„Dar Pomorza” zakupiony został we Francji (otrzymali go Francuzi od Niemców po wojnie światowej), w r. 1929, przez Komitet Floty Narodowej z funduszu zebranych przez społeczeństwo ziem Pomorza, i w zimie tegoż roku został przyholowany z portu St. Nazaire do stoczni w

Naskov (Danja), gdzie został gruntownie zremontowany. Po drodze ta, podczas której „Dar Pomorza”, bez takelunku, zdany był na łaskę holownika, omal że nie zakończyła się tragicznie dla tego żeglowna. W zatoce Biskajskiej zaskoczył statek niezwykle silny orkan i tylko dzięki ogromnej odwadze i poświęceniu polskiej załogi składającej się jedynie z 5-ciu osób (Komendant kpt. Maciejewicz, kpt. Meissner, bosman Kaleta, st. sternik Józef Grzelak i marynarz Klusiewicz) zawdzięczać należy uratowanie statku.

Na stoczni duńskiej w Naskov „Dar Pomorza” wyposażony został w motor pomocniczy Diesla (pędzony ropą naftową) o sile 430 HP efektywnych. Ponadto statek otrzymał dużą radiostację nadawczą, specjalną stację radioprowadzącą alarmową, oraz stację odbiorczą telefoniczną i koncertową. Cała aparatura tych stacji wykonana została w Polsce. Statek oczywiście oświecony jest elektrycznie, przy pomocy dynamo poruszanego oddzielnym motorem, i wyposażony jest w najnowsze przyrządy nawigacyjne.

„Dar Pomorza” odbywał już dalekie podróże szkolne, prócz pływania czwiczego po Bałtyku. Był w New Yorku, w Recife i na Martynice i znany jest w świecie żeglarskim jako statek o dużych zaletach nautycznych. Przy pomyślnym wietrze osiąga z łatwością szybkość 14 mil morskich na godzinę, co dla żaglowca jest już bardzo wiele.

W obecną podróż „Dar Pomorza” wyruszył z Gdyni dnia 17 września z kandydatami Państwowego Szkoły Morskiej, przez Katedg i Skagerak, Kanał La Manche, port Plymouth, Las Palmas, Mindello (Wyspy Zielonego Przylądka) do zatoki Paranaguá gdzie przewidziany jest kilkotygodniowy postój. Z początkiem stycznia „Dar Pomorza” wyruszy do Kapsztadu (Capetown) w Afryce a następnie wzdłuż brzegów zachodnich Afryki przez Azory, powróci do portu macierzystego Gdynia. Długość przebytej drogi w tej podróży, z górą siedmiomiesięcznej, obliczono na 21.000 mil morskich czyli około 40.000 km.

Władysław Neuman.

Upadek Kultury

Czytając exposé prezydenta Gabinetu Ministerjalnego Polskiego pana Janusza Jędrzejewicza, znajdujemy w nim bardzo znamienne, chociaż krótkie ustępy, dotyczący tak ważnej rany, jaką niezaprzeczenie jest upadek kultury, który można zauważyć nie tylko w społeczeństwie polskim

lecz w innych społeczeństwach świata. Nie możemy w naszym piśmie przeznaczone dla szerokiego mas biadać nad upadkiem kultury, wiedzy, umiejętności i o-bniżeniem się poziomu dobrego smaku. Zaprawdę tegoż „arbitrzy elegancji” woła dziko roz-wrzeszczaną tancerkę, jakichś e-

gzotycznych piasów, wiodących swój rodowód z puszcz afrykańskich, kiedy dziewczęca natura i pałające słońce działają na prymitywne umysły, pobudzając je do szatu, niż klasyczny balet, najwspanialszą operę i przecudowne dramaty. Są to rzeczy smutne i konieczne potrzebujące naprawy, jeżeli świat nie ma być zalany falą barbarzyństwa. Obchodzą nas jednak rzeczy bliższe, bardziej bolesne a dotyczące naszego społeczeństwa na obczyźnie.

Stanowczo musimy stwierdzić, że straciłszy bardzo wiele. Zamiast posuwania się naprzód, cofamy się. Na oko zdawać by się mogło że kolonia cywilizuje się. Musimy jednak temu stanowczo zaprzeczyć. Dwie dziesiątki lat temu Irak, smoking na grzbiecie polaka należał do rzadkości, dzisiaj przywdziewamy te stroje nie wiedząc kiedy można ich używać, jak należy je nosić bez popelnienia nieprzyzwoitości towarzyskiej. Więcej widzimy jedwabnych pończoch na grubych łądzwiach, więcej poobcinanych grzywek a la „Piaś” czy też a la garsonne, więcej lakierowanych trzewików na nieprzystosowanych do tego dobrowolnego męczeństwa odnóżach.

Kultura nie leży w ubraniu, chociaż możliwe ubranie jest objawem kultury. Nasi wychodźcy przywieźli ze sobą skarby starożytności, bardzo wysokiej kultury, sięgającej prastawiających czasów, lecz zmieniają je na licznym, wydające je lekkomyślnie, a zostają bez kapitału dorobku umysłowego tutejszych pokoleń. Na naszych kolonistach spoczywa zadanie utrzymania naszej prastarej kłmiejczy kultury, naszych pięknych starodawnych zwyczajów, naszej kłmiejczy „etykiety” która każdemu gospodarzowi w kraju dyktuje postępowanie w trudnych położeniach i uczy grzeczności bez poniżania swej osobistości. Po miastach jest rzeczywistość trudniej i ciężko żyć tak, by u-szanować drugich, ale samemu budzić szacunek. Naprawdę nie idziemy naprzód, lecz cofamy się!

Dziś nasze zaciekle walki toczą się raczej naokoło osobistości niż naokoło zasad. Należy szanować cudze przekonania, musi się je czasem zwalczać, lecz nie wolno terroryzować nikogo. Nie należy nikomu zakładać kagańca na usta, lecz należy starać się go przekonać. Nie tak dawno sale w dniach przedstawień roily się od widzów, a dziś należy ściągąć przemocą ludzi na widowiska. Gdy rzucimy okiem na salę w dzień przedstawienia, naprawdę pustą śmiech ogarnia ludzi. Wszystkie „wielkości” patrzą na się z podobą, jeden drugiemu radby wszelkiego złego przychylić, a to tylko z powodu że ów myśli inaczej niż on, lub raczej jego niedoścignięty wzór do naśladowania. Nikt z nas nie wie o tem, że należy ustąpić miejsca starszemu, czy kobiecie, nie wie, że młodszy ma obowiązek witać się ze starszym nie bacząc jakim on zasadom hołduje. Gdy amatorzy namęczą się, gdy reżyser napracował się tygodniami, wita ich pustka i skrzypienie drzwiami, chodzenie, krzyk radujących się życiem w bufecie, lecz gdy muzyka zawiedzie smętne tango, gdy zahuczy falkstrot zjawiają się kandydaci do tańców i suną po sali imitując ruchy lubieżnego paralytika, pomiędzy rozkoszną gromadą wrzeszczących dzieci. Powinniśmy pamiętać, że obowiązkiem tych, którzy coś mają, naturalnie w moralnym znaczeniu, jest dawanie tego swym rodakom. Nie powinno się to czynić w sposób, jakby bogaty a próżny bankier rzucał jałmużnę żebrakowi. bo to

rani i poniża, ale w sposób serdeczny pełny taktu, tak jakby starszy brat dawał przykład młodszemu bratu. Wielką rolę mogą tutaj odegrać nasze panie. Wiemy, że formuje się stowarzyszenie kobiet, Niechże więc rozciągną swą opiekę nie tylko nad matką i dzieckiem, lecz niech pamiętają, że przez swój wpływ przez wrodzoną grację, przez gładkość obejścia i ciepłą serdeczność mogą i powinny świecić nam przykładem i zdzialać bardzo wiele na polu kulturalnym a jest to wielkie i zaszczytne zadanie, dla którego warto poświęcić się i popracować, a jesteśmy pewni, że nie tylko w tym wypadku potrafią podtrzymać naszą rodzinną kulturę, lecz w dodatku zyskają wdzięczność naszego społeczeństwa.

PILAWA

ŻÓŁTE NIEDEZPIECZEŃSTWO

Przechadzając się przez ulicę Tokio, ożywionej stolicy Japonji, a przyglądając się różnym wyrobom, wystawionym za blyszczącymi witrynami, przechodząc ma wrażenie, że kraj ten jest zalany eksportem zagranicznym. Widzi się tam śliczną misieniską porcelanę, ostrza brzytwy ze stępami znanych fabryk europejskich, nawet wielkie maszyny drukarskie, z wrytymi napisami, znanych niemieckich firm. Lecz naprawdę te piękne towary, nie oglądały nigdy Niemiec, ani Europy a są wyrobione w Japonji. Świat jest bezsilny przeciw tym machinacjom bez skrupułu, które nie tylko są podrabianiem znaków ochronnych firm, lecz w dodatku mają na celu niesłychany „dumping” pieniężny. Szkoci muszą patrzeć bezzilnie, jak japończycy eksportują do Anglii, „prawdziwe” Black and White Whisky. Anglia patrzy bezzadnie jak japończycy puszczają bezkarnie na rynek światowy podrobione maszyny angielskie, a to po połowie kosztów minimalnych wyrobu w Anglii. Oprócz tego Japonja wprowadziła na rynki światowe, masowo różne własne towary pod japońskimi markami które wyparły z obiegu dawne europejskie i zagraniczne marki. Japońskie żarówki królują na świecie, japońskie piwo, bje znakomite piwo niemieckie, na rynku amerykańskim. Pisze się coraz więcej japońskimi otówkami, które wypierają z handlu otówki Niemojowskiego i norymberskie. Jest to rzeczą godną uwagi, że produkcja przemysłowa Japonji przywzyszała produkcję wysokiej konjunktury, z 1928-go roku, o 20 procent i to właśnie, gdy państwa wnoszą między sobą ochronne bariery i mury celne. Ostatnie cyfry eksportu japońskiego zaalarmowały świat. Gdy w początku 1928-go roku miesięczna cyfra eksportu wynosiła 63,9 milionów jenów, w tym samym okresie tegorocznym doszła do 123,8 milionów jenów, a w ostatnich miesiącach doszła do olbrzymiej cyfry 180 milionów jenów. Ten niezwykły rozwój przemysłowy należy przypisać w pierwszym miejscu dewaloryzacji

3\$000 kosztuje kalendarz „Gazety Polskiej” na rok 1934. — Jest do nabycia u wszystkich naszych Agentów i w Redakcji.

jena. Ceny sprzedaży en gros spadły w Japonji od 1928 r. o 66 procent.

Japonja przewiodła tę dewaloryzację swych pieniędzy ze względu na zadanie standardu złotego Anglii i by się bronić przed konkurencją walutową tego kraju. Obecnie można zauważyć w Japonji ogromny popyt na surowce, co nawet ożywiło rynki krajowe, o słabem uprzemysłowieniu, a wielkich zapasach surowców. Ten zwycięski pochód Japonji poprzez świat, oznacza zamiar zdobycia na naszym globie przodującego stanowiska. Obecnie w Japonji przypada na kilometr kwadratowy 183 osób, można przyjąć że ludność w przeciągu 30-tu lat wzrośnie z 66-u miljonów, na 80 miljonów, co wreszcie musi doprowadzić do starcia z konkurencyjnymi państwami.

Stacja opieki nad Matką i dzieckiem

kommunikuje, że z dniem 5 grudnia uruchamia swoją poradnię w lokalu przy ulicy Carlos de Carvalho 733.

Stacja czynna będzie w dnie powszednie od godziny 2 do 4 po południu, w których to godzinach odbywać się będzie: Zapisywanie dzieci, ważenie ich, mierzenie, oględziny lekarskie oraz udzielane będą porady jak matka winna karmić i pielęgnować swe dziecko by rosta i cho-wało się zdrowo.

Opłata obliczona jest minimalnie, wynosi bowiem (1\$000 jednego milrejsa miesięcznie wpła-canego jako składka członkowska.

Produkty „Gambarotta”

Na rynku kurytybskim ukazały się znowu znane produkty „Gam-barotta” które nie ustępując zio-olnie co do jakości wyrobom firmy „Cinzano” a sprzedawane na rynku po cenach o wiele niższych — przez co są dostępne dla szerokiego mas publiczności „Vermouth-Gambarotta”, „Awara-Gambarotta”, „Fernet-Gambarotta”, „Bitter-Gambarotta”, „Ferro China Gambarotta” są nie tylko doskonałe w smaku jako aperitywy, ale są polecane również przez lekarzy światowej sławy jako środki znakomicie

ułatwiające trawienia. Dr. Prof. Comm. G. Lapaoni przyboczny lekarz J. S. Papieža Leona XIII wyraża się o wyżej wspomnianych produktach, że nie istnieje lepsze lekarstwo dla anemicznych rekonwalescentów i ludzi cierpiących na żołądek jak wyroby „Gambarotta”.

OSOBISTE

Instruktor Teatralny na Brazylię p. Tadeusz Morozowicz powrócił już z urlopu i z dniem 1-go grudnia rozpoczyna pracę teatralną. W związku z przyjazdem Instruktora Z. A. S. rozpoczyna próby nowej sztuki 3-aktowej komedji p. Kawiarenka.

Wioscy rolnicy uprawiający pszenicę mają osiedlić się w południowych stronach naszego stanu. Dwaj fachowcy, Cezare Trincas i Ricardo Trincas wyjechali w głąb Stanu, w towarzystwie inspektora federalnego rolnictwa, dra Silvana Rocha Loures, by wybrać odpowiednie stanowiska, pod nową kolonję. Inspektor rolniczy towarzyszący włoskim fachowcom z polecenia ministerjum Rolnictwa, zainteresowanego, przeprowadzenie planu rolników włoskich. Podróżni odwiedzili stację doświadczalną w Ponta Grossie, a następnie udali się na południe, w poszukiwaniu odpowiednich terenów.

Kurytyba — W ostatnich czasach zdarzały się często usiłowania podpalenia wozów tramwajowych, co wzbudziło podejrzenie policji o istnienie terrorystów, którzy w pierwszym miejscu działają przeciw amerykańskiemu T-wu Força e Luz. Dn. 28-go o 10,20 nieznaną sprawca rzucił bombę dynamitową na stację tramwajową, przy ul. Barão Rio Branco. Jedna ze ścian została zdemolowana, oraz wiele szyb popękało z powodu wybuchu. Jak się dowiadujemy inna bomba została rzucona w niedzielę w nocy na stację elektryczną, lecz nie wyrządziła szkody. Policja uwięziła konduktora Nr. 5, na którego padają podejrzenia.

Potrzebny jest mężczyzna lub małżeństwo podeszłego wieku do utrzymania porządku domowego wzamian za całkowite utrzymanie, bez wynagrodzenia pieniężnego. Poszukuję takiego człowieka lub małżeństwa z powodn osamotnienia. Zgłoszenia pisemne pod Alberto Majewski—Iraty (50-35).

Fabryka i centrala S. Paulo
Wielka hodowla jedwabników w Braganca St. S. Paulo

Filje:

RIO DE JANEIRO
SAO PAULO
Belo Horizonte
SANTOS
CURITYBA
ul. 15 de Novembro 98

W dniu 6 b. m. zaczęliśmy naszą wielką, do-
roczną wyprzedaż z okazji
naszej rocznicy.

Uwaga: Jedwabie różnych gatunków po cenach
w Kurytybie nigdy niewidzianych.

Manon purgativo
(Środek przeczyszczający)
jest tak odświeżający, jak napój
chłodzący.

UWAGA! UWAGA!

Lustra i szkła we wszystkich gatunkach, możecie nabyć po cenach bezkonkurencyjnych tylko w znanej fabryce luster SALOMONA GUEL MARA ul. 24 de Maio 44

Wszelkie rozmiary, formaty i grubości. Jest jedyną która wykonyuje na zamówienie wszelkie prace wchodzące w zakres fabryki szkła i luster, jak: ozdaczanie wzorów na szkło, wyz, nanie mato-wanie i wszelkie inne formy.

Najgustowniejszym prezentem na Gwiazdkę

JEST KOMPLET MEBLI ZNAJĘJ FABRYKI „AMALFI”
Najnowsze futurystyczne modele po minimalnych cenach
Fabryka mebli „FRANCISCO AMALFI”
Ul. Marechal Floriano Peixoto 1156 — 1160
WRSTAWA: ul. 15 de Novembro nr. 17 — Kurytyba. 439 51-34

Doszopsu z browaru „Atlantyka” jeden drugiego powinien zachęcać

KRONIKA PARAŃSKA

Z Marechal Mallet, zawiadomiono telegraficznie policję, że w nocy z 16-go, na 17-go znaleziono zwłoki nieznanego mężczyzny, przy 15-ym kilometrze linii kolejowej, wykazujące, pięć ran postrzałowych.

Spokojna i uczciwa dawniej Kurytyba może coraz częściej pochwalic się scenami Dalekiego Zachodu amerykańskiego. W przeszłą sobotę, o pół do pierwszej w nocy, gdy ostatni tramway wracał ulicą Floriano Peixoto, zatrzymano go niespodziewanie. Został ściągnięty sznur prowadzący do przewodów, tak że przewrcono prąd elektryczny. Konduktor, który sam znajdował się w wagonie, otworzył automatyczne drzwi i wyskoczył z wozu, by się przekonać co się stało. Koło tramwaju kręcił się chłopak usiłujący podłożyć ogień pod wóz, lecz gdy konduktor zbliżył się do niego, młody podpalacz zbiegł i zniknął w ciemnościach. Gdy wiodący wagon powrócił do wnętrza, skonstatował brak kasy, w której miało znajdować się 24\$000 drobniemi, a które wspólnicy młodego podpalacza unieśli.

Pan interwentor federalny Manuel Ribas bawił na krótkiej kuracji u wód w Castro.

Pan prezydent Getulio Vargas dał do rozporządzenia panu Caiowi Machado, zbioru produktów Stanów Północnych, które przywiózł ze swej podróży. Ciekawy ten zbiór będzie figurował na Wystawie, mającej być inaugurowaną w grudniu. O ile będzie rzecz możliwą, minister Rolnictwa, major Juarez Tavora, przybędzie na inaugurację wystawy do Kurytyby.

Komendant Regionalny V-go okręgu wojennego, generał João Gomes Ribeiro wyjechał do Rio de Janeiro.

Dn. 11-go b. m. w Passunguy, w dystrykcie Diamantina, został za-

mordowany inspektor policyjny Aparicio Pires. Morderca zdołał zbiec.

W quartelirão Embassô, comarca Foz de Iguaçu, przyszło w czasie zabawy tanecznej do strzelaniny, w czasie której, niejaki João Aquino zastrzelił jednego z uczestników zabawy, Paula Silva. Morderca został pochwycony i uwięziony.

Na tutejszej poczcie, miano odkryć różne nadużycia, w oddziale przesyłek. Przepadały w urzędzie pocztowym, paczki z ubraniami z Porto Alegre, a również przesyłki ostrzy do brzytw, z zagranicy.

Żołnierz 9-go pułku artylerji Abel da Silva zmarł w tutejszym szpitalu wojskowym. Niedawno wdał się on na Portongu w bitwę, z jakimś nieznajomym, a gdy urzędnik policyjny Eziú de Almeida chciał uspokoić walczących, rozgorączkowany żołnierz rzucił się na niego. W czasie tego napadu, na przedstawiciela władzy, odniósł ciężką ranę postrzałową.

W Castro w przeszłym miesiącu mają jakiś nieznany nikomu japończyk popełnił samobójstwo. Przez długi czas policja nie mogła sprawdzić tożsamości desperata. Obecnie Konsul generalny japoński w S. Paulo zdołał wyświecić prawdę. Nieboszczyk jest synem japońskiego kolonisty nazw. Matuihi Kambokszasji, z kolonii União, w Stanie S. Paulo.

Zemieszczająca przy ulicy Comendador Araújo dwadzieścia sześć lat licząca żona telegrafisty, Luiza Pinta, zameżna od czterech lat, pod nieobecność męża, popełniła w domu swej matki zamach samobójczy, wypijając potężną dawkę kwasu mrowcowanego. Pomimo usilnej pomocy lekarskiej nie zdano uratować desperatki, która w kilka godzin, wśród straszliwych męczarni, wyzionęła ducha.

Radio Klub Parański postanowił wprowadzić w niedzielę, od 2-jej, do 3-jej audycje dla dzieci.

João Maria Marques, właściciel fazendy Santa Flora w municypjum Palmeira otrzymał od Rządu Federalnego pozwolenie, na przeszukiwanie przez fachowców łożysk rzek Rio Papaguaios i Rio Tamandare oraz ich dopływów, celem stwierdzenia istnienia w ich mamule złota i drogich kamieni, oraz otrzymał koncesję na założenie towarzystwa, któreby eksplorowało te bogactwa przyrodzone.

Pan interwentor federalny Manuel Ribas, wracając z Castro, przybył 20-go do Ponta Grossy i zatrzymał się w hotelu Avenida. Pan interwentor odwiedził prefekturę, siedzibę T-wa 26 de Outubro, szkołę i wiele zakładów dobroczynnych.

Pan Francisco Schaffer dziękując publicznie, w prasie za współczucie, którego doznał od większości osób, z powodu zniszczenia, przez pożar swej znanej obory zarodowej, owocu pracy kilkudziesięciu lat zbija niewiarygodne zarzuty uczynione mu przez anonimowego autora, w tutejszym dzienniku „Correio do Paraná”. Równocześnie p. Schaffer zwrócił się do szefa Policji, prosząc, by ten przeprowadził obory śledztwo, któreby oczyściło go z poważnych zarzutów ciężkich na jego cześć.

Luiz Carlos Prestes, znany komunistą brazylijski miał przejeżdżać przez Kurytybę, udając się na północ naszego Stanu.

W Tibagy dwaj od stóp po zęby uzbrojeni ludzie nazwiskiem Isaltino Pedro de Oliveira i Darberto Silva porwali dwie córki niejakiego Bonifacio Godoy, z których jedna liczyła 10 a druga 12 lat i uwięzili je konno, w okolicznych lasach. Zbrodnicy ten wybrzyk nie jest aktem zemsty, lecz ma na celu podobno, zaspokojenie nieprzystojnych chuci.

Cóż straciecie

składając krótką wizytę w sklepie przy ul. Riachuelo Nr. 191 i 303

Posiadamy naprawdę świetnie zaopatrzone magazyny, a nie mały sklepik!!!

Chcąc nabyć jakikolwiek bądź ubiór znajdziecie różne towary w różnych gatunkach i cenach

Każdy najdrobniejszy nawet nabywca jest przez nas mile widziany!

Przy swych zakupach na święta Bożego Narodzenia i Nowego Roku nie zapominajcie, że w Kurytybie istnieje filja znanej i cenionej firmy

Casas Pernambucanas

Ul. RIACHUELO 191-303 — Kurytyba.

Ul. Riachuelo 191 i 303.

400-45-54

Jakiś uzbrojony w rewolwer, ubrany w strój mieszkańców lasu nieznajomy, już trzykrotnie napadał na 9-letnią dziewczynkę. W ostatni wtorek, na ul. Augusto Steffeld, o szóstej wieczorem usiłował zgwałcić swą ofiarę, która uwalniała się jedynie od straszliwego losu, kłapiąc dotkliwie potwora w rękę. Zwracamy uwagę rodziców, by nie pozwalali swym nieletniem córkom chodzić samotnie po mieście, zwłaszcza wieczorem, gdyż przewrotnie indywiduum, nie zostało jeszcze ujęte.

Według ostatnich doniesień chmury szarańczy, które przybyły z Argentyny, pustosząc lany w Stanie Rio Grande do Sul zagrażają najazdem, stanom Sta Catharina, Paraná i S. Paulo. Przednie strażnice tych żarłocznych owadów, miały już osiągnąć południowe strony wymienionych Stanów. Zdaje się że wieści są przesadzone i że rolnictwu nie zagrażają straty. W każdym razie zwracamy uwagę p. rolników na grożące niebezpieczeństwo, pomnąc na przyszłość: „Strzeżonego, pan Bóg strzeże”.

Strasznego czynu w stanie szaleństwa dokonał rolnik Joaquim Todiano, w miejscowości Itacoara, w mun. São Jeronimo. Powróciwszy wieczorem z roboty, w czasie nagłego przystępu szału, rzucił się na swe dzieci zgromadzone przy wieczornym posiłku, u stółu i uciął trojgu, foisą trzymaną w rękę głowę. Żona szaleńca, widząc co się święci, poczęła uciekać lecz nieszcześliwy furjat, dogonił ją o kilkaset metrów od domu i w ten sam sposób, pozabawił ją życia. Następnie wydrapał się na palmę, z której zeskoczył i złamał sobie kręgosłup, oraz odniósł inne uszkodzenia. Konającego, szaleńca, ludzie znaleźli dopiero na drugi dzień, pławiącego się we krwi, zupełnie nieprzytomnego.

Politycy przeciwni panu interwentorowi Manuelowi Ribas, zebrał się w Rio de Janeiro w hotelu „Szwajcarskim” wybierając ze swego łona delegację, która miała się udać do p. prezydenta Getulio Vargasa, by prosić o usunięcie pana Manuela Ribasa ze stanowiska. Równocześnie poseł parański dr. Antonio Jorge Lima Machado odbył konferencję, z generałem Flores da Cunha, który pragnąłby w sposób polubowny załatwić tę sprawę. Pównocześnie malkontenci usiłowali pozyskać na swą stronę przedstawiciela robotników. Poseł klasowy, p. Reickdal prosił telegraficznie pana interwentora o wyjaśnienie. W czasie nieobecności pana interwentora, szef policji odpowiedział postowi Reickdalowi, że wszelkie usiłowania wciągnięcia robotników w spisek przeciw panu Ribasowi spełzyły na niczym, gdyż klasy pracujące uważają

Manon purgativo (środek przeczyszczający) jest najlepszym.

pana interwentora, za swego najgorliwszego popiecznika.

Fiskulem Federalnym Nauczania został mianowany znany dziennikarz, długoletni redaktor „Diário da Tarde”, młody prawnik p. João de Sousa Pereira. Znając zasługi nowego inspektora szkolnego, jego wysoką kulturę umysłową, oraz przychylnie usposobienie dla naszej kolonii, wyrażamy naszą radość, z powodu tak trafnego, a miłego nam mianowania, wyrażając panu Inspektorowi szkolnemu serdeczne życzenia.

W sprawie nadużyć w T-wlu Dobroczynności 26 de Outubro, promotor publiczny wniósł oskarżenie przeciw Franciszkowi Gomide w Maizre, Armandora Prince w Kurytybie, Hugonowi Giebsrektowi w Ponta Grossie, Edgardowi de Mello, Antoniemu Sieradzkiemu, Juliiowi Simille, Mojżeszowi Rechulskiemu w Kurytybie i Antoniu Augustowi Rodrigues w Araukari.

Na kolonii „Cruz Machado” w przedostatnią niedzielę, dwaj żołnierze policyjni, którzy chcieli przywrócić porządek między biesiadnikami awanturującymi się w pewnej wendzie, ściągali całą wściekłość na siebie. Wywiązała się bójka, w czasie której żołnierz Szele został ranny dwoma wystrzałami rewolwerowymi w usta, tak że musiano go odwieźć, w bardzo niepokojącym stanie zdrowia do szpitalu w Kurytybie. Jego przełożony kapral Salomão Hause został zbity na kwaśne jabłko, przez rozjuszonych biesiadników, którzy w tak oryginalny sposób, święcili dzień pański. W związku z tą sprawą zostali uwięzieni. Arquilino Polli, Henrique Otto, João Otto Junior,

Francisco Fonkial i Antoni Ostrowiecki.

Przy 15-ym kilometrze drogi Kolo-wej wiodącej do Cruz Machado został zamordowany rolnik Antonio Ferreira Lourenço. Jego mordercę pochwycono w municypjum União da Victoria. Nazywa się on Juvencio Ferreira de Almeida i badany, sam w cyniczny, a lakoniczny sposób przedstawił całe zdarzenie: „Przenocowałem u tego rolnika zabitem go leżącemu w łóżku, w czasie snu, zrabowałem wszystkie pieniądze znajdujące się w domu, zwinąłem zwłoki w płaszcz i wyciągnąłem daleko od mieszkania.”

Na prośbę Instytutu Herwa Mata parańskiego, minister Spraw Zagranicznych mianował p. Vicente Góes Rabello, reprezentanta Instytutu w Buenos Aires, by śledził rozwój pracy, oraz udzielał potrzebnych informacji. Mieszanej Komisji Brazylijskiej, która wspólnie z mianowaną komisją, przez Rząd Argentyński, ma przestudjować definitywny Traktat między Argentyną a Brazylią, by w przyszłym miesiącu maju mógł być poddany pod głosowanie, kongresowi w Buenos Aires.

W Prudentópolis dn. 20-go uwięziono, niejakiego Stanisława Martinsa, oskarżonego o współudział w kradzieży koni mułów w tamtejszym i sąsiednich municypjach.

Spinacze automatyczne

różnych wielkości do nabycia w fabryce J.O. Krochne rua André de Barros 600 (daw. Misericordia) telef. 1424

TYLKO OD 20 LISTOPADA DO 20 GRUDNIA!

WIELKA LIKWIDACJA

300 par obuwia po cenach niewiarygodnie niskich!!!

Obuwie męskie w cenie

17\$000, 19\$000 i 23\$000

15\$000, 17\$000 i 18\$000

Pozatem pantofle ranne, chinele, pantofle gumowe — wszystko po cenach wierz koszu!

LUIS XV

Praça Generoso Marques 26 — Kurytyba.

Najlepszym podarkiem na Gwiazdkę dla rodziny może być

LOT ZIEMI DO UPRAWY

NA FAZENDZIE BOQUEIRÃO,

znajdującej się między Kurytybą a São José dos Pinhães, którą przecina ulica Mar. Floriano Peixoto

Fazenda Boqueirão jest odległa tylko o 5 km. od Praça Tiradentes.

Loty od 2 akrów w górę. Ceny bajecznie niskie. Tytuł własności jest natychmiast po zapłaceniu wręczony nowonabywcy

Blizszych inform. w „dziesiątce”

COMPANHIA TERRITORIAL BOQUEIRÃO LTDA.

Rua Barão do Rio Branco, Nr. 146

TELEFON 4-1-9 — CAIXA POSTAL 286 — Kurytyba-Paraná

424-49-34

Ze zbliżeniem się Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku zaczyna się epoka wielkich wyprzedaży!!!

Nie omieszkajcie skorzystać ze sposobności!

Co do ceny i jakości towaru, jedynym sklepem jest

„A Vencedora”

który posiadając na składzie olbrzymi wybór towarów po cenach konkurencyjnych, urządził

Stałe likwidacje

Jedwab Cordoué, najlepszy, metr	5\$000
Jedwab Rajah najlepszy, metr	6\$600
Georgette czysty jedwab, metr	8\$500
Jedwab japoński na kimona, metr	10\$000
Jedwab w paseczki, ekstra, metr	9\$000
Ryps jedwabny, bardzo mocny, metr	7\$500
deseniowy, metr	8\$500
Guadrilc biały, ostatni krzyk mody, metr	14\$500
Mongol francuski extra, metr	12\$000
Crepeline, jedwab bardzo ścisły w 20 kolorach, specjalna oferta, metr	9\$500
Voil szkocki, najmodniejszy artykuł, metr	3\$000
Organdi w desenie, ostatnia moda, szerokość 1 metr	4\$000
Organdi „kryształ szwajcarski”, szerokość 1 metr	4\$300
Fruit najlepszy gatunek, tkanina modna, metr	3\$000
Granité najlepszy gatunek szerokość 1,50	6\$500
Opal deseniowy, trwałe kolory, metr	1\$900
Krepa japońska na kimona, trwałe kolory, metr	2\$800
Skarpety dla chłopców, wielka okazja	\$800
Gobelin prawdziwy na poduszki, metr	7\$000

ORGANDI JEDWABNE (nowość)

Aksamit — Chifon, czysty jedwab biały i czarny. Jedwabie zwykłe, etamiu, trykoliny. Kapy na łóżka, kretony, perkale, różne towary bawełniane, obrusy, firanki i t. p.

NAJBARDZIEJ KOMPLETNY WYBÓR W KURYTYBIE

„A Vencedora”

Praça Tiradentes, nr. 45

Fone 1.222.

Dawna Casa Oito

429-50-55

Apteka Tiradentes

APTEKARZ | KUNO KLEEMANN

CURITYBA

Praça Tiradentes Nr. 398

TELEFON 1084

Jedyna Apteka Polska w Kurytybie.

Największy skład artykułów aptecznych i drogerijnych po najniższych cenach.

Porady lekarskie dla biednych od godziny 10 - 12

Z São Paulo i Rio

Sekcja Administracyjna „Gazety Polskiej w Brazylii” w Stanie S. Paulo pod kierownictwem p. J. M. HOLESKIEGO,
Rua Conselheiro Ramalho, 274.

Łoża masonskie w S. Paulo za utrzymaniem zasadniczych rysów dawnej konstytucji.

Łoża masonskie „Libertas” z S. Paulo wysłała do pana Antonia Carlosa pismo, prosząc by Konstytuanta utrzymała zasady. Konstytucji r. 1891-go, uznając tylko małżeństwo cywilne, świeckie nauczanie i rozdział Kościoła od Państwa.

Minister Washington Pires wyjechał dn. 26-go do S. Paulo, by wziąć udział jako mówca urzędowy w uroczystości nadania dyplomów słuchaczom Szkoły Farmakologicznej i Odontologicznej.

Zmarła w S. Paulo milionerka Josina Amaral, która w swoim czasie została przez krewnych za sekwestrowania i trzymania w ukryciu.

Związek handlowy w S. Paulo wysłał telegram do posłów państwowych, wyrażając im uznanie za stanowisko, które zajęli w Konstytucyjce, oświadczając, że z daniami S. Paulo jest w obecnej chwili, przeprowadzenie rekonstrukcji narodowej, a nie burzenie i demagogia, aby nastąpiło jak najprędzej uspokojenie umysłów, oraz powrót kraju do reżimu prawnego.

Powrót byłego gubernatora z czasów walki przeciw dyktaturze był jakby jednym pochodem triumfalnym. Tłumy zebrane na wybrzeżu w Santos, wargnęły na statek i w entuzjastycznym wyświeśleniu go na ląd, na barkach. Uciekając przed entuzjazmem mieszkańców Santos, który wprost przemienił się w ogólne delirium, p. Pedro Toledo zdołał uciec do samochodu i wyjechać do miasta S. Paulo, gdzie jeszcze większe zbiegowisko publiczności powitało go z namiętnym zapale. Być może dostał się na plac Republiki, by przemówić do państwa przed mikrofonem Radia Record, p. Pedro Toledo musiał uciec do samochodu. Wszedł on do Klubu Samochodowego skąd udało mu się wyjść przez wyjście znajdujące się w głębi. Gdy wieść rozniosła się, że p. Pedro Toledo będzie przemawiał przez radio, znajdujące się na placu Republiki, zebrał się przed gmachem tłum 60-tysięczny. Przyjeździe jakiegoś S. Paulo urządziło dla swego byłego gubernatora, było najświetniejsze i najentuzjastyczniejsze, a dokonane z własnej woli publiczności. Dotychczas, żaden obywatel tutejszy, nie został w ten sposób uczczony, przez współobywateli, jak p. Pedro Toledo.

Zbyt poważne wypracowanie nadwyżki przy opłatach celnych, spowodowało lębę Handlową Importową do zwrócenia się do fiskala delegowanego Skarbu Państwowego, z prośbą by zwrot nadwyżki odbywał się z płynnych dochodów urzędu celnego w Santos. Delegowany pan Raimundo Brigido Borba w odpowiedzi, doniósł petentowi, że nie wolno jest zwracać nadwyżki, z dochodów płynnych urzędu celnego, lecz że zrobił u generalnej dyrekcji Skarbu przedstawienie by szybciej załatwiano, tego rodzaju pretensje.

Liga antytuberkuliczna poleciła pewnemu młodzieńcowi, nadzwyczaj energicznemu sprzedawcy marek listowych dobroczynnych. Nowy urzędnik Ligi okazał się znakomitym sprzedawcą, tylko że uważając jako należyte stosować dobroczynność do swej własnej

osoby, dzielił się sumiennie zdobytymi pieniędzmi, z Ligą, nawet pomnąc więcej o swym własnym „ja” niż o Lidze. Młody „dobroczynca” został szpetnie wyłany ze swego urzędu, lecz rozmyślał się w zawoście, zabrał się na własną rękę do pracy i stworzył własne biuro dobroczynności, którego zadaniem było zaopatrywanie w podły kruszec bezdenną kieszeń właściciela. Usiłna a systematyczna praca, była uwieczniona świetnym wynikiem. Wszystkie instytucje, czy prywatne, czy publiczne, zostały zasypane sążnistymi odzwami, pięknie drukowanymi, a że w Brazylii, ludziska mają czułe serca, więc poczęły nadpływać znaczne datki, a właściciel rozkosznie uśmiechnięty, mieszkał wspaniale, jadł niezgorzej, a pił jeszcze lepiej, nie zapominając o innych uciechach, w które jednak obfituje nasz brudny glob, niestudnie przecież nazwany padołem placu. Zazdrośni jednak, których nie brakuje nigdy wyższym umysłom, donieśli o wszystkim policji. Ta nielitościwie, przychwyciła wspaniałe przybrane młodzieńca, gdy po znakomitem śniadaniu trzymając w irocznie uśmiechniętych ustach, wonne cygaro, układał poetyczną odezwę, do ludzi dobrego serca, a łatwej wiary. Powiedział do urzędu, przez pachółków miejskich i stawion przed stołcem sędzi, skazan był i wrzucon do clemnicy, kędy jest plac i zgrzytanie zębów.

Po odzyskaniu swobody ruchów, wszedł znów pomiędzy ludzi i pracował zawiście a skutecznie. Ostatnio stawił się w dyrekcji pewnego T-wa Kolejowego i umiał w tak wzruszający sposób przedstawić działanie swego biura dla uszczęśliwienia ludzkości, że otrzymał czek na jedno konto. Nieszczęsnym wypadkiem, w tym samym dniu dyrekcja kolejowa, została odwiedzona przez dwóch prawdziwych urzędników Ligi Dobroczynności, którzy doowiedziawszy się o zasilem, znów umieścili młodzieńca w chłodnej, a niezbyt wygodnej celi, tym razem na dłuższy czas.

Pewien robotnik skończywszy pracę o piątą godzinę, zaprzagnął udać się do domu na jednym z przedmieść. Nie chcąc długo czekać skoczył do pociągu podmiejskiego, będącego już w ruchu tak nieszczęśliwie, że został z całą siłą odrzucony i padł na ziemię, gdzie potłukłszy się bardzo pozostał leżąc w stanie nieprzytomności. Towarzysze pracy, znalazłszy go, odwieźli do szpitalu, gdzie musi pozostać na kuracji przez dłuższy czas.

RIO

**Rio de Janeiro. — Zameżna nau-
czycielka Jenny Cordeiro w czasie
przechodzenia przez ulicę została
przejechana przez przejeżdżający
wówczas autobus i poniosła
tak ciężkie uszkodzenia ciała, iż
w drodze do pogotowia wyzionęła
ducha, pozostawiając kilkoro
małoletnich dzieci.**

Wielbicieli generała Flores da Cunha uczcili go szuraskiem, które odbyło się na placu Wystawy — Targów. W tej zabawie brali udział wszyscy ministrowie, wyższy p. Mello Franco. Wielu deputowanych, przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych brało udział w tej biesiadzie.

Pan Getulio Vargas został dekorowany przez prezydenta Portugalii Wielkim Krzyżem Orderu Wojskowego z Mieczami, a interwentor Stanu S. Paulo, otrzymał Order Chrystusa.

Ładzie podwodne Nra 1, 2, 3, 5 zostały oddane na rozkaz ministra Marynarki, jako nieprzydatne do rozporządzenia arsenałowi marynarki, na materiał.

W Pałacu Hotel kapitan fregaty Alvaro França Mascarenhas, z nieznanymi przyczynami pozbawił się życia.

Sześć Policji kapitan Felinto Muelier ustanowił nadzwyczajną komisję, której zadaniem będzie, w wypadku popełnienia zbrodni przez nieznanego zbrodniarza, starać się o zachowanie najmniejszych śladów, by nie były zatarte lub zniszczone, jak to się często przygadza. Prezydentem komisji, został mianowany dr. Miguel Sales, dyrektor Instytutu Medycznego Legalnego.

Pan Getulio Vargas ma podpisać dekret, mocą którego cena światła i elektryczności ma być wyliczana w papierowej, a nie jak dotychczas w złotej monecie. Klauzule nowej umowy z dyktantami oświaty przedsięwzięcia mają być przestudowane w oznaczonych momentach. Dla zbadania finansowej strony zagadnienia, prezydent Tymczasowego Rządu przekazał zredagowanie projektu dekretu, ministrowi Finansów, według którego uznaniu, sprawa ta zostanie załatwiona.

Na rozkaz ministra marynarki różne jednostki floty w Matto Grosso, i Amazonas mają być wystawione na publiczną sprzedaż.

Wrzucono do morza broń skoniiskowaną w ostatnim półroczu, a mianowicie: 238 rewolwerów, 147 pistoletów, 38 wielkich pistoletów, 22 flinty, 903 noże, 625 szyletów i 126 brzytw, łasków i t. p.

Brazylijski porucznik Amaro Guilherme de Barros Azevedo i włoski lotnik Jose Cambereri wybierają w pociąg naokoło świata, łodzią długą na 10 metrów. Czołno to ma być zaopatrzone w silnik 110-ci H.P. i odpowiednie zaopatrzenie. Celem tej podróży ma być propagandę produktów wywozowych Brazylii. Podróżnicy mają opłynąć wszelkie krajowe porty i dokonać zdjęcia plantacji kakao, kawy, tytoniu, bawełny i t. p. Wyjazd zależny jest od pozwolenia prezydenta.

Na wyspie dos Amores znaleziono zwłoki tegorocznej królowej karnawału Niece Azevedo i młodego urzędnika Lloyd Brazylijskiego. Niece zastrzeliła się, a on otrul się.

Prezydent Tymczasowego Rządu podpisał dnia 22-go dwa dekryty mocą których, została zniesiona taksa złota, a obecnie złoty milreis będzie obradowany na 8 milrejsów. Pierwszy dekret głosi że od dn. wydania rozporządzenia ustaje w urzędach, pobieranie złotych milrejsów, które mają być zastąpione papierowymi, licznymi, po legalnym kursie. Drugi dekret rozporządza że urzędy cłowe i podatkowe, mają obrachowywać dawnego milrejsa złotego, po cenie legalnej, tj. 8 milrejsów papierowych. Stosując się do tego rozporządzenia Bank Brazylijski, począwszy od 22 b. m. nie wystawiać więcej waluty w złocie dla urzędu cłowego, Ministerjum Finansów, złożyło oświadczenie, że ustalenie kursu nie nastąpiło samowolnie, lecz stanowi kurs pośredni, między rzeczywistym kursem 10 milrejsów, a bankowym 6. Obecny kurs odpowiada notowaniu 3,3/8. Zresztą oba te dekryty, według zapowiedzi ministra Finansów poprzedzają inny dekret, który ma usunąć w kontraktach z zagranicznymi kompanijami ustanowioną klauzulę złota i z tego powodu są nader

**TOWARZYSTWO, o kapitale czysto brazylijskim,
TOWARZYSTWO, wyspecjalizowane już od długiego
czasu w dziale ubezpieczeń,
TOWARZYSTWO, które ofiarowuje swym klientom
największe gwarancje przy najekonomiczniejszych polisach
■ powinno być waszym towarzystwem ■
■ ubezpieczeniowem ■
JEST NIEM**

ZARZĄD: Dr. José Maria Whitaker — prezydent
Dr. Erasmo Teixeira de Assumpção — vice-prezydent
Dr. José Carlos de Macedo Soares — dyrektor-intendent
CENTRALA: ul. 15 de Novembro 50 - São Paulo
FILJE: Paraná, Rio Grande do Sul, Rio de Janeiro,
Bahia i Pernambuco
Żądajcie informacji w filii parańskiej
Ul. 15 de Novembro, 225
Telefon 437 **KURYTYBA** Caixa postal, 461
405-45-34

ważne dla życia gospodarczego Brazylii.

Niebezpieczną szajkę złodziejską odkryto w Rio de Janeiro. Na czele bandy stał trzech adwokatów i różnej agencji policyjnej. Złoczyńcy dokonali wiele włamań, a również planowali włamanie do firmy Pereira, Carneiro i Cia do organizacji której, również miał pomagać jeden z urzędników firmy. Złoczyńcy spodziewali się, że zdołają sobie przywłaszczyć 400 kontów. Gdy wszystko było przygotowane, gdy klucze do bram i kaś były podrobione, policja niespodziewanie uwięziła członków szajki.

W Bello Horizonte w jednym budynku znajdują się dwie redakcje pism „Correio do Povo” i „Fuzarcar”. Pierwsze pismo wychodzi dwa razy w tygodniu i jest własnością p. Miltona Lopesa Curry, a drugie jest tygodnikiem i należy do brata poprzedniego p. Jose Lopesa Curry. Otóż, pierwsze z tych czasopism napadło w bardzo ostrym artykule na tamtejszą policję. Tłum oburzony tą napaścią udał się do budynku, gdzie mieściły się redakcje i przez pomysłkę zdemolował urządzenia niewinnego pisma, a w dodatku oficerowie policji uwięzili niewinnego redaktora.

Jak się wyjaśniło, pewien student prawa, a współpracownik pisma, bez wiedzy redaktora umieścił ów artykuł, który stał się powodem zajścia.

Minister Pracy dr. Salgado Filho wyjechał w tych dniach do Rio Grande do Sul. Prawdopodobnie, odwiedzi on, przy tej sposobności Parang, by obznać się, z organizacją tutejszych syndykatów pracy.

Deputowany parański pułkownik Plinio Tourinho odbył dn. 23-go dłuższą konferencję, z ministrem rolnictwa.

Niepoohany bandyta Lampeão zjawił się niespodziewanie na weselu, w małej miejscowości w Sergipe. Rozkazał on związać pana młodszego a następnie zmusił obojga do rozebrania się i do tańców w adamowych strojach, do samego rana. Po tym rajskim balu, bandyci znikli, tak jak przyszli. Poprzednio Lampeão zjawił się, na pewnej farszynie w Pernambuco, gdzie zrabował 60 kontów. Banda słynnego złoczyńcy znów ma się składać z dwudziestu ludzi.

Zostali mianowani delegatami na pan-amerykańską konferencję w Montevideo, minister Mello Franco, w charakterze prezydenta, a członkami delegacji: pp. Francisco Luiz da Silva Campos, Gilberto Amado, Carlos Chagas i Samuel Ribeiro. Rzecznikami zostali zamianowani: Bertha Lutz, Arno Conder, Arthur Flores Filho, Aluizio Lima Campos i João Lourenço. Jako rzeczoznawca spraw wojskowych został wyznaczony: major Raul Silveira — rzeczoznawca spraw marynarki — kapitan fregaty Carlos Soares Dutra.

Posiedzenia Konstytuanta następują po sobie bez ożywienia, które panowało z początku. W pewnym odłanie posłów powstała myśl, by tymczasowo, dawna konstytucja została uznana za prawomocną, co by pozwoliło na ukonstytucjonalizowanie obecnego rządu, oraz nadanie obradom charakteru legalnego. Na piątkowym posiedzeniu posł parański, p. Antonio Jorge Machado Lima zażądał od zgromadzenia, natychmiastowego zniesienia cenzury prasy, udzielenia amnestji legalnej wszystkim przestępcom politycznym, oraz gwarancji wolności osobistej, dla wszystkich obywateli brazylijskich. Komisja porządkowa rozdała między deputowanych rozstrutki, mające wyrażone wszelkie zamierzone poprawki. Również jest wyrażony konieczny czas, do uchwalenia nowego prawa zasadniczego, a mianowicie:

— Pierwsze czytanie projektu i dyskusja potrwa 68 dni; 20 dni potrzeba na dokonanie poprawek orzeczenie komisji 30 dni, ostateczna redakcja 8 dni. Drugie czytanie potrwa 40 dni, a ostateczna 20 dni.

Jest to nieporównana pasta do zębów, nadająca zębom białosć i wzmacniająca dziąsła. Palacze tytoniu, używając kremu LALKA będą również mieli zęby ładne i białe.

Oprócz doskonałej pasty do zębów laboratorium LALKA produkuje doskonały krem do rąk, twarzy, mydła toaletowe, puder i t. p. w doskonałych gatunkach i po umiarkowanych cenach. Rodacy zamieszkali w Paranie Rio Grande i stanach sąsiednich winni zainteresować się produkcją Laboratorium i wszędzie zapętywać o wyroby LABORATORIO LALKA LTDA. Caixa Postal 2982, Rio de Janeiro.

**Tłomacz przysięgły
MIGUEL OCOUGNE**
Wykonuje wszelkiego rodzaju tłumaczenia we wszystkich językach. Dzięki swym rozległym stosunkom może udzielać jak najszybsze porady i załatwiać w jak najkrótszym czasie dokumenty, mianowicie: — certyfikaty, paszporty, naturalizację (obywatelstwo brazylijskie), Chamadas (karty wezwania) itp.
BIURO OTWARTE OD GODZINY 8-tej do 6-tej wieczór
SÃO PAULO — Rua 15 de Novembro, 32 s/loja
Telefon 2-6393 SPH 31-34

Przed kilkoma dniami nadesłano do naszej redakcji próbki pasty do zębów, preparowanej w laboratorium chemicznym w Rio de Janeiro według polskich recept, p. n. CREME DENTAL LALKA — Formula Polonesa. Jest to nieporównana pasta do zębów, nadająca zębom białosć i wzmacniająca dziąsła. Palacze tytoniu, używając kremu LALKA będą również mieli zęby ładne i białe. Oprócz doskonałej pasty do zębów laboratorium LALKA produkuje doskonały krem do rąk, twarzy, mydła toaletowe, puder i t. p. w doskonałych gatunkach i po umiarkowanych cenach. Rodacy zamieszkali w Paranie Rio Grande i stanach sąsiednich winni zainteresować się produkcją Laboratorium i wszędzie zapętywać o wyroby LABORATORIO LALKA LTDA. Caixa Postal 2982, Rio de Janeiro.

Polska pasta do zębów w Brazylii

Przed kilkoma dniami nadesłano do naszej redakcji próbki pasty do zębów, preparowanej w laboratorium chemicznym w Rio de Janeiro według polskich recept, p. n. CREME DENTAL LALKA — Formula Polonesa. Jest to nieporównana pasta do zębów, nadająca zębom białosć i wzmacniająca dziąsła. Palacze tytoniu, używając kremu LALKA będą również mieli zęby ładne i białe.

Oprócz doskonałej pasty do zębów laboratorium LALKA produkuje doskonały krem do rąk, twarzy, mydła toaletowe, puder i t. p. w doskonałych gatunkach i po umiarkowanych cenach. Rodacy zamieszkali w Paranie Rio Grande i stanach sąsiednich winni zainteresować się produkcją Laboratorium i wszędzie zapętywać o wyroby LABORATORIO LALKA LTDA. Caixa Postal 2982, Rio de Janeiro.

Manon purgativo
(środek przeczyszczający) nie wymaga diety.

PALACZE

Specjalność! Papierosy z nałożoną watą w tutekach do oczyszczenia nikotyny jako filtr. zabezpieczając jamę ustną i zęby od chorób jako uznana przez lekarzy higieniczne pale papierosów. Ceny tutek papierowych są małe: 100 sztuk tylko 600 rs. Tysiąc 4\$500. Maszynka do robienia papierosów 1\$00. Papierki do robienia papierosów „Paryskie” za 100 książeczek w jednym kartonie 12\$000. Papierki „Francuskie” z korkami lub złoconymi ustnikami karton 10,000 tylko 6\$000. Adresujcie:

CASA GENNY
Rua São Caetano 200 — São Paulo

OBUWIE

Przed zakupieniem tego artykułu postarajcie się najpierw odwiedzić znaną „Casa Ideal”, gdzie znajdziecie olbrzymi i różnorodny wybór obuwia ostatniej mody i najlepszego gatunku, męskiego, damskiego i dziecięcego, które likwidujemy po cenach najniższych, bezkonkurencyjnych. — Odwiedźcie dzisiaj jeszcze nasz sklep, aby się przekonać o prawdziwości tego ogłoszenia.

SIEDZIBA: Rua José Bonifácio, nr. 81 Kurytyba. — **FILJE:** Rua 15 de Novembro, 167, Ponta Grossa i Blumenau.

Ze Świata

NIEMCY

Berlin. — Kanclerz Hitler udzielił wywiadu francuskiemu dziennikowi „Le Matin”, w którym oświadczył, że właściwie nie istnieją w Europie tak poważne zatargi między państwami, które nie mogłyby załatwić, na drodze polubownej. Konflikt zbrojny nie rozstrzygnąłby nic, a pograżałby świat w większą nędzę. W interesie Hitlera, nie leży wojna, która przeszkodziła mu w wykonaniu rozpoczętych prac, nad odrodzeniem Niemiec. Zapytany, czy Niemcy powrócą na łono Ligi Narodów, kanclerz Rzeszy odpowiedział, że uważa Instytut Genewski, za międzynarodowy parlament, w którym zwalczają się rozmaite ugrupowane państwa i które, zamiast łagodzić, rozogniały wszelkie kwestie. Jednak, by dać dowód dobrej woli, gotów jest zacząć rokowania z tymi, którzy by tego zażądali.

Rząd Niemiecki skoniłskował majętność, słynnego profesora Alberta Einsteina, motywując swój krok, antyniemiecką propagandą Einsteina zagranicą.

Kanclerz Hitler ma zamiar rozszerzyć prawo robotników do wakacji, w ten sposób, iż każdy 40-letni robotnik, który pracował w jakiejś firmie przez cały rok, ma prawo do trzy tygodniowych płatnych wakacji.

Układ handlowy między Brazylią a Niemcami został zawarty dn. 21-go b. m. i zaraz wejdzie w życie.

Wice Kanclerz von Papen został mianowany przez Rząd Niemiecki pełnomocnikiem dla spraw Saary. Francuskie pisma wzywają swój Rząd, by poczynił równoległe zarządzania, jeżeli nie chce utracić zagłębia Saury.

Manon purgativo
(środek przeczyszczający)
nie wywołuje zgagi po nocy.

Berlin. — Policja znalazła u pewnego handlarza starożytności kodeks praw, wydany przez serbskiego cara Duszana, w r. 1400-ym, a który w niewytłomaczony sposób zniknął z Belgradu. Kodeks został skonfiskowany, a policja poszukuje, poprzedniego właściciela.

Berlin. — Pociąg pociąg pociąg Stendal na pociąg lokalny. Trzy osoby zostały zabite, a również trzy ranne.

FRANCJA

Paryż. — Dał się zauważyć we Francji nowy ruch polityczny, który nazywa się faszystyzmem, a wyznaje zasady faszystowskie, jak i narodowo-socjalne. Założycielem i przewodcą tego nowego ruchu jest p. Marcelle Busard, syn rolnika, oficer Legii Honorowej i kawaler Krzyża Wojennego. Busard w czasie wojny był trzykrotnie ranny.

Paryż. — Generał Weygandt wyjechał do Maroko, by przestudiować możliwości, szybkiego przetransportowania, w razie potrzeby oddziałów kolorowych z Afryki do Francji. Wkrótce mają być przeniesione do Francji, trzy bataliony czarnych strzelców, by w ten sposób, uzupełnić luki w armii, z powodu braku rekrutów.

Nowa Konferencja pokojowa międzynarodowa ma zebrać się w jakimś innym mieście, tak by Niemcy mogli w niej uczestniczyć. W każdym razie jest dziwną pozycją przewodniczącego Hendersona, który musiałby kapitulować, w ten sposób przed Niemcami i Włochami, które miały podobno oświadczyć, że wzięłyby udział w tej konferencji, o ileby wynik jej nie został przedłożony do zatwierdzenia Lidze Narodów. Podobno mają być wniesione na stół obrad kwestie rewizjonistyczne granic, o czym Polska ani mała Ententa

nie chcą nie wiedzieć. Wogóle można uważać ten pomysł jako płód poroniony, który prawdopodobnie nie będzie mógł przysięść do skutku.

AUSTRIA

Wiedeń. — Sytuacja nad granicą niemiecką jest poważna. Ponieważ Hitler nie zdołał przeprowadzić swego programu, a zmniejszenie się liczby bezrobotnych jest wywołane przyczynami sztucznymi, a nie naturalnymi i przedzie czy później ten gmach z kart musi runąć, ponieważ komuniści i socjaliści nie są zgnieleni, lecz tylko umilkli do czasu, Hitler stara się dać zatrudnienie umysłom niemieckim, by ośnić je jakim błyskotliwym sukcesem, polityki zagranicznej. Obalenie Dollfusa, swego zaciętego przeciwnika austriackiego, byłoby znów, jednym z tych fajerwerków, obliczonych na zachwyt Niemców. Ponieważ, Niemcy nie mogą napisać Austrii, gdyż wywołałyby oburzenie cywilizowanego świata, przeto zebrał w Monachium „Legion Austriacki” złożony z uciekinierów hitlerowców z Austrii. Legion jest złożony, z 15-u tysięcy ludzi, a przewodzący hitlerowskiej rachują, że mając jeszcze do dyspozycji, jakich 7 tysięcy, mogliby napisać na Austrię, która mogłaby przeciwstawić najazdowi, 30 tysięcy ludzi. Kanclerz austriacki Dollfuss, po porozumieniu się z Mussolinim, ogłosił granicę włoską z wojska, a całą siłę zbrojną ściąga nad granicę Niemiec. W razie napadu, Niemcy mogą umyć ręce, utrzymując iż ta wojna jest sprawą wewnętrzną Austrii, chociaż sami uzbijają i ćwiczą austriackich ochotników w obozie pod Monarchium.

ST. ZJEDNOCZONE

Washington. — Prezydent Roosevelt wyjechał do Warm Spring, nie zapowiadając żadnej zmiany w swej polityce finansowej. Pomimo tego, niektóre osoby urzędowe studiowały plany mające uchronić dolara od wiel-

kich wahań. Jedem z nich przewiduje, utworzenie na wzór Anglii, funduszu stabilizacyjnego, drugi przewiduje prowizoryczną umowę z Anglią w sprawie ustalenia stosunku dolara, do funta szterlinga. Zdaje się, że ostatnia wizyta pana Morgana w Białym Domu, miała na celu, dojście w tym względzie do porozumienia. Zdaje się, że komisarz Spraw Zagranicznych Sowieć, p. Litwinow rozpocznie wkrótce rokowania, w sprawie nawiązania stosunków normalnych, między Sowieć a Meksykiem, co byłoby punktem wyjścia, do zawarcia stosunków między Rosją a Krajami łacińskimi, Ameryki.

New Jork. — Podpułkownik armii amerykańskiej Settle, w towarzystwie kapitana fregaty Chester, wznosił się 20-go b. m. z lotniska Akron w Stanie Ohio, balonem do stratosfery. Wystartował 9,27 rano, już o 1,30 balon dotarł do wysokości 15.000 metrów. Dotychczas nie jest wiadomym miejsce wylądowania. Ostatnie wiadomości donoszą, że balon lądował w Stanie New Jersey. Sądzą że wylądowanie odbyło się w gęstych lasach, w okolicy Alloway, lub że prądy powietrzne uniosły go, poza rzekę Delaware i musiał lądować w pobliżu Willington.

HISZPANJA

Madryt. — Dn. 19-go odbyły się wybory do parlamentu. Prawie 90 proc. uprawnionych brało udział w wyborach. W bardzo wielu miejscowościach przyszło do starć i konfliktów między wyborcami radykalnymi a komunistami. W Sewilli zginęło w czasie tumultu 13 osób. Według wiadomości nadeszłych przez Paryż konserwatyści i dyktatorzy otrzymali 40 mandatów, republikańscy konserwatywni 20 mandatów, radykalni socjaliści 25 mandatów, radykalni katalończycy 29 mandatów, konserwatyści katalońscy 29 mandatów. Ogólna liczba wybranych posłów wynosi 473. Za-

znaczyć wypada wielki udział kobiet w wyborach, tak że w niektórych okręgach liczba wyborczy przewyższała liczbę wyborców.

SOWIETY

Moskwa. — Rozpoczęto w tem mieście budowę olbrzymiego pałacu, w którym będzie mieścić się Komisarjat Wojenny. Gmach ten ma stanowić ozdobę miasta. Będzie on zawierał tysiąc sal, olbrzymią salę przeznaczoną na uroczystości, salę obrad, i naukowo wojenne laboratorium.

WĘGRY

BUDAPESZT. — Pan Juliusz Goebaes prezydent gabinetu ministerjalnego w czasie bankietu wypowiedział zdanie, iż przynajmniej, że p. Mussolini jest jego wzorem, jako mąż stanu, że stara się go we wszystkim naśladować.

BUDAPESZT. — Z powodu 21 rocznicy narodzin Ottona Habsburgskiego, którego legitymizacji zwą „prawowitym”, lecz na nieszczęście jeszcze nieukoronowanym królem Węgier. przyszło do gwałtownych scen w stolicy Węgier. Przeszło tysiąc legitymistów zebrało się na bankiet w znanej sali reductowej, położonej w Centrum miasta. Przed salą bankietową zebrały się znów tłumy przeciwników Habsburgów, przeważnie studentów, którzy rozdawali rozstrutki, piętnujące legitymistów jako zdrajców ojczyzny. Gdy jakkolwiek znana w Budapeszcie osobistość przyjeżdżała do sali reductowej, by wziąć udział w bankiecie, tłum zebrały na ulicy śpiewał demonstracyjnie hymn Kossuthowski. Studenci utworzyli łańcuch krzycząc nieustannie: „Niech ginie Habsburg! Precz z Ottonem”. Gdy tłum popoczął wybijać okna i wrzucać do bankietowej sali zgniłe jaja, oraz usiłował wtargnąć do wnętrza, policja spokojnie patrząca się na zajście, usiłowała rozprężyć demonstrantów. Powstał straszliwy chaos, a samochody biesiadników, stojące w bocznej

ulicy zostały obrzucone kamieniami. W końcu demonstranci powiesili na latarni kukłę słoniową, ubraną we frak i białą krawatkę a mającą przedstawiać arcyksięcia Ottona na latarni.

Obuwie dla pań, panów, i dzieci, solidne eleganckie i tanie tylko:
Fabryka J. O. Krochne
rue André de Barros
600 (daw. Misericordia)
telefon 1424

NAJLEPSZA KAWA „AMUR”

Palarnia i przygotowanie mielonej kawy.

930 — r. Ivahy — 930

Kurytyba — tel. 1037

S. AMUR FERREIRA DO AMARAL

Wielki skład drzewa opałowego, rąbanego i w klockach

Artykuły kosmetyczne

dla Pań i Panów

CASA MAX

AV. JAO O PESSOA, 10

Najwyższa jakość - najniższe ceny 313-1934

Uwaga

Sprzedam tanio z powodu wyjazdu dobrze prosperującą restaurację i botequim. Dobry punkt śródmieście i dobra klientela. Oferty „Gazeta Polska”

Czy nasze ogłoszenia są zwykłą krzykliwą propagandą? Przez swoją ciągłość? Przez ogłaszanie artykułów i cen?

NIE!

Stosownie co nowoczesnej techniki handlowej, nasza reklama jest oparta wyłącznie na prawdzie i takiej obsłudze, która nam robi propagandę z miasta na cały stan i ze stanu na całą Brazylię!!! Nie omieszkajcie przeczytać i porównać naszych cen z cenami innych sklepów.

Paski modne, skórzane męskie z 4\$000 2.000
Sapolo, pudełko duże z 1\$500 .500
Saponacio „Derly”, duże z 5\$00 .200
Sztuczki 3-metrowe kaszmiru typ belgijski ze 100\$ 18.000
Sztuczki wełny na sukienki artykuł francuski ze 130\$ 25.000
Garnitury z opaliny najlepszej (koszulka z kombinacją i majtki, fantastyczna reklama) z 30\$ 15.000
Garnitury zwyczajne z 20\$ 10.000
Koszule w kratkę męskie, z 9\$ za 4\$ i z 10\$ za 5.000
Spodnie drelchowe, męskie z 3\$500, 5\$ i 8.000
Fartuchy dla kucharek z 3\$ 1.000
Len gładki, biały i kolorowy z 1\$800 1.200
Organdy angielskie gładkie podw. szer. z 8\$ 4.500
Koce popielate duże z 8\$ 4.200
Tasiemka krecona sztuczka .200
Perkal doskonały marka „Dawid Carneiro realna wartość 65\$ sztuczka 30.000
Kapy z lnu krajowego w ząbki, kolorowe poj. szer. 10\$, podw. 12.000
Czapki skórzane, dla chłopców z 3\$000 za 2.000
Szczotki do czyszczenia ubrań z 3\$500 za 2.000
Naszyniki z 2\$500 za 1.000
Koszule trykotowe męskie z 3\$000 za 2.000
Podwiązki gumowe dla pań z 3\$ za 1.500
Siatka ochronna przeciw komarom poj. szer. 38.000
Siatki wyszywane podwójną szerokość 50.000
Zakłady de kashá, długie z kołnierzem dla pań z 45\$ 20.000
Garnitury męskie z białego lnu najlepszy artykuł z 80\$ za 35.000
Ostrza do aparatów „Gilete”, 3 sztuki za 1.000
Organdy fantazyjne, nowe zadziwiające desenhos, z 6\$5 za 3.500
Okówki najlepsze .100
Igielniki niemieckie z 5\$00 .100
Naparstki, amerykańskie stalowe z 4\$00 .100
Mydło Mercedes .100
Mydła doskonałe sztuka .100
Masielniczki porcelanowe z 6\$00 .100
Szpilki do włosów zwyczajne .100
Szpilki zwyczajne papierowe .100
Szpilki „Ramona”, 6 .100
Agrafki, 6 .100
Sprzączki do spodni .100
Cricri dla dzieci z 5\$00 .100
Kogutki śpiewające z 4\$00 .100
Zwierzątka celujdowe z 5\$00 .100
Karmelki, paczka 8 .100
Pendzle do pudru .100
Saponacio, 2 za .100
Sznurki do gorsetów, metr .100
Chaczyki do bielizny, tuzin .100
Tasiemka biała, najlepsza sztuczka .100
Szurowadła do butów, para .100

Alamares jedwabne, sztuczka 1.00
Zapinki do włosów .100
Chusteczki białe dla dzieci .100
Guziki, do spodni, 20 za .100
Zadziwiająco tanie
Szpilki do witol, b. dobre, pudełko 1.200
Wata, czarna i biała sztuka 10-cio metrowa 4.500
Kapy dobrego gatunku, pojedyncze 5.000
Tkaniny na obrusy stołowe, poj. szer. z 2\$ za 1.200
Materiał na sukienki, różne kolory, z 1\$800 za 1.000
Kapy nieprzymakalne z 110\$ za 1.200
Tkaniny na siatki ochronne z 2\$ za 4.500
Krawaty i chustki, najlep. gat. w pięknym pudełku z 8\$ za 4.200
Płutno do wyszywania, po 1\$200, 1\$400 i 2.00
Pas do owijania noworodków mtr. po 5\$00 i .200
Welonie tiulowe, po 3\$ i .200
Mydła „Dorly” pudełko 3.000
Mydło nadzw. „Granada” z 1\$ za 4.00
Płutno grube na namioty z 2\$800 za 1.500
Siatka ochronna przeciw komarom, typ angielski metr 6.500
Kashá na suknie po 1.800
Drelch białe, najlepszy gatunek, metr 1.200
Opalina podw. szer. rozmaite kolory z 2\$ za 1.200
Nici w notkach do robót szydełkowych .500
Puder i pasta do zębów „Reny” po 2.500
Woda pachnąca z 6\$ za 2.000
Ekstrakt, duże słoiki z 5\$ za 2.000
Wachlarze celulojdowe, najlepsze różowego koloru z 10\$ za 4.000
Koronki jedwabne, kolorowe, metr z 6\$ za 3.300
Anilina do farbowania bielizny pakocik z 1\$200 za .500
Buciki wełniane, dla dzieci, najlepsze z 2\$500 za .800
Zapczeczki jedwabne i wełniane z 3\$500 za 1.200
Skarpetki męskie, wełniane z 4\$000 za 1.000
Kłębki jedwabiu do haftowania z 1\$200 za .200
Pończochy prawdziwe „Guarany” doskonałe nici mieszane, z 5\$500 za 2.500
Skarpetki w kratki, jedwabne, para 2.000
Parasolki jedwabne, ostatnia moda, po 28\$000 i 40.000
Perkal cambraia, podw. szer. sztuczka c/18/2 mtr. z 35\$ za 23.000
Bajeczne, gigantyczne
Herbata „Monjolo” najlepsza w Ameryce Połud. .600
Paczka duża z 1\$500 za 10.000
Kostiumy kąpielowe 2.000
Ubranka z etaminy, dla chłopców od 3 do 10 lat 3.000
Kalesony męskie po 1\$200, 1\$500 i 4.000
Sukienki dla pań 9.000
Bluze robotnicze z niebieskiej meszki 8.000
Guarda-pó w kolorach dla mężczyzn 8.000

Piżamy dla dzieci 6.000
Piżamy dla mężczyzn 8.000
Szczotki do ubrań z 4\$ 2.000
Ręczniki białe do kąpeli 4.000
Koszulki męskie 2.000
Tasiemka gumowa na podwiązki, 3 mtr. 1.000
Jeżeli nie wierzycie zobaczcie próbki
Sukno gaucha na ubranie nadzw. po 9\$500 i 11.000
Drelch gabardine, mocne z 10\$ 5.000
Drelch kaki zielony, uniwerski z 9\$ 4.000
Tkaniny na kostiumy kąpielowe po 3\$ i 8.500
Guziki z kości, białe i czarne, pudełko .400
Talk „Violotas” z 2\$.800
Jedwab, tubki duże 2 za .500
Krem do zębów Polident, tubka duża 1.500
Jedwab Lingerie, extra z 11\$ 7.500
Nici, 200 yardas .300
Etamina haftowana w kropki z 6\$ 3.600
Wool gładki, chifon, cudowny 4.500
Podwiązki sz. jedwabne dla mężczyzn z 3\$ 1.500
Kaszmir kremowy, czerwony i niebieski z 18\$ 12.000
Przykrycie jedwabne podw. szerokość z 250\$ 80.000
Jedwabie fantazyjne, z 7\$500 4.500
OTRZYMALIŚMY W TYCH DNIACH NASTĘPUJĄCE ARTYKUŁY:
Bluzki włóczkowe damskie nowomodne z 10\$ 4.000
Bluzki letnie damskie 1.500
Zefir mocny, artykuł dobry, metr .650
Kreton lniany na prześcieradła z 6\$ 2.800
Szczoteczki do zębów z 1\$500 .600
Puder „Floramy” 4.000
Koronka lnianna, sztuka .500
Koronka jedwabna, sztuka 1.200
Łyżki do zupy, każda .100
Tebliczka 4 działów dla dzieci szkolnych .100
Palha de aço, paczka 1.000
Łyżki wazowe cynkowane .700
Piłki do ping-pong z 1\$200 .600
Spinacze do bielizny 2 za .100
Kapelusze słomkowe .800
Kadziłto, paczka 50 gramowa .300
Foremki blaszanne do pasztecików .100
Gumki szkolne .100
Rączki szkolne .100
Rądelki żelazne z 3\$500 2.000
Patelnie stalowe z 3\$ ut 1.600
Linki z kręconego drutu .800
Łyżeczki do herbaty, tuzin 1.500
Jedwab szydełkowy, metr 1.300
Podwiązki nadzwycz. dla mężczyzn .800
Tasiemka gumowa, sztuka .800

Zawsze nowości. Ceny wyjątkowe dla Panów Kupców. Wysyłamy próbki i zamówienia do każdego zakątka Brazylii.

CASA ABDO-Tacila & Filho

Praca Generoso Marques, 26
Curityba — Paraná.

LIST Z POLSKI

Najważniejsza wiadomość dotyczy ogółu pracowników państwowych: rząd zmieni od lutego ich pensje i uprości wypłatę. Narazie trudno przewidzieć, czy to da większe oszczędności. Mówią że niektórzy (samotni i wyżsi urzędnicy) lepiej wyjdą na nowych pensjach, inni zaś co najmniej stracą.

W kraju życie polityczne tętni słabo. Na zjeździe w Częstochowie chrześcijańska demokracja zajęła się sprawą żydowską. Chadeja jest przeciwna gwałtom i przemocy w zwalczaniu żydów, ale widzi ich ujemny wpływ na życie polskie, który trzeba usuwać. Do odzyskania Polski przyczyni się emigracja żydów, którą chadeja uznaje za pożyteczną. Nie sprzeciwia się ich asymilacji, czyli spolszczeniu połączonemu z szczerem przyjęciem katolicyzmu. Słowem, kwestii żydowskiej na „ostrzu noża” nie stawia.

W Małopolsce toczyło się kilka wielkich procesów z powodu krwawych zajęć ludowców z policją. Skończyły się one ukaraniem przeważnie liczby oskarżonych — aż do 4 lat więzienia (dwóch włościn). Procesy te mogą przyczynić się do osłabienia stronnictwa ludowego. Rozeszły się również pogłoski, że Witos i Kiernik opuścili Polskę. Groziło im uwięzienie po przegranych procesach z ów wielki przeciwrządowy zjazd w Krakowie, urządzony do spółki z socjalistami w r. 1930.

Mamy biedę z Rusinami. Po zamachach na własność polską i szkoły znowu jeden z bojowców dokonał zabójstwa, tym razem — Rosjanina, służącego w konsularce sowieckiej we Lwowie. Dlaczego zabił? Jest to może sprzeciw z powodu ucisku Ukraińców w Rosji, a ponadto chęć wywołania rozdziewki między Polską a Moskwą. Oczywiście między nacjonalistyczną Moskwą a Polską, broniącą całości granic, tudzież mienia i życia polskiego, niema miejsca dla Ukrainy niezależnej w takich granicach, o jakich marzą Rusini w Małopolsce. Ruski obóz pojedynczy jest widocznie za słaby, skoro do ugody polsko-ruskiej nie doszło. Główną zaś przeszkodą jest skrajne nastawienie młodzieży ukraińskiej, na którą tracą wpływ starsi.

Polska idzie wciąż dalej w kierunku zbliżenia z Moskwą. Ma być otwarta linia lotnicza między Moskwą a Warszawą. Na obchodzie Niepodległości Polski w tym miesiącu, między innymi ma przybyć generał Tuchaczewski, który został pobity pod Warszawą w roku 1920.

Piszą, że Polska, a w szczególności nasz poseł w Ameryce Patek przyczynił się do zbliżenia Stanów Zjednoczonych ku Rosji. To zbliżenie wyraziło się w liście Roosevelta do rządów

bolszewij, aby wszcząć rokowania polityczne i handlowe, poczem nastąpi prawne uznanie sowietów przez Amerykę.

Roosevelt chce też wygrać stawkę gospodarczą: mianowicie sprzedać na kredyt ogromną ilość bawełny, artykułów spożywczych i wyrobów fabrycznych. Sowiety trąbią na wszystkie strony, że zakupy ich w Ameryce wyniosą coś pół miljaru dolarów. Ale niemniej ważną jest dla nich pomoc w razie wojny z Japonią. Oczywiście nie można, przysięgając, że Ameryka wystąpi z pomocą zbrojną Rosji.

Ale w każdym razie przyjaźń amerykańsko-sowiecka powściągnie narazie zapędy zaboreczne Japonii. Już dwa razy — w 1905 r. i w pierwszych latach przewrotu bolszewickiego Japonia musiała się wyrzec pełnych owoców zwycięstwa i poprzestać na skromniejszych. Japonia miała już Władywostok i część Syberji, a musiała je opuścić — pod naciskiem Ameryki. Teraz zaś zdobywać ziemie syberyjskie byłoby trudno i bodaj bez życiowego stanowiska Chińczyków niemożliwe. Toteż zarówno Japonia jak Rosja starają się poprawić stosunki z Chinami.

Zbliżenie Ameryki do Rosji zostało źle przyjęte w Japonii, a kwaśno w Anglii i w Niemczech. Oba te państwa, choć nie mogą się pogodzić co do zbrojeń i rozbrojeń, są w gruncie rzeczy zgodnie wrogie Rosji. Niemcy, bo marzą o Ukrainie i wielkiej tam kolonizacji. Anglia, bo sądzi, że najlepiej byłoby, gdyby Niemcy nie spotkali się z tak miłym i z tak gościnnym przyjęciem jak w Polsce. Ludzie są tam uczynni i nad podziw usłużni. „Co do polityki, to jakkolwiek nie znam się na niej otwarcie przy-

tnego Krakowianina.

Prof. Carr jest Amerykaninem, jako stypendysta fundacji Kościuszkowskiej studiował na Uniwersytecie Jagiellońskim filologię słowiańską i w r. 1932 ukończył wydział filozoficzny ze stopniem magistra. Przyjechał do Krakowa z Japonii, gdzie spędził 6 lat, zgłębiając język japoński i chiński i był z kolei lektorem obu tych języków na Uniwersytecie Jagiellońskim i Wyższym Studium Handlowym.

Obecnie po rocznej pracy w Instytucie Sinologicznym w Lejdzie, objął stanowiska profesora na uniwersytecie w Honolulu.

Z językiem polskim i Polakami zapoznał się jeszcze w Japonii, naukę zaczął od „Sonetów krymskich” Mickiewicza. Wybitnie zdolny lingwista — władający w 22-gim roku życia 10-oma językami, wiedzący ciekawością i żądzą wiedzy, przybył do Polski. Jakie wrażenia wywołał z pobytu w naszym kraju i jakie żywi dla nas uczucia, świadczą najlepiej jego własne słowa. Porównując Polskę z Japonią, mówi:

„Kultura polska jest stanowczo głębsza, nawskąd europejska i dla mnie przynajmniej — nie tylko zrozumiała, ale bliska i droga”. „Nigdzie w całym świecie nie spotkałem się z tak miłym i z tak gościnnym przyjęciem jak w Polsce. Ludzie są tam uczynni i nad podziw usłużni”. „Co do polityki, to jakkolwiek nie znam się na niej otwarcie przy-

znając, że przyjechałem do Polski wielkim anty-Piłsudczykiem. — Wydało mi się, że „dyktatura”, jest przeżytkiem wieków. Byłem usposobiony bardzo krytycznie do rządu. Dziś jestem zadowolonym zwolennikiem obecnego rządu w Polsce, który dla Polski jest najodpowiedniejszy”. „Jeżeli można powiedzieć coś o instytucjach społecznych i rządowych, to moim zdaniem, kuleje w Polsce w dalszym ciągu jeszcze Kasa Chorych, która daje za mało za to, co od społeczeństwa bierze. Poza tem wszystkie inne instytucje wytrzymują krytykę w porównaniu z takimiż w innych krajach. Zawsze w każdym kraju znajdzie się coś takiego, co jest lepsze niż w Polsce. Ale można również powiedzieć, że w Polsce znajdzie się zawsze coś takiego, co jest tam lepsze niż w jakimkolwiek innym kraju”.

Zaznaczyć należy, że prof. Carr jest współpracownikiem Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie i Polskiego Towarzystwa Orientalistycznego, nie zerwał więc umysłowego kontaktu z naszą Ojczyzną, dla której żywi szczerą i serdeczną uczucia. Obecnie prof. Carr z ramienia uniwersytetu w Honolulu wygłaszać będzie na wyspach odczyty o Polsce, co nie tylko przyczyni się do propagandy naszego kraju na szerokim świecie, ale i do zacieśnienia serdecznych węzłów, łączących p. Carr'a z Polakami.

Mocniejsze podstawy dla rozwoju Państwa Polskiego

Wszyscy rozumieją, że reforma konstytucji, która była hasłem naczelnym przewrotu majowego i od tego czasu nie schodzi z porządku dziennego, jest sprawą pierwszorzędną doniosłości.

Marsz. Piłsudski w sierpniu 1926 r. zadowolony był tylko częstą zmianą konstytucji, która dając Prezydentowi prawo rozwiązania Sejmu i Senatu i umożliwiając w okresach bezsejmowych ustawodawstwo dekreto- we, pozwoliła na wzmocnienie rządu w państwie i spowodowała, że rząd w walce z kryzysem nie był bezbronny.

Wśród ogólnego zdziwienia zaniechał jednak Marsz. Piłsudski i jego obóz natychmiastowej i gruntownej zmiany ustroju. Dziś po siedmiu latach, które były na świecie latami najdonioślejszych zmian ustrojowych, zrozumiemy, jak słuszną była owa taktyka, pozwalająca nam na pod-

sumowanie własnych i cudzych doświadczeń w okresie, który, aczkolwiek krótki, tak zasadniczo przyniósł zmiany. Nowy projekt oparty na nowych przesłankach myślowych, wyrastający z nowych złóż ideowych — ma stworzyć dla państwa polskiego normy, któreby pozwoliły na dalszy pomysłny jego rozwój. Nowy ustrój ma być wypadkową pomiędzy siłą państwa a wolnością obywatela, ma być obciążoną wzmacniającą całość i zwartością państwa, ale nie okowami na rękach jednostki.

Sprawa ustroju jest sprawą zasadniczą, gdyż ona zdecyduje o naszych losach. Dlatego też społeczeństwo myślało o nadchodzącej sesji naszego parlamentu, myśli przedewszystkiem o zadaniu konstytucyjnym, jakie w nadchodzących miesiącach staje przed postaciami i senatorami Rzeczypospolitej.

Litewskie pretensje do Wilna — rozbijają unję państw bałtyckich

Główną przeszkodą stworzenia unji państw bałtyckich, a mianowicie unii Litwy, Łotwy i Estonii są litewskie roszczenia terytorjalne (sprawa Wilna). Roszczenia te Litwa chciałaby wyszczególnić w ewentualnym pakcie.

Opinię publiczną wyraził łotewski minister spraw zagr. Salmas w wywiadzie, udzielonym korespondentowi paryskiego dziennika „La Liberté”. Co do ewentualnego udziału Polski w unji bałtyckiej, to jest narazie rzeczą wykluczoną. W obecnych warunkach Polska nie może wejść do systemu, w którego skład wchodziłaby Litwa.

Bezczelne „protesty” białoruskie

Ruch białoruski który w ostatnich miesiącach nie przejawiał żadnych oznak życia, w miesiącu ubiegłym ożywił się.

Manon purgativo

(środek przeczyszczający) jest przyjemnym w użyciu i skutecznym.

Przypominamy Szanownym Prenumeratorom „Gazety Polskiej”, że czas już najwyższy uiścić zaległą prenumeratę.

Obuwie damskie

Najmodniejsze modele o wysockich abasach w kolorach: białym, czarnym, brązowym zaledwie 19\$500

Romde modele obuwia dla dzieci

Radja, nowości, zabawki i t.p.

UWAGA: POSIADAMY NA SKŁADZIE POLSKIE PŁYTY

A NACIONAL

ul. 15 de Novembro nr. 151

naprzeciw poczty

411-46-34

Floricultura EDELWEISS

WYBOROWE NASIONA GWARANTOWANE

Wyłączny agent

Edmund Winiarski

ul. 15 de Novembro, 143

KURYTYBA

Na ządanie — wysyłamy cenniki.

316-31-1934

Harcerstwo polskie na nowych torach

Założone na parę lat przed wybuchem wojny światowej przez Andrzeja Małkowskiego Harcerstwo Polskie, odrazu zaczęło rozwijać się żywiołowo.

Ówczesni kierownicy nadali nowemu ruchowi charakter pracy wybitnie niepodległościowej Legiony Józefa Piłsudskiego, obrona Lwowa, rok 1920, akcja plebiscytowa, oraz Powstanie Śląskie oto pełne grozy, poświęcenia i sławy etapy pracy Harcerstwa Polskiego.

Z chwilą odzyskania Niepodległości, po skonsolidowaniu się Państwa, ruch harcerski jakby się pozornie załamał. Całe masy starszej młodzieży zaczęły rzucać szeregi organizacji, która nie zdążyła jeszcze nawiązać swojej pracy na nowe zainteresowania młodzieży.

Tymczasem w sztabach głównych wrzała praca. Opracowywano nowe programy pracy, różniczkowane dla poszczególnych grup młodzieży.

Od kilku lat jesteśmy świadkami imponującego kroczenia Harcerstwa Polskiego na nowych torach.

Co dokonano i co się robi w Związku Harcerstwa Polskiego? Rok temu rzucono hasło: 50000 nowych zuchów! Zuch — to najmłodszy narybek harcerski w wieku 10 do 12 lat.

Wszystkie prowincjonalne ośrodki organizacyjne wzięły się rażno do pracy! Żeby im pomóc Główne Kwatery Harcerskie wydały dwa podręczniki zuchowe dla pracy z dziewczynkami i chłopcami. Oba podręczniki są prawdziwymi unikatami na terenie światowego ruchu skautowego (harcerskiego) pod względem formy i treści.

Osiągnięcie w 1928 roku przez jedną wówczas w Polsce drugą żeglarską w Ursynowie międzynarodowego zwycięstwa na Węgrzech zwróciło uwagę na nową gałęź pracy — żeglarstwo. Obecnie Harcerstwo ma za sobą zeszłoroczny Międzynarodowy Zlot Skauów Wodnych w Gar-

czyźnie na Pomorzu, żeglarską wyprawę na Jamboree w „Godolo” oraz imponującą ilość (tysiące licząc) harcerzy-żeglarzy w wieku od lat 16 wzwyż.

Własna wspaniała biblioteka fahowa, olbrzymi wodny tabor rzeczny i morski, udane międzynarodowe imprezy wysuwają Harcerstwo polskie na czoło skautowego żeglarstwa światowego.

Opanowując wodę nie zaniedbało Harcerstwo innych działów pracy. Na tymże Międzynarodowym Zlocie Skautów polscy harcerze-piloci szybowcowi wywoła- li nie tylko chwilowy entuzjazm widzów, lecz szczerzy podziw i uznanie.

Takie naprzykład wylądowanie polskiego harcerza na szybowcu w środku stolicy Węgierskiej na jednym z placów nie potrzebuje komentarzy. Harcerze mają w swoim gronie kilku wybitnych polskich pilotów szybowcowych z których jeden posiada nawet polskie państwowe rekordy szybowcowe.

Nie same jednak żeglarstwo i szybownictwo jest wykorzystane w Harcerstwie. Powstają coraz to liczniejsze gromady starszych harcerzy, które grupują w swoich szeregach najstarszą młodzież oraz osoby dorosłe.

Gromady mają w swoim programie pracę społeczną i pogłębianie ideologii harcerskiej, oraz wprowadzenie jej do codziennego życia.

W przyszłym roku odbędzie się w Polsce poraz pierwszy w Jej dziejach Światowy Zjazd Polaków. Zgromadzi on delegatów Polaków, zamieszkujących najdalej zakątki świata.

Niewątpliwie na porządku dziennym obrad Zjazdu będzie rozwój harcerskich drużyn polskich na obczyźnie. A rozwijają się one coraz lepiej, coraz mocniej.

Niedaleki jest już dzień, gdy społeczeństwo polskie będzie witało w Kraju Ogólnosiwiatowy Zlot Harcerstwa Polskiego.

Wacław Kulesza.

Z powodu obecnego kryzysu zniżyliśmy nasze ceny na towary, jak i dodatki krawieckie, do granic możliwości kupieckich. Nie kupujcie bez uprzedniego odwiedzenia naszego składu i przekonania się o naszych cenach. Casa das Casemiras. Praca Dr. Generoso Marques 31. Kurytyba Uwaga: Sklep posiada tylko jedno drzwi.

427-49-53

Marmoraria „Veneta”

EDUARDO VARDANEGA

ul. de Rosario 64 — telefon Nr. 74

adres telegr. Vardanega — Skrzynka pocztowa 483 Curitiba — Paraná

Premjowana srebrnym medalem w Rio de Janeiro w roku 1908 i złotym w r. 1911, 1923

Poleca: — różnego rodzaju roboty w marmurze, granicie zagranicznym jak i krajowym, porcelanie i gipsie. Posiada na składzie mozaiki weneckie, cement, cegły i t.p.

Uwaga: — Na Święta Bożego Narodzenia komplety stajenek Betleemskich, figury świętych i t. p.

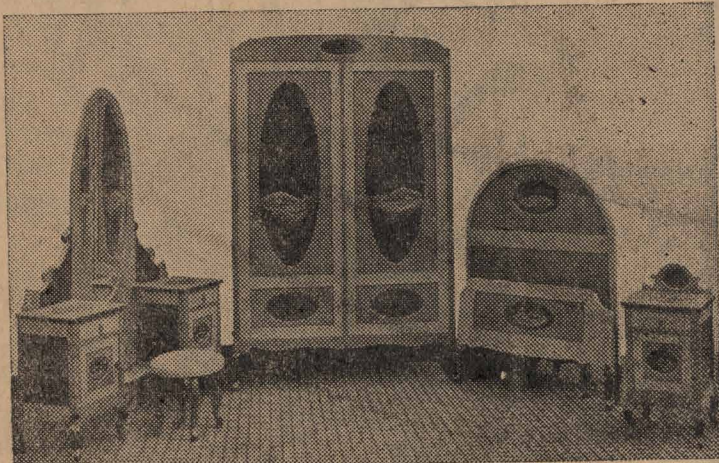
NAJLEPSZE I NAJEKONOMICZNIEJSZE MYDŁO V E A D O

Nie używajcie innego Na Gwiazdki!

431-50-53

Irmãos Paciornik rua João Negrão 584 — telefon 205 posiadają loty położone w dobrych punktach w Kurytybie, które sprzedawane na spłaty lub za gotówkę po cenach bezkonkurencyjnych

Wielka doroczna wyprzedaż mebli

Ceny dostępne dla każdej kieszeni Najodpowiedniejsze podarunki na Gwiazdkę! WYŻYSKAJCIE SPOSOBNOSCI!

Mebel imbujowe i pinjorowe emaltowane.

Ostatni wyraz modły! odwiedźcie nas i sprawdźcie nasze ceny.

Casa Dalstella

Praca Generoso Marques 18 — KURYTYBA

Rozmaitości

Nowy Drzymała na Śląsku Opolskim

We wsi Wysoka, pow. oleskim, na Śląsku Opolskim mieszka w drewnianej ubogiej chacie Piotr Prudło wraz z rodziną składającą się z ośmiu osób. Prudło znany jest jako uświadomiony Polak. Już oddawna chciał on wybudować murowany dom.

Z początkiem czerwca b. r. wniósł do kompetentnych władz niemieckich podanie o zezwolenie na budowę domu wraz z planem. Policja tymczasem zawiadomiła go, że chatka jego staje się „baufällig” i wobec niebezpieczeństwa zawalenia się nie może tam mieszkać.

Wniosek Prudły wędruje z szuflady wójta do biurka landrata, a stąd do innych władz niemieckich i po 4-ch miesiącach znalazł się w wyższym urzędzie budowlanym. Jeżeli która z tych władz znajdzie jakikolwiek nieścisłość w planie, to Prudło musi się uzbroić w angielską cierpliwość, bo wniosek znów będzie wędrował.

Prudło kilkakrotnie interwenjował u kompetentnych władz, celem przyspieszenia budowy domu. Odpowiedź brzmiała w urzędzie niemieckim następująco: „Tak prędko nie idzie. W domu podobno chcesz mieć szkołę polską, dlatego musi być wszystko dokładnie zbadane”.

Trudno jest opisać tragedję nieśczęśliwego Prudły. Z jednej strony niemiecka policja wypędza go z walącej się chaty, a z drugiej władze niemieckie zwlekają z udzieleniem pozwolenia na budowę murowanego domu. Tymczasem osiem osób musi mieszkać w nędznej izdebce, która każdej chwili może się zważyć. Prudło musi obecnie sprzedać bytło, bo nie wie, gdzie je pomieścić.

A więc mamy obecnie nowego Drzymałę na Śląsku Opolskim. Znany jest w świecie chłop Drzymała, któremu władze niemieckie zabroniły wybudować chatę i zmusiły go do zamieszkania w wozie i koczowania po cygańsku. Wóz Drzymały był jednym z najgłośniejszych dowodów tragicznej doli chłopów polskiego pod zaborem pruskim.

W r. 1933 pod rządami Hitlera musimy zanotować podobny wypadek. Świadczy on również o tragicznej doli ludu polskiego na Śląsku Opolskim.

Jesteśmy ciekawi, czy p. Calonder zajmie się tragiczną dolą Prudły i czy naocznie przekona się, jak w bestjański sposób Niemcy zbijają się nad polskim chałupnikiem.

Człowiek, który napiął Leninowi w twarz i uszło mu to bezkarnie

Niedawno temu wyszły w Paryżu pamiętniki b. francuskiego posła w Petersburgu Noulensa, którego wybuch rewolucji bolszewickiej zastał w Rosji. Wśród wielu faktów nowych, albo w nowy sposób oświetlonych, zasługuje na uwagę opowiadanie o zaarrestowaniu przez bolszewików w styczniu 1918 r. rumuńskiego posła Diamandiego. Dowiedziawszy się o tem korpus dyplomatyczny, zwołał natychmiast nadzwyczajne posiedzenie, na którym postanowiono jednomyślnie złożyć protest do władz bolszewickich. W następstwie tego procesu, zaproszono korpus dyplomatyczny do „Instytutu Smolnego”.

„Przeszliśmy wzdłuż szeregu pustych sal — opowiada minister Noulens. — W głębi korytarza w drzwiach ukazał się idący nam na spotkanie niewielkiego wzrostu mężczyzna, o wielkiej głowie i skośnych, mongolskich oczach. To był Lenin. Nos do połowy wkleśły, usta i podbródek nadawały mu wygląd dzikusa. Upór doktrynera i nienawid do wszystkich, co ludzkie, odbijały się w tej zamkniętej twarzy. Na nasz widok uśmiechnął się bezbarwnie. Triumfował w myśli, że oto ma przed sobą dyplomatów, którzy dotąd nie chcieli go uznawać, a teraz raptem przyszli prosić...”

Lenin oświadczył, że aresztowanie Diamandiego nastąpiło w związku z kłóską, zadaną armji rosyjskiej w Besarabji. Dyplomaci wiedzieli zaś, że bolszewicy sami napadli na Rumunów. Minister Noulens zabrał głos i podkreślił, że wcale nie o to chodzi, kto odpowiada za wypadki besarabskie, Rosjanie czy Rumuni, ale że zostały pogwałcone podstawowe zasady prawa międzynarodowego, zapewniające dyplomatom nietykalność osobistą.

Doszło wkrótce do grubego skandalu, bo towarzyszący Leninowi komisarz Zalkind z właściwą sobie ordynarnością, kazał

milczeć posłowi belgijskiemu. Lenin zaś, jakby poddawał się, lecz szukał jeszcze wybiegów. Noulens dwa razy przemawiał i wkońcu zażądał natychmiastowej odpowiedzi.

— Cóż ja tu pocznę, jestem wprawdzie przewodniczącym sądownictwa, ale nie mogę stanowić bez opinii innych komisarzy — odrzekł Lenin. — Teraz jest późna pora, wcześniej, niż jutro, odpowiedzi dać nie mogę.

Wtedy serbski poseł Spatajkowicz, który już od samego początku postuchania u Lenina, z trudem powstrzymywał silne zdenerwowanie, raptem podniósł się ze swojego miejsca i trzymając groźnie palec wskazujący na odległość metra od twarzy Lenina, wybuchnął, piętnując nadużycie:

— Ach, wy bandyci! — wrzasnął z całej siły. — Wyście splugawili cały ród słowiański i ja pluję na was!

Posel Spatajkowicz nie ograniczył się tylko na samym powiedzeniu, ale rzeczywiście pluł na twarz Leninowi.

W tej chwili, kiedy opłuty przewodniczący sądownictwa chusteczką „reagował” na otrzymaną zniewagę, Noulens powstrzymał wzburzonego posła Spatajkowicza.

A Lenin popatrzył na Spatajkowicza z tym bezbarwnym uśmiechem, z jakim nas przywitał. Tylko komisarz Zalkind krzyknął:

— Przestań pan, panie posle, my taką zuchwałość przypisujemy tylko językowi dyplomatycznemu!

„Incydent” nie miał żadnych późniejszych następstw. Wszyscy dyplomaci wychodzili. Lenin na pożegnanie podał każdemu rękę...

Diamandi rzeczywiście po dwóch dniach odzyskał wolność wraz z urzędnikiem poselstwa, wcale nie przypuszczając, że zawdzięcza to ślinie posła Spatajkowicza...

30-tu zabitych wydobyto z pod gruzów pociągu we Francji

Na miejscu katastrofy pociągu pospiesznego Cherbourg—Paryż, o czym pisaliśmy już w jednym z poprzednich numerów, wydobyto przeszło 30 zabitych. Drużyna ratownicza pracowała do późnej nocy przy świetle reflektorów, wydobywając niejednokrotnie zmasakrowane części ciał zabitych.

Nad ranem zdecydowano przetrwać poszukiwania, aby nie przeskadać śledztwu nad przyczyną katastrofy.

Powody wykołowania pociągu komentują rozmaicie. Jedni twierdzą, że tor obsunął się na przestrzeni 10 metrów, inni znów przypisują defekt lokomotywie,

Na święta Bożego Narodzenia

ZNANA Z JAKOŚCI SWYCH ARTYKUŁÓW

Casa Londres

ma zaszczyt zawiadomić członków Kolonii Polskiej, że posłada na składzie olbrzymi wybór swlezo otrzymanych.

artykułów konfekcji męskiej, obuwia marki „FOX”, kapeluszy „BORSALINO” i innych marek i t. p.

UWAGA: UBRANIA NA MIARĘ SZYTE WYŁĄCZNIE Z ANGIELSKICH TOWARÓW.

Nie zapominajcie: jeżeli przywiązujecie wagę do jakości kupowanego przedmiotu, nabywajcie go tylko w firmie

Casa Londres

Ul. 15 DE NOVEMBRO, 229

która niedawno wróciła z naprawy. Właściwe przyczyny zbada dopiero komisja śledcza.

Dokładna liczba zabitych nie jest jeszcze znana, gdyż ciągle znajduje się pod szczątkami pociągu nowe ofiary. Prawdopodobnie przekroczy ona znacznie podane dotychczas cyfry.

Oko, które widzi w mgłę, ważną pomocą dla okrętów

Ameykański inżynier Paul H. Mac Neil wynalazł urządzenie dla okrętów, przy pomocy którego można będzie uniknąć katastrof, zachodzących bardzo często, kiedy okręty płyną podczas mgły. Dzięki temu wynalazkowi nie będzie zderzenie okrętów ze sobą, ani z górami lodowymi lub z innymi pływającymi przedmiotami. Podobno stosując to urządzenie można będzie w mgłę spostrzec nawet człowieka, pływającego na morzu. Wynalazek ten składa się z detektora i

Druga katastrofa kolejowa we Francji

Kolej francuska zanotowała drugą tragiczną katastrofę kolejową. Mianowicie na linii La Roche sur Yon—Nantes, wykołcił się pociąg robotniczy, przyczem jeden robotnik został na miejscu zabity, kilku innych odniosło mniej lub więcej poważne rany.

Wzmocniaczka, a opiera się na zasadzie zdolności przenikania promieni podczerwonych przez mgłę. Pomaga tutaj okoliczność ta, że przedmioty pływające po wodzie, posiadają nieraz temperaturę inną aniżeli morze i wysyłają wskutek tego inne promienie podczerwone. Wynalazca twierdzi, że przy użyciu tego „oka mgiełnego”, jak nazwał swój wynalazek, będą mogły okręty nawet podczas mgły kursować z całą szybkością, odpowiadającą ich mocy.

W jaki sposób zginął statek japoński „Jaszima Maru”

Wody opłukujące japońskie wyspy były przed kilku tygodniami nawiedzone strasznym i długotrwałym tajfunem, co w obecnej porze roku jest rzadkiem zjawiskiem. Tajfun wyrządził ogromne szkody przedewszystkiem wśród barek rybackich. Dwa tysiące rybaków zginęło razem ze swoimi łódkami. W obrębie działania tajfunu dostał się też i japoński parowiec „Jaszima Maru”, który po kilkugodzinnej rozpaczy i beznadziejnej walce z rozpetanymi żywiołami ostatecznie uległ i zatonął. Do jego zagłady przyczynił się też pożar, który wybuchł na pokładzie. Z załogi, wynoszącej 58 ludzi, zdołał się wyratować tylko jeden marynarz, a ze 124 pasażerów zginęła połowa.

Oto bliższe szczegóły tej katastrofy:

Statek „Jaszima Maru” kursuje między Kobe a Hofokō. Gdy parowiec podniósł kotwicę, panowała wspaniała pogoda, morze było gładkie, jak lustro. Okręt był trzy godziny w drodze, gdy kapitan zauważył zastraszające opadanie barometru, co dla każdego doświadczonego żeglarza jest pewnym znakiem, iż zbliża się tajfun. W pół godziny potem „Jaszima Maru” znajdował się w samym centrum szalejących żywiołów. Próbo próbował kapitan jeszcze zawrócić, ażeby w tej walce z tajfunem znaleźć się przynajmniej bliżej brzoza. Zamiaru tego nie dało

się wykonać, ponieważ bieżący przez wicher okręt stracił wszelką możność manewrowania. Olbrzymie fale raz po raz wpały na statek, splukując z pokładu, co tylko na nim było.

Groźne położenie powiększył jeszcze niebawymie pożar, który się począł rozszerzać z ogromnym pośpiechem. W jaki sposób pożar ten powstał, nie jest zupełnie pewne. Niektórzy uratowani widzieli, jak w statek uderzył piorun, możliwe, że on jest powodem pożaru.

Płomienie buchnęły najpierw z jednej z kaju, poczem zajął się tylny pokład i cały statek zbudowany z doskonale wysuszonych desek, ponieważ był już stary, począł płonąć jak świeca. W tych strasznych chwilach załoga stanęła na wysokości zadania i z całą brawurą walczyła na dwa fronty przeciwko podwójnemu nieprzyjacielowi. Nic nie pomogło to bohaterstwu. Po dwóch godzinach tych zmagających „Jaszima Maru” silnie się pochylił i wśród gwałtownego syku zatonął.

W katastrofie zginęły dwie Angielki, które przez całą noc utrzymywały się na powierzchni zimnej wody, dzięki znalezionej pasowi ratunkowemu. P. Prevost zmarła nad ranem w wodzie, zaś p. Milner Barry, trzymała się jeszcze do południa, a kiedy rzuciła się na linę ratunkową, w tym momencie porwała ją silna fala i zatopiła.

Klinika chorób dziecięcych

382-41-34

CHOROBY PŁUC.
DR. HOMERO BRAGA

Lekarz w Szpitalu Dziecięcym. Profesor chorób płucnych na Fakultecie Medycyny. Ex-dyrektor Sanatorium w Lapie. Porady od godz. 10-11,30 i od godziny 4-6 pp. Konsultorium nad Apteką MINERWA

Praca Tiradentes 550

Telefon konsultorium 220 — Telefon mieszkania prywat. 1092

Śmierć za obrazę „majestatu” — Hitlera

Wstrząsający opis gruntownego „załatwienia się” z człowiekiem, którego jedyną winą była stałość przekonań, podają pisma niemieckie, wychodzące poza obrębem Hitlerji. Takich grozą przejmujących tajemnic nie odważyłoby się naturalnie ujawniać żadne pismo we współczesnych Niemczech.

Bohaterem tej tragicznej historii jest wrocławski narodowy demokrat Aleksander. Podczas wojny był oficerem i nie wiedział co znaczy trwoga. Władze miały to uznać, wynagradzając Aleksandra wszystkimi orderami wojskowymi. Ten sam brak trwogi cechował Aleksandra wobec wewnętrznego wroga, w następstwie czego dostał się do obozu koncentracyjnego pod Wrocławiem. Nowomianowany z łaski „woda” prezydent policji, b. podwładny Aleksandra na froncie, Heines, nie mógł odmówić sobie tej satysfakcji, aby nie powitać więźnia nowym hasłem:

— Heil Hitler, panie Aleksanderze.

— Dzień dobry, panie prezydencie — odpowiedział zadowolony.

— Słyszałeś przecież, że powitałem cię słowami „Heil Hitler”! Masz mi odpowiedzieć w ten sam sposób!

— Nie uczylem się innego powitania, jak „dzień dobry”.

— Bydłeś! Masz odpowiedzieć „Heil Hitler”, a nie inaczej!

— Czy żądasz, abym zmienił przekonania, jak na froncie odrzucaliśmy stare, zaszawione koszuły? — zapytał spokojnie interpelowany.

Wówczas prezydent Heines zapowiedział władczco:

— Zapamiętajmy to sobie, mój ptaszku!

W kilka miesięcy później obóz koncentracyjny we Wrocławiu został zlikwidowany. Więźniów miano przetransportować do Osnabruck. Niektórzy projektowali ucieczkę.

— Przysięgam wam, że nie opuszczę obozu inaczej, jak na wyraźne zlecenie Heinesa — zapowiedział towarzyszonemu Aleksander.

Z końcem września wydarzyła się rzecz dziwna. Aleksandra znaleziono zastrzelonego w polu. Komunikat brzmiał, że uśoił on uciekać i dosięgła go kula strażnika. Naturalnie prezydent policji Heinesowi nie było trudno znaleźć alibi. Zwłoki Aleksandra odstawiono do Wrocławia w załutowanej trumnie.

Ani jeden dziennik nie śmiał wspomnieć o tajemniczym wypadku.

Nawet pogrzeb miał się odbyć bez świadków, lecz dziwnym zbiegiem okoliczności znalazło się na cmentarzu ponad 1000 czarno ubranych ludzi, idących za trumną. Każdy z nich starał się dostać do kaplicy cmentarnej, lecz była zacinana, aby pomieścić tyle osób. Ani jeden z tych milczących ludzi nie dał się poznać obywateli wrzucenia na mogiłę zmarłego garstki ziemi. Grabarze byli zupełnie zbyteczni. Solidarni towarzysze wrzucili do ziemi karteczki z napisami, zapewniającymi, że nadejdzie dzień zemsty za zamordowanego przyjaciela.

Policja przypatrywała się temu smutnemu widowisku w milczeniu, czekając na znak wystąpienia z interwencją. Wzorowy porządek, nie zakłócony ani jednym słowem, sprawił, że nie było okazji do interwencji siep: czy.

Niezwykła dyspensa papieska

Przed paru miesiącami Papież udzielił — na prośbę O. Włodzisław, bez szat kościelnych, bez kłóli i innych przyborów mszalnych, np. mszału.

Ograniczając się do odrobiny krajowego wina (chińskiego) i kawałka chleba, celebrować będą nieśczęśliwi jeńcy bandytów wotywe o M. Boskiej, usługując sobie wzajemnie do Mszy św.

zwolenie na odprawienie Mszy św. bez szat kościelnych, bez kłóli i innych przyborów mszalnych, np. mszału.

Ograniczając się do odrobiny krajowego wina (chińskiego) i kawałka chleba, celebrować będą nieśczęśliwi jeńcy bandytów wotywe o M. Boskiej, usługując sobie wzajemnie do Mszy św.

Chapelaria KOSMOS

Jedenastoletnia rocznica istnienia firmy

Sprzedajemy prawie darmo!

Kapelusze

Półbuciki

Bieliznę

Krawaty

Artykuły perfumeryjne

173 UL. 15 DE NOVEMBRO, 173

Rozweselicie swe ognisko domowe

obdarzając waszych miliśkich jakimś ładnym podarkiem na Gwiazdkę nabytym w zn. sklepie

Maison Blanche

ul. 15 de Novembro 99 — KURYTYBA

Żądaj zawsze
Manon purgativo
(środek przeczyszczający)

a będziesz zawsze zadowolony.

Odmrożenia, odzieblenia, rany
328-32-st-2 POMADA EQUINACEA

Casa da Homeopathia

Praca Osorio 87 — Kurytyba

Specyfiki hom
grype, chorob

Casa

Praca Gen

CURIT

Klinik

De

M. GOS

W Mar

z długolet

bie, S

Leczenie

Szczęki w k

Ceny umia

nie g

Uwaga

Rio Azul i

390-42 34

Kruc

Przymuje

fesjonatów

S

CURITYBA

(La

Środek

zultaty

Sprze

572

Piękn

jej czel i

Tu, g

Ale n

Dopie

nizm, a g

Potem

ci przestrz

Anna

przedzej uż

muru.

Dopie

goni.

Było

którego n

Skoro

raz dopier

Znajd

komnaty.

Po ch

Szybki

Tym

gdyż gane

do szyb.

Wpraw

ja obchodz

Była j

— Al

Czyżby to

Powol

Naraz

w głębi.

— Za

Zstąpi

Dusza

Ale ni

Z lew

Ale A

jej nóg.

Maska

Anna

Ale za

Z ene

Oczy

wiek ten z

— Nie

Mała

Dał si

Teraz

su nie był

Specyfiki homeopatyczne na kaszel, grype, choroby serca, wątroby etc.

Casa da Homeopathia

Praca General Osorio nr. 87
CURITYBA — PARANA

Klinika i Chirurgia Dentystyczna

M. GOSŁAWSKIEGO w Marechal Mallet

z długoletnią praktyką w Kurytybie, S. Paulo i Porto Alegre.
Leczenie i wyjmowanie zębów bez bólu.
Szczęki w kauczuku i w złocie.
Ceny umiarkowane — wykonanie gwarantowane.

Uwaga: Wyjeżdża 2 razy w tygodniu do Rio Azul i Rio Claro. 45-4-16

Atelier de Arte Cristã de GERD CLAASSEN

Wyrób wszelkiego rodzaju figur świętych jakiegokolwiek rozmiaru, Aniołów, Grup, Biustów, Drogi Krzyżowej

Na Boże Narodzenie cały komplet Świec i Betleemskiej

Krucyfiksów etc. Figury cementowe do nagrobków oraz ogrodów i parków etc.
Przyjmuje się zamówienia na wykonanie ołtarzy, ambon, konfesonatów i innych przyborów kościelnych w jakimkolwiek stylu.
Szybka Wysyłka do jakiegokolwiek miejscowości kraju.

CURITYBA — Avenida Vicente Machado, 580 — PARANA

Lachoccon

(Laxo - Chocolate ONCKEN)

Środek przeczyszczający, który daje świetne rezultaty i jest jednocześnie przyjemny w użyciu.
Sprzedaż we wszystkich aptekach i drogeriach.

NIE ZAPOMINAJCIE!!!

**TYLKO
LACHOCON**

402-45-34

Dr. Sylvino P. de Aranjó.

VORONOFF

Brazylijski wynalazek
FLUXO-SEDATINA

Kobieta jest ocaloną, KOBIECI nie będzie cierpieć więcej na kolki maciczne i jajniki, bo FLUXO SEDATINA uleczy ją w 2-3 godzinach.

KOBIECI nie straci życia z powodu porodu.
KOBIECI, nie będzie już tak cierpieć, ponieważ jej porody będą szczęśliwe, bez krwotoku i bez bólu. Pierwszy poród nie przedstawia już niebezpieczeństwa.

KOBIECI, jednym słowem, jest uratowana, bo FLUXO-SEDATINA jest najlepszym środkiem, regulującym i uspokajającym dla chorób kobiecych, jak zatrzymanie perjury, wycieki, białe upływy, niedostateczność u dziewcząt.

Panie w wieku 45 lat muszą unikać napuchnięcia, reumatyzmu i innych chorób wieku krytycznego (przezwany) i w tym celu używać FLUXO-SEDATINA.

Jest ona przepisywana przez przeszło 4 tysiące lekarzy.

Lekarstwa homeopatyczne na reumatyzm, kwasy moczowe etc.

Casa da Homeopathia

Praca General Osorio nr. 87

CURITYBA — PARANA

LOTY NA SPRZEDAŻ
Sprzedaje się loty przy ul. Vicente Machado róg Brigadeiro Franco. — Zgłaszać się na rua Comendador Araújo nr. 492.

Uwaga Koloniści!

GOTOWE UBRANIA
od 40\$000

Wykonujemy również garnitury na miarę.
Galanteria męska.

Praca Dr. Generoso Marques, 38

FILJA: Ulica Riachuelo, 234

KURYTYBA

CASA MARSELHA

Wielki wybór bielizny damskiej i męskiej, gotowych ubrań męskich, marynarskich i dziecięcych, krawatów, pasków, pończoch, parasolek itp.
Galanteria męska i damska wagi.

PERFUMERJA

Flomenbaum & Knophtolz

Av. João Pessoa 107

PALACIO GARCEZ

Curityba — Paraná.

CENY BEZKONKURENCYJNE

Mówi się po polsku.

371 39-45

Chapelaria

Instantanea

Józefa Dąbrowskiego

ul. S. Francisco 232

piłerie, farbuje i reformuje kapelusze męskie zarówno filcowe jak i słomiane (z panamy)

PO NAJNIŻSZYCH CENACH W KURYTYBIE

397-43-34

Pomocnik mularski poszukuje

pracy. Łaskawe zgłoszenia do

Związku Rolników, rua Carlos de

Carvalho 487—telef. 1410.

Znany sklep

Chapelaria Modelo

ma zaszczyt zawiadomić członków Kolonii polskiej, że otrzymał ostatnio wielki transport artykułów z działu konfekcji męskiej i sprzedaje je po cenach następujących:

Kapelusze filcowe i welurowe pierwszorzędnej jakości od

12\$000

Obuwie męskie od

18\$000

Parasolki od

12\$000

Koszule od

9\$000

i wiele innych artykułów po cenach bezkonkurencyjnych.

NIE ZAPOMNIJCIE, ŻE

Chapelaria Modelo

znajduje się przy

ul. 15 de Novembro nr. 267

KURYTYBA

(Nie posiada filji)

Zołądek i kiszeki

Leczenie wrzodów żołądkowych i przewodu pokarmowego za pomocą najnowszych metod bez operacji. Nowoczesny sposób badania i leczenia hyperchlorhydrii, zapalenia ślepej kiszki, dysenterji, ucisku żołądka, obstrukcji, diagnoza i leczenie chorób wątroby. Leczenie hemoroidów bez operacji i bez bólu.

Dr. Mendes de Araujo

Av. João Pessoa, 68, nad apteką „Avenida“ od godziny 2—6 pp.

637-41-54

SKŁAD MEBLI

FIRMY

JAKUB KOZIEŃ

CAFE' RIO BRANCO

RUA 15 DE NOVEMBRO

Rua São Francisco, 322

Sprzedaje się meble: szafy,

krzesła, łóżka, kołyski, stoły, kre-

densy, szafy kuchenne, sofy, ka-

napki i t. p., powyżej wspomnia-

ne sprzęty wykonuje się na

zamówienie.

CENY BARDZO NISKIE.

Miejsce zebrania elity Kolonii Pol-

skiej. Jedynie miejsce w Kurytybie

gdzie przy dźwiękach doborowej

orkiestry można przyjemnie

spędzić czas

Był zaopatrzony w doskonałe

trunki i zakąski

nowości! Baczność Rolnicy!

Młocarnie do prostej słomy
wyróbu moich warsztatów w Paranie. OKAZJA, ponieważ te same maszyny można o połowę taniej zamówić u nas, niż kosztują sprowadzone z zagranicy. Maszyny mego wyróbu są tanie, trwałe, lekkie w pracy i cieszą się uznaniem nabywców.

Kto chce się przekonać osobiście niech przyjdzie, a w każdej chwili mogę pokazać jak pracują moje maszyny. Więcej przyjdzie i przekonacie się!

Wyrobiam plugi, opielacze, obsypniki, hamulce do wozów i t. p.

STANISŁAW SZCZYPOR

Contenda, mun. Lapa — Paraná

Casa „Gulomar“

PRACA GENEROSO, MARQUES, 59 mając na składzie wielki wybór pończoch, torebek, parasolek, bielizny damskiej, krawatów, ubrań marynarskich dla dzieci, mydeł i t. p. artykułów ma zaszczyt zawiadomić swą klientelę, że towary te są sprzedawane po cenach dostępnych dla każdego nabywcy.

Jakość zagwarantowana. Szybko na zamówienie marynarskie ubranka

UŻYWANY

oficjalnie w wojsku

ELIKIR „914“

Po kilku dniach użycia tego lekar-

stwa zauważyć można:

1.)—Krew czystą, wolną od wszelkich

nieczystości i dobry stan zdrowia.

2.)—Zniknięcie przyszców, egze-

my, wrzodów, swędzenia, ran jęczących etc.

3.)—Zniknięcie zupełnie REUMA-

TYZMU, bólu w kościach i bólu głowy.

4.)—Zniknięcie objawów syfilisy i

wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.

5.)—Zołądek i kiszeki w doskonałym

stanie, bo „ELIKIR 914“ nie atakuje

zołądka i nie zawiera jodu.

Jest jedynym lekarstwem czyszczącym

krew, które posiada świadectwa

szpitali od specjalistów oczu i cho-

rob syfilicznych.

Odnowienie ubrań, farbowanie na

dowolne kolory.

PRALNIA I FARBARNIA CHE-

MICZNA

Tinturaria Romania

Posiada zawsze na składzie wy-

bór ubiorów nowych i używanych

po najniższych cenach,

Rua Cruz Machado 36

569

572

NOWOCZEŚNI TEMPLARJUSZE

Piękna dziewczyna zaraz odczuła, że ów napad skierowany jest przeciw jej celi i dlatego ucieka do zamku.

Tu, gdzie znała wszystkie kąty, miała nadzieję znaleźć schronienie.

Ale napotkała na nieprzewidziane przeszkody.

Dopiero w ostatniej sekundzie udało się jej utworzyć ukryty mechanizm, a gdy była w bibliotece, tam musiała dopiero szukać mechanizmu.

Potem jeszcze musiała poczekać, aż światło latarni tak dalece oświeci przestrzeń, że będzie mogła wykonać ów szalony niebezpieczny skok.

Anna wiedziała, że teraz była już bezpieczna, nie mogła jednak przedź użyć zbawczej płyty, aż jeden ze szkieletów nie wysunie się z za muru.

Dopiero wtedy mogła zsunąć się z płyty na dół i tak uciec dalszej pogoni.

Było to prastare urządzenie, które masoni już zastali w zamczysku, a którego używali jako ochrony przeciw ewentualnym zdrajcom.

Skoro tylko Anna poczuła grunt pod nogami, zeskoczyła z płyty i teraz dopiero mogła odetchnąć.

Znajdowała się w sklepieniu z którego prowadził kurytarz do innej komnaty.

Po chwili znalazła latarnię i zapalki.

Szybko zapaliła latarnię.

Tym razem nie potrzebowała przez mur przechodzić aby opuścić zamek gdyż ganek prowadził do sklepienia z którego prowadziły żelazne schody do szybu.

Wprawdzie nie było tam nikogo koby sprowadził czołno, ale to mało ją obchodziło.

Była przecież w zamczysku, gdzie znała dobrze każdy zakątek.

— Ale kto to byli ci niedźwiedzi? — pomyślała teraz — nie znam ich. Czyżby to były zbiry ministra, którzy już raz zakradli się tu do zamku?

Powoli szła naprzód.

Naraz światło jej latarni padło na stopnie, które bowiem prowadziły w głąb.

— Zaraz się o tem przekonam — pomyślała.

Zstąpiła po schodach na dół.

Duszące, cuchnące powietrze biło ku niej.

Ale nie zważała na to.

Z lewej strony znajdował się ciemny, wąski otwór.

Ale Anna patrzyła tylko na owo potrzaskane ciało, które leżało tu jej nog.

Maska i ubiór masonski zakrywały je.

Anna mimowoli przymknęła oczy.

Ale zaraz opanowała swą słabość kobiecą.

Z energią odrzuciła kaptur zakrywający głowę i twarz trupa.

Oczy jego były w ślep wywrócone, a cała twarz wykazywała że człowiek ten z natężeniem wszystkich sił walczył ze śmiercią.

— Nie znam go — rzekła do siebie — to nie nasz człowiek.

Mała jej biała rączka nacisnęła na ukryty w murze guzik.

Dał się słyszeć trzask.

Teraz usunęła się posadzka i trup zniknął w głąbinie — nawet odgłosu nie było żadnego.

NOWOCZEŚNI TEMPLARJUSZE

569

Zatem w ganku musiała się Anna znajdować.

— Tu jest — ryknął straszny sługa ministra.

I rzeczywiście, światło latarni cisnęło się do muru.

Lekkie skrzypnięcie — i mur jakoby się otworzył — Anna znikła.

Dr. Lorenc wydał okrzyk wściekłości.

Ale już i nr. 3 nadbiegł.

Zapewnie dostała się tu do jakiejś komnaty, której nie ma wyjścia — rzekł.

— Naprzód — zawołał dr. Lorenc.

Z podniesioną latarnią szedł nr. 3 na przodzie, wciąż trzymając jeszcze nieszczęsną flaszkę w ręce.

Ona idzie przed nami, słyszę wciąż szelest sukni — szeptał zbir.

— Szybko — naglił popychając zbira dr. Lorenc

Znowu grzyzt usłyszano.

Widocznie uciekająca otworzyła inne jakieś drzwi.

Teraz latarnia oświeciła małą furtkę.

Obaj szybko przeszli przez nią.

Znajdowali się w obszernym pokoju.

Tu zauważyli niezwykle rzeczy.

Przy świetle latarni zauważyli obaj na przeciwległej ścianie wielką

metalową trupią głowę

Biała ręka spoczywała na niej — straszny ten symbol poruszył się — i zaraz potem jedna ze ścian bez szelestu ustąpiła.

— Ha zawołał mimowoli dr. Lorenc.

Przed sobą ujrzeli książki i druki — bezsprzecznie to była biblioteka masonów.

Ale mimo to jeszcze namyślał się, co czynić. Przeskoczyła Anna jedynym susem przez posadzkę i zawisała na wąskiej drewnianej skrzyni, służącej książkom za podstawę. — Teraz cię mamy ryknął nr. 3, widząc ją w takiej pozycji, nareszcie, dalej już nie można.

I szybko jedynym susem podskoczył do niej.

— Stój — zawołał dr. Lorenc — stój.

Zapóźno! Właśnie zbir podniósł flaszkę, gdy nastąpił nogą na jedną z ukrytych sprężyn.

Skrzypiący szmer dał się słyszeć.

Błyskawicznie jeden z ukrytych szkieletów przyskoczył do zbira, a nim się spostrzegł, objął go w żelaznym uścisku.

— Na pomoc — ryknął zbir — na pomoc.

Z brzękiem flaszcza upadła na ziemię.

Numer 3 był mężczyzną olbrzymiej siły. Uchwycił ramiona szkieletu i przez chwilę zdawało się, że się z nim upora.

— Na pomoc — zawył — na pomoc, uwolnij mnie pan od tego straszego upióra — ja — już — dłużej — nie — wytrzy — mam!

Ale szkielet poczał się poruszać.

Szybko cofnął się do otwartych drzwi, które również szybko zamknęły się za nim.

Dr. Lorenc usłyszał nieludzkie wycie z za muru.

To był głos numeru 3, który napróżno usiłował wydostać się z żelaznych objęć potwora.

— Pomocy, pomocy, dusi mnie — słychać było głuchy głos z za muru

Korespondencje

Santa Catharina

Znowu kolonia polska w Itayopolis Alto-Paraguassu dała drugi dowód swojej tętny narodowej. Podobnie jak w Święcie Morza, tak i teraz w św. jedenastego Listopada wzięło udział ponad 1000 osób zebranych z pobliskich okolic a także i 200 dzieci szkolnych.

I znowu Junak Nr. 38 w Alto Paraguassu trzymał prym w obchodzie. Tym razem Junacy złożyli instrumenta muzyczne i w miarowym marszu prowadzili pochod ze śpiewami. Akademia w dzień udała się znakomicie. Całość obchodu wyglądała imponująco.

Niepospolite zasługi pokładają we wszelkich poczynaniach kulturalnych, narodowo społecznych znane rodziny: Franciszka Pasternaka, J. Fienika, Wacława Andrzejewskiego, M. Wielewskiego, D. Narlocha i inne. Między sympatycznymi białogłowami najdłużniej spisały się PP. Elvira Ruthes, Lidja Pasternak, Jadzia Koppe wraz z panią Martą Wieczorkiewicz.

UCZNIOWIE SZKOŁY ŚREDNIEJ W ALTO PARAGUASSU sprawili prawdziwą niespodziankę swoim rodzicom i całej publiczności. Wycenizowali arcywesołą opowieść „O dziękuję koci, który cenił wolność”. Zwierzyniec składający się z dziękuję mężczyzny, kobiety, psa, kota, konia, krowy i nietoperza oprowadził pomysłowo.

Towarzystwo „Bratnia Pomoc” którego Zarząd tworzy Komitet Pomorzańskich Kataryńskich ogłosił odezwę w prasie do wszystkich braci Polaków w Sta Catharinie, aby w dzień 11-go obchodzono uroczystości, a dochoń przeznaczone na obronę Pomorza. Na piętnastolecie Komitet powołał do współpracy Ognisko Nauczycielskie, drużyny junackie w muni-cypium Itaiopolis, tych praca dała 1925000 na rzecz obrony Pomorza.

Wobec pomysłu organizującej się pracy — Niech żyje zrozumienie wspólnych sił świadomość czynu i niech żyje potęga Narodowa!

Dźwigajmy zblakanych!

Pan Jan Gorbich, kierownik Wychowania Fizycznego, bawił kilka dni w okręgu junackim w Alto Paraguassu-Itaiopolis.

Pan Gerbich po parę dni musztrował każdą drużynę junacką: na Estiwie oddział junaka Nr. 36 na Linji Piotra Nr. 39, na Linji Jana Nr. 37, w Alto Paraguassu Nr. 38 włącznie z Silveira do Norte, nowo powstałą drużyną.

Najwięcej skorzystali junacy w Alto Paraguassu w połączeniu z Silveira, bo mają do tego odpowiednie warunki: mieszkają w skupionem osiedlu, korzystają z obszernej sali Twa „Bratnia Pomoc” mają odpowiedni teren itp.

Do ćwiczeń stawiali wszyscy, starzy i młodzi, junacy i nie junacy-słowem ludzie wielkiej wartości moralnej. Najlepiej udało się ćwiczenia w ostatnim dniu, 11-go listopada. Zabawy junackie wywołały taki entuzjazm jaki dotychczas nie był tutaj widziany. Bawił się brat z bratem, ojciec z synem, nauczyciel z uczniem, zmagali się i biegali w zawody.

Najwięcej radości wywołał, ogólnie znany i ceniony gospodarz, obywatel Franciszek Romanowski, liczący ponad 60 lat życia który niejednokrotnie wyprzedzał młodych, dawał dowody żywotności w biegach i przy przenoszeniu piłek.

OKRĘG ALTO PARAGUASSU cieszy się powodzeniem, bo ma kilku obywateli czynu, chociaż sędziwi, ale młodzi duchem i ciałem.

Ci obywatele spełniają wielkie zadanie. Dźwigają i prostują młode pokolenie, które częstokroć jest skoślawione, połamane na duszy i ciele, a zorganizowane stają się pożyteczne.

Więc w imię idei Junaka, idą i budzą tych, którzy drzemną w czarnej melancholii, a upośledzają ciało i duszę i nie wytykają głowy poza ścianę chałupy.

Junacy są jak potężne pinjory w pośród karłastych drzew, śmiało wznoszą ku niebu głowę i jakby wskazują drogę pokoleniom tam wysoko! Bo wszyscy mają prawo do szczęścia i uśmiechu i dla wszystkich słońce świeci!... R. W.

Obchód Niepodległości Polski i Złot Junaków w Muricy

Kolonia w Muricy, jedna z najmłodszych i najpoważniejszych osad polskich w Brazylii, godnie święciła, w niedzielę, dn. 19-go, b. m. święto niepodległości Polski. Chwała Bogu, to osiedle, któremu nie brakło dawniej rozbieżności zdań, wykazało swą dojrzałość obywatelską, gdyż obecnie panuje w nim duch zgody i miłości, a jak na przykładnego i światłego duszpasterza i bogobojną parafję wypada, można o Muricy powiedzieć, że obecnie jest tam „jeden pasterz i jedna ołtarzarnia.”

W prawdziwie świeżym, rozradowanym i skrzętem słońcem dzień, od rana mknęły pojazdy wierzchowce i potwornej wielkości samochody ciężarowe, zwożąc sąsiadów, przeważnie z zaprzęgniętej kolonii Afonso Penna i dzielnią bratnią junacką, do gmachu Towarzystwa. Gdy gęstawa ludzka, zebrana w budynku i przed domem, usłyszała głos sygnaturki, zakolało się morze głów ludzkich, samorzutnie ustawiły się drużyny junackie, dzieci szkolne wiedziona przez Siostry Rodziny Marji, czoło zajęła chwałebna znana muzyka dęta, z Afonso Penna, zaopolały w wietrzyku sztandary, okazujące chwałebne godła Polski i Brazylii, ustawili

się goście i mieszkańcy kolonii w potężny huf, który przy dźwiękach skocznego marsza ruszył do Świątyni Pańskiej.

W kościele, Przewielebny ks. Proboszcz Stanisław Cebula, wypowiedział wyjątkowo okolicznościowe kazanie i odprawił bezkrwawą ofiarę.

Po nabożeństwie, obecnie goście i miejscowi udali się na terytorium T-wa, gdzie wonne „szurasko”, chłodne piwo wabiły zebranych, którzy pamiętni, że wszystkie plody ziemi, są dane człowiekowi do użytku, lecz że również każda istota ludzka jest obdarzona rozumem i zastanowieniem, nie nadużyli darów bożych, zachowując chwałebne umiarkowanie i powściągliwość.

Po posiłku rozpoczęły się uroczystości.

Pan Józef Suchla i panna Laura Kiełtykówna wygłosili na scenie T-wa, bardzo interesujące odczyty, zastosowane do uroczystego obchodu. Nastąpiły wspólnie popisy dzieci miejscowej Szkoły, której kierowniczką są Wielebne Siostry, Rodziny Marji. Gimnastyka rytmiczna, piękne śpiewy, deklamacje wypowiedziane ze zrozumieniem, świadczyły o wielkim stopniu rozwoju umysłowego uczniów, o ich pewnością siebie, przynosząc równocześnie zaszczyt pracowitym a bogobojnym nauczycielkom. Krakowiak odtąńczony z werwą, przez te same dzieci, bawił oczy obecnych barwnymi strojami, gracją i zręcznością z jaką był wykonany. Deklamacja panny Stasi Cwikłówny z Afonso Penna i panny Laury Kiełtykówny z Muricy stały na wysokim artystycznym poziomie. Chór z Muricy, pod wytrawnym kierownictwem pana Wójcika, odśpiewał dźwięcznie i z wielką znajomością tajników muzycznych kilka pięknych pieśni, budząc zachwyt obecnych, wyrażony huraganowymi oklaskami.

Następnie dr. Józef Pleskacz wygłosił zwięzłe przemówienie, sięgając prahistorji ludów słowiańskich, wspominając na boje i walki toczone dłużej niż tysiąc lat z germanami, których rezultatem były pogromy wrażeń Krzyżaków pod Płowcami i Grunwaldem, a gdy zakusy orężne Niemców rozbiły się zawsze o męzne piersi polskie, przeciwnicy chwycili się zdrady, gdyż Polska upadła przez kłamstwo zdradzieckie, a nigdy pokonana orężnie. Po przemowie dra Józefa Pleskacza, która zyskała powszechnie uznanie nastąpiły znowu piękne deklamacje dzieci szkolnych i prześliczne popisy choralne.

Po ukończonej części artystycznej rozpoczęły się zawody sportowe. Walka o puhar dra Gajdy była zaciekła. W tym turnieju brali udział drużyny Junaka I-szy z Kurytyby, II-i Agua Verde, IV-y z Abranches, V-y, z Afonso Penna i IX-y z Muricy. Zapasy skończyły się zwycięstwem Junaka Nr. V-y z Afonso Penna, który rozwinął tak znakomitą techniką, iż widzowie uznali, że śmiało może współzawodniczyć nawet z najstarszą organizacją Junaka, z N-rem I-ym z Kurytyby, a nawet, że w niektórych wypadkach, afonso-peniacy, musieliby zdobyć pełne pierszeństwa. Nastąpiło wręczenie pułhary zwycięzcom, przez Wielebnego księdza Proboszcza, Stanisława Cebulę, Dr. Pleskacz zwrócił się znowu do Junaków z mową, zachęcając ich do pracy i wyrażając swą radość, że znany ks. Proboszcz, który źle poinformowany, nie sprzął zrazu temu stowarzyszeniu sportowemu, obecnie przekonywujący się o jego pożyteczności, całą duszą popiera Junaków, a Junak z Afonso Penna i Muricy walczą w przyjacielski sposób, chcąc mieć jako swego członka tego zacnego kapłana.

Obecni tylko jedną mieli chmurkę, która zaćmiła horyzont, tej przepięknej uroczystości. Nikt z przedstawicieli R. P. nie mógł przybyć na obchód, naturalnie że z powodu innych obowiązków, które nie pozwoliły im spełnić szczerzego pragnienia Junaka, a muryjskom sprawiły szczerą przykrość.

W czasie uroczystości, postanowiono przy najbliższej sposobności, zaprosić Ks. Proboszcza, celem odprawienia Mszy Sw. polowej, w Afonso Penna, celem zadokumentowania szczerzej przyjaźni i zgody łączącej obydwie sąsiednie kolonie, czemu tylko Pan Bóg może błogosławić.

Włodzimierz Gayer

Wszyscy używają tylko

Manon purgativo

(środek przeczyszczający)

Polskie Tow. Rolniczo-Oswiatowe w Afonso Penna

Komitet Obchodowy, Uroczystości 25-lecia założenia Kolonii Afonso Penna, rozwiązując się, uważa za swój miły obowiązek na pierwszym miejscu złożyć hołd tym, którzy się przyczynili swoją wiedzą fachową do podniesienia Kolonii na polu ekonomicznym: P. Fr. Kellerowi za wprowadzenie hodowli krów rasowych, zapoczątkując tem samym wyrób masła, które jest podstawą egzystencji większości kolonij. P. Stefanowi Wierzyńskiemu za usilne propagowanie sadzenia drzew owocowych, przez co, rozwinął wśród nas w dużym stopniu owocarstwo. P. Zdenkowi Gayerowi, jako instruktorowi rolnemu, za nauczanie nas i zapoznanie z nowymi metodami rolnictwa. Tym trzem bojomownikom pracy, kolonia nasz zawdzięcza swój rozwój i dobrobyt, pamięć o nich na długie lata będzie trwała wśród nas, za dobro nam wyrządzone.

Wyraża wdzięczność członkom Zarządu, za zgodną współpracę przy urządzaniu Obchodu.

Wyraża uznanie przedstawicielom „Junaka” w osobach: W. Bąka — prezesa, M. Opszyńskiego sekretarza.

Wdzięczny jest P. Janowi Barańskiemu nauczycielowi naszej szkoły za współudział w programie.

Na wyróżnienie jednak zasługują nasze panie Gospodynie, które nie poraz pierwszy dały dowód swojej świadomości obywatelskiej, w spełnianiu obowiązków społecznych. Stale na apel komitetu, wypełniając znakomite funkcje im powierzone. Składamy zatem swe gorące podziękowanie zasłużonym naszym Paniom Gospodyniom:

Antoniowej Skakuj, Włodzimierzowej Gayer, Józefowej Grabias, Wojciechowej Bąk, Zofii Opszyńskiej, Franciszkowej Cwikła, Anieli Mrzygłód, Ignacowej Marekiewicz.

Cześć Wam dzielne kobiety!

Afonso Penna w październiku 1933.

Przewodniczący Komitetu

FRANCISZEK Cwikła.

Jak żyją Junacy, na kolonjach Okręgu São Matheus?

(Specjalnie dla „Gazety Polskiej”).

Partja przeciwna Junakom, pisze w swych pismach artykuły roztrząsające brudy ludzkie. Dziś jeżeli się coś złego stanie wstecznicy przypisują to „Junakom”, którzy są im sobą w oku. Za dawnych czasów, gdy nie było „Junaków”, to chociaż ludzie czasem i na głowie stawiali, nie było o tem wzmianki w pismach. Toteż partja przeciwna Junakom, wychowywała nieraz łotrów wietrznych nie sprawiedliwych katolików. Dzisiaj „Junacy” schodzą do kościoła, a nie pod kościół. Junacy uczęszczają do T-wa, a nie do ka-czmy i nie grywają w karty, lecz w piłkę i nie umiemy grać w „kaszołę”. Junacy urządzają zabawy w lokalach swych Towarzystw, a nie w domach prywatnych. Mamy na to niezbita dowody. Każdy mający polską krew w żyłach, powinien być członkiem Towarzystwa i powinien spełniać swe obowiązki względem polskości i jej tradycji.

Smutną jest rzeczą słyszeć, gdy drudzy mówią: „Junak to nie jest dobry, lecz jego majątność jest dobra”.

Jeden z Junaków.

Z Tow. Polskiego im. J. Piłsudskiego w Barro

Czytając zew C. Z. P. postanowiliśmy i my polacy z Barro skupieni w jednym z najstarszych towarzystw w Erechim godnie uczcić święto piętnastolecia naszej Zamorskiej Ojczyzny.

Zaproszeń listownych nie rozsyłaliśmy, bo niejedni się tłómaczyli że na czas nie otrzymaliśmy zawiadomienia, lecz wybrałmy komisję składającą się z prezesa, sekretarza, nauczyciela i K. Urbana by przeprowadzić agitację i chodziliśmy od domu do domu, aby zbudzić tych dla których polska mowa z dnia na dzień staje się coraz obojętniejszą. Pracy mieliśmy sporo, ale dla tej ukochanej Ojczyzny o której nasze towarzystwo nigdy nie zapomina warto się poświęcać, lecz niestety, zawiadli nas ci od których nasze towarzystwo ma prawo wymagać pewnych obowiązków bo w tem towarzy-

stwie otrzymywali naukę, z których nie jeden dziś ma korzyści, ale musimy sobie powiedzieć: „Przebac im Panie, bo nie wiedzą co czynią”. Jednym słowem zawiadliśmy się na wielu miejscowych i zamiejscowych rodakach.

Uroczystość głosiliśmy, że odbędzie się o godzinie 8 punktualnie, tak też się stało. Pierwszy przemówił p. prezes po nim miejscowy nauczyciel.

Uderzył jak grom w tych, którzy dziś myślą tylko, że uroczystość narodową należy obchodzić tańcem i hulatyką. Tak nie powinno być! W słowach ostrych, lecz treściwych wyjaśnił zgromadzonemu że dziś nadszedł czas w którym dla wszystkich dla których Ojczyzna nie jest czczeniem frazesem powinni dziś się skupić tak jak było w czasie niewoli, bo wróg owieczny z dnia na dzień przygotowuje się do odwetu, więc obowiązkiem dla tych którzy rozumiają nasze posłannictwo w tej gościnnej ziemi Brazylijskiej jest praca i jeszcze raz praca nad uświadamianiem naszych rodaków.

Mowę swą zakończył okrzykiem na cześć Marszałka Piłsudskiego Dr. Getulia Vargasa, prezydenta Mościńskiego i Dr. Floresa da Cunha. Po mowie nauczyciela panie W. Węclewska, S. Adamczyk, K. Węclewska i pan K. Urban odśpiewali hymn narodowy polski. Po śpiewie trwał taniec przeplatany śpiewami narodowymi aż do drugiej godziny w nocy.

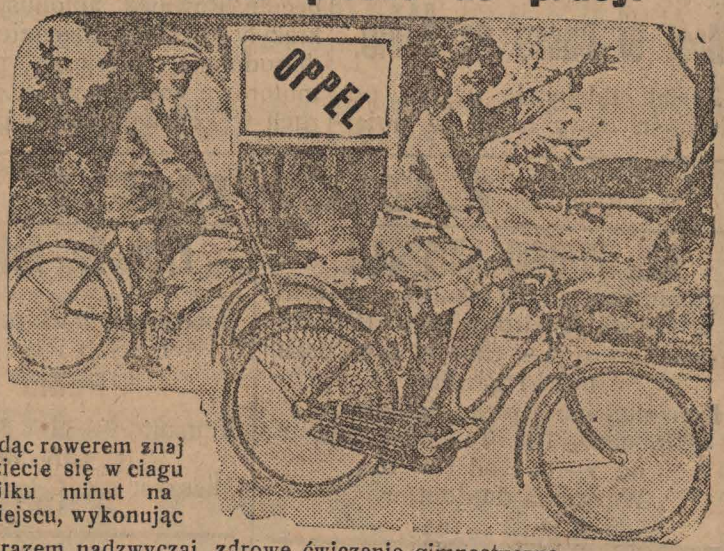
Nie żałujemy naszych wysił-

ków i pracy bo wielu z uspio-nych napewno od tego dnia zacznie inaczej myśleć, bo już na sali dały się słyszeć głosy, że od dziś znowu wielu będzie należał do towarzystwa, a mamy nadzieję, że znowu wróci dawniejszy zapał i chęć skupiania się w towarzystwach, ponieważ skutki są widoczne.

Nadmieniam wypada, że nasz nauczyciel znowu od pewnego czasu daje dowody pracy organizacyjnej wśród nas, dobrzeby było, by wypróbowany ten i znany działacz z którym nie każdy może się zrównać, nie ustał w zapale.

Za Zarząd
Kazimierz Adamczyk—sekretarz

Nowy okres egzaminów
GINNAZJUM
NOVO ATENEU
ma zaszczyt zawiadomić Sz. Rodziców, że przyjmują się kandydatów do składania egzaminów na rok 1934. Także przyjmuje się uczniów i uczennice na wolny 3-ci kurs, który uprawnia do studiów na Uniwersytecie Parańskim. Do tego kursu składanie egzaminów nie jest wymagane.
Kursy dzienne i wieczorowe
Blizsze informacje:
ul. Aquidabam 278
KURYTYBA

Nie idźcie pieszo do pracy!

Jadąc rowerem zdej dziecie się w ciągu kilku minut na miejscu, wykonując zarazem nadzwyczaj zdrowe ćwiczenie gimnastyczne. Sprzedaj hurtowna i detaliczna na dogodne spłaty.
Informacje: João Prosdocimo & Fcs
Rua Barão do Serro Azul 81-85 — Kurytyba.
FILJA: Rua 9 de Março 69 — JOINVILLE
Sta. Catharina

SABÃO RUSSO
MEDICINAL E PERFUMADO
O PROTECTOR DA PELLE
SABÃO EM BLOCO PARA BARBA E LÍQUIDO EM VIDROS DE 250, 500, 1000 GRAMMAS
NAS MELHORES CASAS DO BRASIL

AGUA DE COLONIA FLORIL
ULTRA FINA CONCENTRADA
DE PERFUME EMBRIANTE
BENEFICIA TONIFICA E PERFUMA A EPIDERMIS
USEM TAMBEM O SABONETE "FLORIL"
LABORATORIO DO SABÃO RUSSO - RIO

O SEGREDO DA SULTANA
EMBELEZA A CUTIS, AFUGENTA A VELHICE E CONSERVA A PELLE COM TODA A SUA VIDA JUVENIL!
NAS PHARMACIAS, DROGARIAS E PERFUMARIAS
LABORATORIO DO SABÃO RUSSO - RIO

Co nabycia w aptekach, drogeriach i sklepach perfumeryjnych.

TYLKO OD 20 LISTOPADA DO 20 GRUDNIA!
WIELKA LIKWIDACJA
300 par obuwia po cenach niewiarogodnie niskich!!!
Obuwie męskie w canie 175000, 185000 i 235000
155000, 175000 i 185000
Poza tem pantofle ranné, chinele, pantofle gumowe — wszystko po cenach — iżej kosztu!
LUIS IV
Praca Generoso Marques 26 — Kurytyba.

Zaopatrzenie się zawczasu w bilec loteryjny na Gwiazdkę!
Ciagnienie 23 grudnia br. 200 kontów
Kolektura szczęścia A FAVORITA
rua 15 de Novembro 237
432-50-53

TOREBKI DAMSKIE
Obstalunki torebek damskich są wykonywane z nadzwyczajną starannością i czystością. J. O. Krochne, rua André de Barros 600 (dawniej Misericordia) telef. 1424

Homeopatja, specjalności aptekarskie, perfumierja, zioła lecznicze i produkty homeopatyczne wpgóle.

Casa da Homeopathia
Praca General Osorio, nr. 87
CURITYBA — PARANA

CASA HERTEL
PIANOS-MUSICAS INSTRUMENTOS.
326-33-1934

Gitary, mandoliny, skrzypce, gitarki, harmonie ręczne od 8 do 96 basów, harmonijki i różne inne instrumenty muzyczne.

Struny i akcesoria.

Zakład reperacyjny
NIE ZAPOMNIJ!!!
Tylko w sklepie HERTEL
Praca Generoso Marques, 62 — Kurytyba.

Najlepsze materiały i płótna angielskie na ubrania po najniższych cenach tylko w sklepie
AO MUNDO DAS CASEMIRAS
ul. 15 de Novembro, 129 - Kurytyba
Świeżo otrzymaliśmy duży transport różnorodnych materiałów
MÓWI SIĘ PO POLSKU I UKRAIŃSKU

Rio Grande do Sul.

Sila Zbrojna Stanowa
pragnie widzieć Generała Flores da Cunha na czele szeregów Rio Grande do Sul.

Komendant Generalny Brygady Wojskowej Stanu Rio Grande do Sul wystosował do Sekretarza Spraw Wewnętrznych i Zewnętrznych Stanu pismo, w którym w imieniu swych podkomendnych żołnierzy i oficerów łączy ich prośby do prośb obywateli Rio Grande do Sul, by generał Flores da Cunha nie porzucił swego odpowiedzialnego stanowiska rządzącego Stanem gdyż jest on jedynie w mocy zachować riograndeńczyków tak zwartych jednolicie, jak obecnie na większą chwałę Brazylii.

Wizytacja Arcypasterska

Jego Ekscelencja ks. D. João Becker, arcybiskup portogalski rozpoczął dn. 11 podróż wizytacyjną swej archidiecezji. Towarzyszy mu ks. arcybiskupowi w jego podróży jego sekretarz osobisty ks. kanonik Wincenty Scherer i ks. kanonik José Alberto Colling. Celem wizytacji są municypia Guapore i Encantado. Podróż księcia kościoła potrwa do końca b. m.

Rynek wełny

W ostatnim czasie panował ożywiony ruch. W Urugwayana dokonano wielu znaczących transakcji, placąc w poszczególnych wypadkach po 90\$000 za 15 kg. wełny.

Most w Passo da Ponte.

Został oddany do użytku publiczności nowy most w miej-

scowości Passo da Ponte, municypium S. Jeronimo, rzucony przez rzekę Arroio dos Ratos. Planów i budowy dokonał inżynier Schowierim. Koszty budowy wyniosły 30.000\$000.

Zabójstwo

W pobliżu Fabrica Aliança nad brzegiem rzeki Sta Barbara w Pelotas znaleziono zwłoki marynarza nazw. João Gouvea Rodrigues, liczącego zaledwie 25 lat życia. Władze skonstatowały śmierć przez zasztyletowanie.

Podrażnienie odrzucało na pewnego hiszpańskiego Rubira, który w nocy towarzyszył swej ofierze w przechadzce po mieście. Nieco później Rubira zgłosił się tam do władz, wyznając swą zbrodnię.

Wagony motorowe do użytku publiczności.

Dyrekcja Kolei Żelaznych riograndeńskich uruchomiła dla publiczności wspaniałe wagony motorowe, które będą kursowały w różnych odcinkach, łącząc ważniejsze punkty Stanu między sobą. Jedną z pierwszych linii na których rozpocznie się niebawem będzie linia Rio Grande-Wybrzeże. Wagony, mające być użyte w tym celu są zamówione we Włoszech u firmy „Fiat” będącej każdego pojemności na 50 pasażerów. Te autobusy kolejowe mają przystawać co 500 metrów a ceny jazdy będą znacznie niższe, niż te które się pobiera obecnie. Również autobusy będą krążyły kilkakrotnie dziennie. Prawdopodobnie pierwsze pociągi motorowe zostaną puszczane w ruchu w końcu miesiąca grudnia.

Świętokradztwo

W Bagé dwóch znanych rzeźmistrzów, João Correia, znany ogólnie pod przezwiskiem „Bagé” i João Nunes Vargas przezwany „Caricoca” wkradli się do kaplicy S. Pedro znajdującej się w Villa Petropolis, przedmieściu Bagé. Obaj łotrzyki ukryli się w świątyni, a gdy kościelny zamknął drzwi pozabierali różne przedmioty jak wazy, obrusy, dywany a następnie odryglowali drzwi i wyszli zupełnie spokojnie. Gdy usiłowali sprzedać zrabowane przedmioty obaj świętokradcy zostali uwięzieni przez policję.

Eksport produktów.

Statek „Comte Alcides” wywoził 500 worków mąki, 20 zwolów tytoniu, 580 beczulek wina, 875 skrzynek wina we fiaskach, 141 pak owsa, 40 skrzyń pomarańczy.

Ruiny dawnych misji.

Pan J. B. Groff znany w sferach Kurytyby filmowiec, bawi w Stanie Rio Grande do Sul, gdzie filmuje widoki tego Stanu na polecenie Rządu. Pan Groff w początkach b. m. wyruszył do Santo Angelo by sfilmować po raz pierwszy historyczne ruiny misji jezuitów w S. Miguel, S. Lourenço i S. Luiz i miejsce, w którym zostali zamordowani Jezuiti, odkryte świeżo przez O. Luiza Gonzaga Jaegera Tow. Jezus. W miejscu gdzie Jezuiti ponieśli śmierć męczeńską, miał być wzniesiony wielki krzyż w dniu 15 b. m.

Przechwytywanie kontrabandy.

W Santa Cruz agenci fiskalni przechwycili na stacji kontrabandę, składającą się z 50 skrzynek,

zawierających 2.400 flaszek wódki. Flaszki były selowane starymi banderolami, odlepionymi z flaszek piwa, banderole zaś zawierające były niekompletne, nie odpowiadające przepisom prawnym. Kontrabanda ta została nadana na pociąg w Bom Retiro.

ROZWÓJ HODOWLI DROBIU W BRAZYLII

Kto chciwem, a pełnemi żądz wiedzy oczyma, badał niesłychany postęp jaki hodowla drobiu uczyniła ostatnimi laty w Stanie S. Paulo, ten nie mógł przejść do porządku dziennego, zagłębiając się w przedmiotach rolniczych, albo oglądając naocznie wyniki otrzymane n.p. w S. Amaro, nad światłami chwalebami, wygłaszanymi o niektórych preparatach, soli wyciąganych z brazylijskiej herwy-matte. Te wspomniane wyniki, a jednogłośnie polecane każdemu z hodowców kur, gęsi i innego ptaka domowego, wpłynęły na Kooperatywę hodowli drobiu w S. Paulo by również używała preparatu Galli Matte, w żywieniu ptactwa domowego. Dokonane doświadczenia wykazały z całą jasnością, że skoncentrowane sole mineralne herwy, działają w sposób niezwykle dodatni na rozwój piskląt, na pomysłne zaleganie się, jak podłożonych kwoce lub umieszczonych w inkubatorze, naturalnie o ile były zadawane w mieszaninie z pokarmem, ptactwu rozpłodowemu. Ustalenie odpowiedniej a ściślej dawki zajmowało ostatnio najświetlejsze umysły uczonych świata. Żywność zadawana czyli też kurom, lub też świniom albo krowom, zawiera pewien odsetek różnych mineralnych. Lecz niestety ten procent zmniejsza się rok rocznie, przez stratę tych minerałów pochłoniętych przez zboża. Z przeważną częścią, plantacji naszej kukurydzy dzieje się to samo, ponieważ ustawiczne sadzenie męży i osłabia warunki zawartości mi-

neralnej w ziemi. Otóż macie, w krótkich słowach obraz braków żywienia, zadawanego naszym kurom, zwierdom i krowom. Ze względu na wielki brak soli mineralnych w żywieniu stworów bydlęcych, uczeni zabrali się, do czynienia pilnych poszukiwań i badań naukowych. Wynik im jest następujący: Gdybyśmy mieli tylko pożywienie wytworzone na dzwicznych ziemiach, nie byłoby tych braków wskazanych przez nas i problem żywienia byłby rozwiązany. Obecnie jedynie herwa-matte, uszczniona w naszych lasach i przystosowane według formuły ściśle chemicznych, a będąca produktem zgłta brazylijskim, koncentrując w sobie sole mineralne zapewnia w sposób idealny brak naszego paselnego ziarna. Granja Mayença, w Stanie S. Paulo, obok S. Amaro, produkująca hodowlę specjalizowaną Leghornów białych, wysokiej krwi, stwierdza co następuje:

„Od czterech miesięcy używamy skoncentrowanych soli herwy matte, tak zwane Galli-Matte i zauważyliśmy co następuje: doskonałe wykształcenie skorup, zwiększenie 20-procentowe wielkości jajek i 20-procentowe zwiększenie wzrostu. Zwiększenie się nader szybkie, a w niektórych przypadkach niestannie wzrostu. Wykrowanie się znacznie łatwiejsze kurczą w wylęgarniach „Ferma” „Sidney” czyni następną obserwację:

„Doświadczenia wskazują w pierwszym miejscu na działalność błogą w skutki, na skorupę

jaj, przyczem zanikają jajka o skorupie miękkiej lub porowatej. Zwiększa się siła żywotności ptactwa, które nawet w czasie wypiekania, zachowuje grzebień rozwinięty i krwisto-czerwony. Publikacje, o wynikach otrzymanych z preparatami Forra-Matte (dla czworonogów) i Galli-Matte (dla drobiu) zostały przyjęte we wszystkich oświeconych krajach z niezwykłym zajęciem i każda spodziewać się nieograniczonych możliwości konsumu i wywozu herwy brazylijskiej, co stanie się poważnym czynnikiem na przyszłość, tembardziej, że zużycie herwy jako napoju, zmniejsza się, z roku na rok.

PILAWA.

Dr. Józef Czaki

Choroby kobiet i klinika ogólna. Przyjmuje w czwartek od 1-3 i piątek od 9-11 i od 1-3. Apteka Stelfeld, ul. Com. Araujo.

Sanguel Sanguel Sanguel!

SANGUENOL
(Formuła niemiecka)

Jedyny środek, który po 20-dniowym używaniu go, zabezpieczy i uchroni każdego od suchoty. Oddziaływa następująco:

- 1) Ogólne spótęgowanie sił i natychmiastowy powrót apetytu.
 - 2) Usuwa zupełnie ból głowy, bezsenność i nerwowość.
 - 3) Zwalcza radykalnie przynębiennicę nerwów i podnieca chęć do życia.
 - 4) Powiększa ciężar ciała aż do 3 kg.
 - 5) Odświeża całkowicie osłabiony i zagrożony suchotami organizm.
 - 6) Daje największą odporność przy pracy fizycznej i zwiększa ciąża krwi.
- Choroby raka można uniknąć, ponieważ jest to zgrupowanie potężu w pewnej części ciała.
- Kalcium rozpływa potaż. Sanguenol zawiera kalcium i dzięki temu można uniknąć raka.
- Sanguenol jest to wynalazek naukowy.
- Przytoczone powyżej szczegóły są opinią wydaną przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro.
- Do nabycia w całej Brazylii.

LEKARZE

DR. ANTONIO AMARANTE

dyplomowany przez fakultet medyczny w Rio de Janeiro w roku 1917. Ogólna chirurgia — choroby oczu, uszu, nosa i gardła. Konsultorium Apteka Sommer ul. Riachuelo, 138. Telefon 3-5-1 od 9-11 i od 14-16. Wezwania do domów.

DR. BRASIL VIANNA

Lekarz chirurg. Z praktyką w najpoważniejszych szpitalach Paryża i Buenos Aires. Porody, choroby kobiece, drogi moczopłciowe. Klinika ogólna. Porady: Prac. Tiradentes 898 (nad apteką Tiradentes od 10-12 i od 15-17. Rezydencja: ul. Dr. Muricy 285. Telefon 653.

Dr. Archimedes Cruz

Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim. Operacje, Porody, Syfilis, Drogi moczopłciowe, Choroby kobiece. DYREKTOR-ZAŁOŻYCIEL INSTYTUTU MEDYCZNO-CHIRURGICZNEGO W PARANIE. Promienie X, ultra-fioletowe. Wyświetlanie o wysokim napięciu. Dżateria ogólna i chirurgiczna. Choroby dróg moczowych. Cystoskopja i Kauteryzacja. Porady: APTEKA HUMANITARIA od godz. 2 do 6 popoł. RUA DR. TRAJANO REIS, 41. Telefon konsultorium 284. Rezydencja: ul. Almirante Barroso, 300. TELEFON 745. Przyjmuje pacjentów o każdej porze.

DOM ZDROWIA

SANATORIUM CHIRURGICZNE SZWAJCARSKIE. Rua 15 de Novembro, Róg ulicy Dr. Ubaldino do Amaral TELEFON 433

DR. G. LEVENBERGER

mający długoletnią praktykę w szpitalach europejskich. LEKARZ SPECJALISTA w zakresie Wysokiej Chirurgii, w chorobach kobiecych, przewodów moczowych. Porady od 10 do 12 i od 2-5, z wyjątkiem niedziel i sobót po poł. PROMIENIE X, Promienie ultra-fioletowe. Dżateria chirurgiczna i ogólna. CENY PRZYSTĘPNE.

DR. JULIO MOREIRA

Choroby kobiece, porody, moczopłciowe, klinika ogólna. Syfilis. Konsultorium: rua 15 de Novembro 36 tel. 440. Mieszkanie prywatne: rua Pedro Ivo 966, tel. 966. Załatwia wezwania w nocy.

DR. CARLOS MOREIRA

Profesor fakultetu medycznego. Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła. Konsultorium: Avenida João Pessoa 68. Nad apteką Avenida od 10-11 i od 3-5 pp. Rezydencja: ul. Visconde de Nacar, 860. Telef. 8-8

Prof. Dr. Antoni Ruediger

Specjalista w chirurgii, chorobach kobiecych i dróg moczowych.

Ponta Grossa

Konsult.: 9-11 i 3-5 w PHARMACIA MINERVA. Mieszka: rua C-1 Francisco Ribas 24

DR. BLEY ZORNIG

Klinika ogólna—syfilis i drogi moczopłciowe. Choroby kobiece. Leczenie Ble-noragii i jej różnych komplikacji o-sobków obojga płci. Dżateria, promienie ultra-fioletowe. Konsultorium: Rua 15 de Novembro 121 nad Apteką „Internacional”. Rezydencja: Rua 13 de Maio, 541. TELEFON 131

Dr. Carlos Heller

z praktyką w szpitalach europejskich. KLINIKA OGÓLNA MEDYCZNO-CHIRURGICZNA. Specjalność: Syfilis, choroby skóry i włosów. Leczenie starych zaniedbanych ran bez operacji. DżATERMJA I PROMIENIE ULTRA FIOLETOWE. Porady: Prac. Tiradentes 390 w APTEGE BRASIL od 10-12 i od 4-6. Mieszkanie prywatne Rua Commendador Araujo 970. — Telefon 424.

DR. M. ISAACSON

Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parańskim. Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżateria. — Promienie ultra-fioletowe. Konsultorium: rua 15 de Novembro 257, 2 piętro. Tel. 1163. Rezydencja: Av. João Gualberto 221. Tel. 289.

Dr. Erasmo Gaertner

Chirurgja, drogi moczopłciowe i choroby kobiece. Profesor urologii Fakultetu Medycznego Dyrektor Instytutu Medycyny i Chirurgii w Paranie. Godziny przyjęć od 16 do 18-iej w Aptecce Sommer. Rua Riachuelo, 138 — Telefon 987.

DR. DANTE ROMANÓ

Z praktyką w szpitalach berlińskich. Eks-internista Szpitala Ewangelickiego i Santa Casa de Misericórdia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych, i kobiece. Promienie ultra-fioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgja pochwy rozrodczej, jajników, przewodów, pęcherza, nerek, żółdka, płuc, gruczołów, wątroby i t. d. KONSULTORIUM: Prac. Tiradentes n. 554 (na górze apteki Minerva). REZYDENCJA: Prac. Senador Corrêa, 4.

CHOROBY SERCA, PŁUC, ŻÓŁDKA, WNĘTRZNOŚCI, WĄTROBY, NEREK, UMYŚŁOWE, SUCHOTY.

(u dorosłych i dzieci) OPERACJE PORODY, CHOROBY KOBIECE I WENERYCZNE

Dr. Rocha Loures

Z praktyką w najpoważniejszych szpitalach w Rio de Janeiro. Konsultorium i rezydencja: Avenida João Pessoa, 71, 1-e piętro. Porady od 10-11 i od 3,30 do 5,30 pp. TELEFON 93

Dr. Saul Chaves

Lekarz. Z praktyką w szpitalach: São Francisco de Assis i Przychodni Wojskowej w Rio de Janeiro. Uszy, oczy, nos i gardło. Porady: Prac. Tiradentes, 554 (nad apteką Minerva) od 10-11 i od 14 do 17. Mieszkanie prywatne: Rua Emanoel Pereira, 187. Telefon 143

Dr. J. Vieira de Alencar

Z praktyką w szpitalach Paryża i Berlina. Chirurgja chorób kobiecych i dróg moczopłciowych. Konsultorium: Rua 15 de Novembro 36. Rezydencja Avenida Iguaçu 755. TELEFON 1023

BADANIA :

Krwi moczu, kału, płocwici, mleka i jakiegokolwiek płynów organicznych.

Laboratorium profesorów: Drs. Francisco & Carlos de P. Soares

ul. 15 de Novembro, 225 1 p. CUBITYBA.

Uterogenol
Dokonałe lekarstwo na dolegliwości macicy i brak menstruacji

Prof. Dr. S. Kossobudzki

Przyjmuje od godz. 2 do 4 popoł. rua Visconde do Rio Branco 1197 daw. 56. telefon 5-8-5

APTEKA HOMEOPATYCZNA

DR. NILO CAIRO

założona w roku 1911, własnością:

CORRÊA LIMA

Posiada wszelkie lekarstwa, które wchodzi w zakres HOMEOPATJI

Ulica Aquidaban, 198 — Kurytyba

DENTYSTYSCI

Gabinet dentystyczny

S. GONÇALVES PEREIRA

chirurg-dentysta. 15 lat praktyki. Wykonuje wszelkiego rodzaju prace wchodzące w zakres zawodu. Jakość materiału zagwarantowana. Leczenie i wrywanie zębów bez bólu. KONSULTORIUM: Prac. Carlos Gomes, 163 — Kurytyba.

KLINIKA DENTYSTYCZNA

JACKA DROMLEWICZA
Wprawia zęby sztuczne z podniebieniem i bez, w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pieś-ws-orzędna. Ceny przystępne. RUA MONSENHOR CELLO 148 (1 piętro) (Daw. 1 o de Março) CURYTYBA

MARJA KRYNSKA

Lekarz-dentysta. godziny przyjęć od 1-iej do 6-iej p. p. 137 MARECHAL DEOEROO 137 Kurytyba Telefon 1255.

Robaki HOMEOREMIL E ANTI-VERMES

Casa da Homeopathia

Prac. Osorio 87 — Kurytyba

Choroby wewnętrzne (serce, płuca, żółdka, wątroba, nerki, kiszki).

Dorośli i dzieci.

Dr. EUGENIO LOPES

Szef ambulatorium Kliniki „Santa Casa” Szef Kliniki Fakultetu Medycyny. Konsultorium Apteka Tiradentes. Prac. Tiradentes: od godz 2 pp. do 4 pp. Rezydencja: ul. Aquidaban 300. Tel. 869.

AFFONSO P. ETZEL

Chirurg dentysta. Wykonuje wszelkie prace dentystyczne z gwarancją. rua Marechal Floriano Peixoto, 658 1. piętro od 9 do 11 i od 2-6 pp.

ADWOKACI

Dr. Hostilio C. de Souza
Araujo

ADWOKACI

Biurowy: Budynek „Moreira Garcez” Av. João Pessoa, 103 nad sklepem — sala N. 101-102 — tel. 491. Godziny przyjęć od godz. 9-12 i od 14-17.

Dr. Flavio Carvalho
Guimarães

DR. EUGARD CRUZ

adwokat. ZAŁATWIA sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, sprawy wojskowe i terenowe.

biuro ul. 15 de Novembro 416 1 piętro sale nr. 4 i 5. telefon 1238

Mieszk. pryw. ul. Augusto Stelfeld 15, róg Dr. Muricy. MÓWI SIĘ PO POLSKU.

330-33-1934

DR. VICTOR DA COSTA

V. VIEIRA
adwokat. ul. 15 de Novembro 416 1-e piętro Sale Nr. 5 i 6

telefon 1238 (331-33-1934)

Manon purgativo

(środek przeczyszczający) Kosztuje zaledwie 2\$500

Wytchnięcia, upadki, kontuzje

328-32-st. 3 BALSAMO CURATIVO

Casa da Homeopathia

Prac. Osorio 87 — Kurytyba

ŻĄDAJ JEDYNNIE PIWO „CORÔA”

BUTELKA 1\$200 : BROWAR CRUZEIRO : TUZIN 11\$000

Telefony: 495 i 751

Z dostawą do domu.

Kalendarz na rok 1934
Gazety Polskiej
 do nabycia u wszystkich naszych agentów.
 CENA 3\$000
 w S. Paulo 3\$500
 w Argentynie 1 pezo.

FABRYKA OBUWIA
ATAB
 MIGUEL S. ATAB
 Travessa Oliveira Bello, Nr. 17
 Curitiba — Paraná
 Posiada zawsze na składzie ogromny wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach bezkonkurencyjnych. Przyjdźcie i przekonajcie się!

BRONCHITINA
"CHAVES"
 JEST PRAWDZIWYM SPECYFIKIEM NA KASZEL.

Najlepsza kawa --- bo tylko kawa
 Z NOWO OTWARTEJ FABRYKI
LUDOVICO ZANIER & IRMÃO
 DOM IMPORTOWY
 Artykuły spożywcze; fabryka wódek, ocy i t. p.
 Skład główny alkoholu, wódek i słynnego wina „REAL”
 RUA IGNACIO LUSTOZA, 20, 24 i 30 (Naprzeciw Largo 15 de Dezembro)
 KURYTYBA — Telefon, 150 — Caixa Postal, 419 — PARANA

DYPLOMOWANY
Lekarz-Dentysta
Jan Skalski
 posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelką pracę wchodzącą w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.
 Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18. RUA AQUIDABAN róg BRIGADEIRO FRANCO
 Kurytyba Paraná

Magnezja płynna
MURRAY
 niezawodna na choroby żołądka

ELIXIR BI-JODADO
SANTO EXPEDITO
 Poderoso Purificador do Sangue
 Fortificante do Sistema Nervoso e do organismo em geral, como:
 Afecções da garganta, Tonsilites, Superações das ovidas, Flatulências, Hêmicas antigas, Vias urinárias, Arteriosclerose, Molestias do Coração, Reumatismo, Freqüente em geral, Impurezas do Sangue, Moléstias da pele em geral, Anemia, Artéria Sclerosa.
 "Nada me faz mais feliz, que ver a moléstia de origem sanguínea ou não, desaparecer."
LABORATORIO SANTO EXPEDITO
FERNANDO WERLANG
 SANTA CRUZ - R. G. do SUL
 ZASTĘPCY
 ALBERTO NIGRO & CIA.
 15 de Novembro, 517
 Phone, 642 — CURITYBA

FABRYKA CUKIERKÓW
Aurora
JÓZEFA KULI
 Wyrabia cukierki w najlepszych gatunkach i karmelki owijane w papier „balas” we wszystkich odmianach.
 Ul. Martim Affonso, N° 555
 Kurytyba-Paraná - Brasil.
 Telefon Nr. 12 — 70.

Alfaiataria Bertoni
 Ul. 15 de Novembro, 140
 (Dawniej Bar Parana)
 Ma zaszczyt poprosić swych klientów i przyjaciół o złożenie wizyty w swym nowym lokalu, gdzie mając olbrzymi wybór materiałów ostatniej mody, tak zagranicznych i krajowych, pozostaje po starciu do dyspozycji swej Sz. Klienteli.
 Uwaga: Dyrekcję pracowni objął znany w Kurytybie krawiec W. Czarnecki

COLLEGIO IGUASSU
 Gimnazjum fiskalizowane przez Rząd Federalny.
 Praça Rui Barbosa, 401
 Kursy: Początkowy, przyjmujemy do 1-ej klasy gimnazjalnej. Gimnazjalny i Maturalny — na które przyjmujemy kandydatów powyżej 18 lat, przygotowując do złożenia egzaminów z 3 klas z promocją do 4-ej klasy.

KASZEL, BÓL PIERSI
UŻYWAJ **Xarope Sto. Antonio**
 Nieoczekiwane rezultaty

„Cruzeiro”
i
(Surpresa)
 jedyne maki, które powinny być używane przez wszystkich, którzy dbają o swe zdrowie.
Młyn w Joinville (Caixa Postal, 110)
 AGENCI W KURYTYBIE
LATTES & Cia.
 Caixa Postal, 325 - Telefon 7-2-2 - Praça Zacharias, 5 - Curitiba

BÓL
 Jedynym środkiem dla uśmierzienia bólu jest
UŻYCIE
BALSAMU
STA. HELENA

AEROPOSTALE
FRANCUSKA KOMPANJA komunikacji powierzeń
 przewozi pasażerów i korespondencję
 W poniedziałki — na POŁUDNIE aż do Rio Grande do Sul
 W wtorki — na POŁNOC, do Natal
 W środy — na POŁUDNIE do republik platyjskich
 W czwartki — na POŁUDNIE do republik platyjskich i Peru
 W piątki — na POŁNOC do Natal i Europy.
 Bezpośrednio do krajów europejskich
 Zamkna się pocztę w Kurytybie.
 PRZYJMOWANIE KORESPONDENCJI:
 o godz. 10 w Agencji Głównej
 o godz. 21 na pocztę główną
 Po wszelkie informacje zwracać się do
Agencji Głównej
THEOPHILO G. VIDAL
 TELEFON, 538
 Praça Carlos Gomes 315-321 — Curitiba

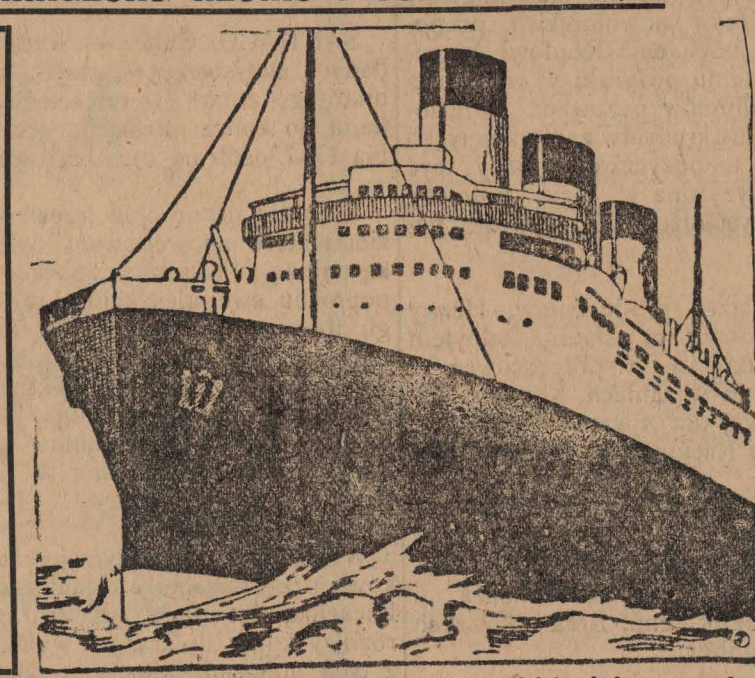
Cia. Territorial „CAJURU”
 LOTY NA SPŁATY OD 12\$000 NA NAJPIĘKNIJSZYM PRZEDMIEŚCIU KURYTYBY, 2.880 METRÓW OD STACJI KOLEJOWEJ.
 416 RUA 15 DE NOVEMBRO 416

W PONTA GROSSA
 Rodacy!! — Chcecie kupić za pół darmo?
 Kupujcie tylko w
Casa Novo Brasil
 av. Fernando Pinheiro 41.
 Ubrania, bielizna, obuwie, płótna, materiały ubraniowe
 UWAGA: Nawprost stacji kolejowej.
 R. -39-46

JEŻELI CHCESZ KUPIĆ PIERŚCIONEK
 ALBO OBRACZKI SŁUBNE, ZWRÓĆ SIĘ DO
 Jedynego Polskiego Zakładu Jubilersko-złotniczego
KAZIMIERZA WOJNAROWSKIEGO
 RUA BARÃO DO RIO BRANCO, 338
 Naprzeciw pałacu Prezydenta
 Wszelkie reperacje uskutecznią się z gwarancją

„A BRANDINA”
 Wielka Fabryka parowa cukierków, pastylek gumowych, pomadek, cukierków pierwszorzędnych itd.
 Cukierki malinowe, kokosowe, migdłowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Upraszam się Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki „A BRANDINA”
 Specjalność fabryki: Jaja Cukrowe!
BRACIA SOBANIA
 Rua Nunes Machado, 300-304
 Curitiba — Telefon, 1423 — Paraná

ELIXIR DE NOGUEIRA
 Jest używany skutecznie w następujących chorobach:
 skrofuly, bubony, zapalenie macicy, wycieki z uszu, wywiotra, fistuła raka syfilitycznego, pryszczki, białe upławy, wrzody i narośle, świerzb, reumatyzm, plamy na skórze, niedomagania wątroby, bóle w piersiach, narośle na kościach, pulsowanie tętnic i wogóle wszystkie choroby pochodzące ze krwi. Wielce skuteczny środek oczyszczający krew.

Polsko-francuskie linje okrętowe
CHARGEURS REUNIS I SUD ATLANTIQUE

 Wszyscy Polacy powinni jeździć tylko na szesnastu okrętach, które są najlepsze pod każdym względem.
 Informacji bezpłatnych w języku polskim i portugalskim udziela jedyny przedstawiciel na J. Parano
THEOPHILO G. VIDAL
 Praça Carlos Gomes 315 — 321 — CURITYBA —

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI
 DLA AMERYKI POŁUDNIOWEJ
KAPITAŁ ZREALIZOWANY Frs. 100.000.000.00
KAPITAŁ REZERWOWY Frs. 137.000.000.00
 Centrala: PARYŻ
 Oddziały w Ameryce Południowej: Buenos Ayres, Rosario de Santa Fé, Valparaiso, Curitiba, São Paulo, Santos, Rio de Janeiro, Porto Alegre, Rio Grande, Pernambuco, Araraquara, Barretos, Botucatu, Caxias, Espírito Santo de Pinhal, Jahu, Mococa, Ourinhos, Paranaquá, Ponta Grossa, Ribeirão Preto, São Carlos, São José do Rio Pardo, São Manoel.
 Oddział w Kurytybie: **ULICA 15 DE NOVEMBRO, róg ul. 1º de Março**
 Bank Francusko-Włoski posiada w Polsce następujących korespondentów:
 Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa,
 i Bank Francusko-Polski, Warszawa.
 którzy, dzięki wielkiej ilości filij własnych i agentów rozgałęzionych po całym kraju, umożliwiają przesyłki pieniężne do najdalej położonych miejscowości w Polsce, w złotych polskich i w innych walutach.
 Oddział Banku Francusko-Włoskiego w Kurytybie posiada zawsze kurs złotego polskiego. Wystawia czeki i przekazy pieniężne w złotych polskich, t. j. załatwia zlecenia swych polskich klientów na najdogodniejszych warunkach.

Casa de Saude
SÃO FRANCISCO
DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA
 — CURITYBA, ULICA SÃO FRANCISCO, 25 —
DR. JORGE MEYER FILHO
 Na sposób nowoczesny urządzona klinika. Wzorowa czystość i higiena. Up rzejmaobsługa. — Ceny przystępne.
 Nowoczesny aparat Roentgena. — Diatermia. — Sztuczne ultra-fioletowe promienie słoneczne. — Zystoskopia i t. d.
Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, stosowanie sztucznego pneumothorax w cierpieniach płuc.
 Godziny przyjęć: Od 10 do 11,30 i od 4 do 6 wiecz.

PIERWSZORZĘDNY POLSKI SKŁAD
ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH
Stanisława Popiela
 Rua Floriano Peixoto Nr. 2331 — CURITYBA
 Artykuły spożywcze w najlepszym gatunku sprowadzane b z pośredników za gotówkę.
 Na rozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne.
 Kupuje wszelkie produkty kolonialne i płaci po najlepszych cenach.

DR. LUDWIK WOLSKI
 ADWOKAT
 UNIAO DA VICTORIA
 Paraná.

Na choroby oczu
Collyrio Amarello

DE CHAVES

Hotel Polski
(HOTEL MARTINS)
Marcina Jarugi
 Curitiba **ULICA RIACHUELO 114** Paraná
 Vis á vis Pałacu Muncypalnego róg placu Dr. Generoso Marques
 Telefon, 989 — Caixa postal, 463 — Adres telegraficzny „HOTEMAR”.
 Urządzenie pierwszorządne w modnym żelazo-betonowym pałacyku, z wszelkimi wygodami i higieną.
 KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA. — CENY PRZYSTĘPNE. — SALON NA PRÓBY I WZORY.

TELEGRAMY

BUENOS AIRES. — Pan Friderico Pinedo minister Skarbu oświadczył, że otrzymał od grupy bankierów nowojorskich propozycję udzielenia Rządowi Argentynie pożyczki w wysokości 50 milionów pezów na uruchomienie „kredytów zamarzniętych”, która to pożyczka mogłaby być podwyższona w razie potrzeby do wysokości 100 milionów pezów.

Związek producentów Herwy postanowił na ostatnio odbytym posiedzeniu współpracować z Rządem w ramach Komisji Narodowej dla spraw herwowych. (Junta Nacional de Herva Mate).

MENDONZA. — W okolicach San Joan dało się poczuć silne trzęsienie ziemi. Również z różnych okolic Andów donoszą o trzęsieniu ziemi. Brak bliższych szczegółów.

W miejscowości Quilemes, gdy publiczność nie chciała się usunąć z gmachu Rady Muncypalnej, przyszło do strzelaniny między policją a tłumem. Został zabity podkomisarz policji, a zostały zranione dwie inne osoby.

Izby Argentyjskie postanowiły oddać przemysł naftarski pod kontrolę Rządu. Wszelkie kopanie nafty, z wyjątkiem należących do państw zagranicznych, cudzoziemców i osób zamieszkałych zagranicą, utrzymują nadal prawo własności i wydobywania nafty, nowe zaś kopanie przechodzą pod zarząd państwa lub Rządów prowincjonalnych.

MONTEVIDEO, Urugwaj. — W czasie podróży statku wiozącego delegację amerykańską na Konferencję Pan-Amerykańską, w Montevideo jeden z dziennikarzy wysłał radiogram, przesyłając swej redakcji wywiad, w którym wspomniął kilkakrotnie o sekretarzu pana Cordella Hulla, używając jego inicjałów S. O. S. i to kilkakrotnie. Ponieważ jest rzeczą wiadomą, że inicjały te stanowią sygnał niebezpieczeństwa, wiele statków, które przychylili radiogram, myśląc że statek wzywa pomocy, zwróciły się z natychmiastowym pytaniem o wyjaśnienie pozycji zagrożonego statku. Naturalnie, że cała sprawa się wyjaśniła, dając powód do wielkiej wesołości i żartów.

UKUGWAY, Montevideo. — Została dokonana uroczysta inauguracja nowej siedziby Ambasady Brazylijskiej w Montevideo w luksusowym pałacu przy ul. Luare.

SANTIAGO, Chile. — Według danych statystycznych urzędu sanitarnego zmarł w mieście Santiago do końca miesiąca września 1517 osób na dur brzuszny.

Dało się uczuć silne trzęsienie ziemi które spowodowało wielką panikę. Mieszkańcy opuścili w popłochu swe mieszkania i wylegli tłumem na ulice, gdy z domów obrywał się tynk, padając na trotuary. Pierwszy wstrząs trwał minutę a drugi pół minuty. Szkody materialne są nieznaczne, a niema ofiar w ludziach.

WARSZAWA. — Instytucje bankowe przeprowadziły ciekawe obliczenia, dotyczące zysków na różnicy kursu dolara. Jak wynika z tych obliczeń, inflacja w Stanach Zjednoczonych dała polskiemu dłużnikowi duże zyski, przekraczające 600 milionów złotych.

Z tej cyfry 400 milionów złotych przypadnie w zysku skarbowi Państwa (z tytułu pożyczek) pozostałe zaś 200 milionów przypadają na samorządy, banki i instytucje przemysłowe zadłużone w Stanach Zjednoczonych.

WARSZAWA. — Generał Józef Haller wyjechał do Ameryki dnia 22-go listopada parowcem „Kościuszko” dla dokonania wizytacji placówek Stowarzyszenia Weteranów.

Polski Zakład Fryzjerski

ul. Erm. de Leão 17
naprzeciwko kina Palacio

Golenie 500 rs.
Strzyżenie 1\$000
Strzyżenie pań 1\$200
422-49-34

Kapy i walizki podróżne
w największym wyborze
Fabryka J. O. Krochne
rue André de Barros
600 (daw. Misericordia)
telefon 1424

KĄCIK HUMORU

NA PRZEKÓR.

— Jakżeż się mniewa pańska teściowa?

— Wyzdrowiała, dziś właśnie wstała z łóżka.

— Co pan mówisz?... A było z nią bardzo źle... Któż ją leczył?

— A ten... fuszer, Kropelkiewicz.

— Jakto?... dlaczego fuszer?

— A bo, wyobraź pan sobie, wobec chorej, prosto z mostu powiedział, że jest bardzo źle, że lada chwile można oczekiwać katastrofy... Ta usłyszawszy podobną opinię lekarza, jak to jest w jej zwyczaju, uparła się i na przekór — wyzdrowiała.

NAJSZCZĘŚLIWSZY Z LUDZI

Na pewnym domu właściciel przybił tablicę z następującym napisem:

„Ofiaruję ten dom temu, który mi dowiedzie, że jest zupełnie szczęśliwym.”

Po paru dniach zjawił się jakiś człowiek i poświadczył, że czuje się zupełnie szczęśliwym.

— A ja ci mówię — rzekł wówczas właściciel domu — że nie jesteś zupełnie szczęśliwy.

— Po czem pan tak sądzi?

— Bo gdybyś był rzeczywiście szczęśliwy, nie miałbyś żadnych pragnień i nie chciałbyś posiadać mego domu.

ZAGADKA

Rotstein w licznym towarzystwie opowiada dowcipy.

— Mam jeszcze ciekawą zagadkę w swoim repertuarze, — chwali się, — ale kto jej nie rozwiąże ten wrzuci mareczkę do mojej kamizelki. Dobrze?

— Dobrze — zawołali wszyscy chórem.

— Co należy zrobić, żeby trzy jaja ugotować w dwóch garnuszkach i to tak, aby w każdym garnuszku była jednakowa ilość?

Nikt nie odgał i kilkanaście mareczek wpadło do kamizelki Rotsteina.

— A teraz powiedz pan, jak to się robi? — pytają zaciekawieni słuchacze.

— Ja również nie wiem i też wrzucam do kamizelki — mareczkę...

WYŚCIG

Moryc Knobloch przybiega zdyszany na dworzec.

— Przepraszam, panie pakunowy, czy złapię jeszcze pociąg do Chicago?

— Niech pan spróbuje. Odszedł dopiero przed kilku minutami.

U ADWOKATA

— Moi kochani, to szkoda fałty, czasu i pieniędzy na skargę — coż złego się wam stało, że was nazwano krętaczem, gdybym ja chciał wszystkich tych, co mnie tak nazwali, skarżyć, to bym musiał cały rok jak długi siedzieć w sądach.

— E, panie mecenasie — upanów to co innego, ale u nas prostych ludzi, to nie uchodzi.

STAROŻYTNE POCHODZENIE.

Dwóch studentów wraca z posiedzenia i taką prowadzą ze sobą rozmowę:

— Wiesz Blazer, nie mogę znieść tego Edka. Wyobraź sobie nie dawniej jak wczoraj Edek utrzymywał, że rodzina jego należy do najstarszych w świecie, bo jej początek sięga czasu potopu.

— Miał słusność — odpowiada Franek, — przecież Noe musiał mieć w arce choć jedną parę osłów.

U LEKARZA

— Lekarstwo trzeba brać koniecznie — nic nie pomoże.

— Jak nic nie pomoże, to po co mam je brać?

W NOCY NAD STAWEM

Urnięty przechodzi:

— Prze... e... proszę pana... Co to tam... e... tak błyszczy w dole... w stawie?

— Co? Księżyc...

— Księżyc? Nie rozumiem jak ja się tu w górze aż nad księżycem znalazłem...

Uwaga!

Ogromny wybór kapeluszy najlepszych marek z fabryk Souza Machado, Universal, Prada Corri, Mangera i innych.

WŁASNA WYTWORNIĄ CZAPEK

Na składzie posiadamy też koszule, krawaty, skarpetki, artykuły perfumeryjne i t.p.

Ceny bezkonkurencyjne.

Mazer & Cia.

66 Rua 15 Novembro de 66

MÓWI SIĘ PO POLSKU

CENY TARGOWE W KURYTYBIE

Cukier biały rafin.	kilo	1\$200
" " zwyk.	"	1\$000
" " mulat.	"	\$800
Kawa mielona 1-a	"	2\$500
Herva-matte	"	\$300
Ryż biały agulha	litr	1\$200
" " zwyk.	"	\$800
Groch okragły	"	\$500
Fasola czarna	"	\$400
" " paulista	"	\$400
Mąka pszenna	kilo	1\$000
" kukurydzana	"	300
" manjokowa	"	300
Arauta	"	2\$400
Masło bez soli	"	7\$000
" " zwyk.	"	5\$000
" " Blumenau	"	5\$000
Mięso wieprzowe	"	2\$000
" " wolowe	"	1\$400
Sionina	"	2\$500
Smalec	"	2\$000
Bacalhao	"	3\$500
Wosk	"	3\$000
Miód	"	\$800
Chmiel 100 gr.	paczka	1 200
Gazolina	lata	29 000
Nafta	"	20 000
Oliwa Bertoli	"	7 500
Oliwa Sol levante	"	3 000
Herbata Lipton	"	5 000
Wódka	butelka	1 600
Wino czerwone	butelka	1 200
Faso'a czarna	kalgier	30 000
" " paulista	"	32 000
Kukurydza	kalgier	17 000
Mąka pszenna Lili worek	"	40 000
Jaja	tuzin	1 000
Cebula	aroba	8 000
Kartolle (nowe)	alkier	3 000
Zyto	"	8 000
Pszennica	"	10 000

Polski skład tytoniowy Liberty

Curitiba

Praca Tiradentes 305
(daw. Telegraf)

100 charatów 7.000. Fuma kręcona Rio Grande k. 5.000
Fuma z Minas k. 8.000. Fuma z Minas 10.000, 12.000, 14.000, 16.000 i 18.000 kg.
Fumo legitimo AMARELLI NHO k. 14.000. Karty do gry 5.900 i 6.500 — Liane 10.000. Nasiona polskie tuzin 2\$000, Tal aka do zażywania k. 5\$000 i 6\$000, Nożyki. Solingen 3\$500
5\$500 i 6\$000. Fajki od 1 milr. Kieszonki, cygarnczki, tutki do papierosów 100 rs. i 700 rs. Tabaki krajowe tureckie części do fajek itd.

Poszukujcie zawsze jedyną polską sklep tytoniowy

HURT DETAL

Sprzedają „Gazety Polskiej” i Kalendarza „Gazety” 3\$000

DRZEWO

WAPNO

CEMENT

RURY GLINIANE

PACHÓWKI

ŻELASTWO

SZKŁO

GWOŹDZIE

Płyty i żelazno kuchenne i wogóle wszelki materiał konstrukcyjny.

Macedo & Cia.

WIELKI DEPOZYT MATERIAŁÓW DO KONSTRUKCJI

Rua João Negrão 621

CURITIBA — PARANA

Caixa Postal 387 — Telefon 386

Eksporterzy wapna znanej marki „GLOBO”

SKŁAD

Gotowych Ubrań

Odbierzmy wybór męskich garniturów po wyjątkowej cenie 45\$000

AVENIDA JOÃO PESSOA 8

Naprzeciw kina Avenida

416-48-34

Empreza Constructora Universal Ltda.

FILJE: Curitiba, Bello Horizonte, Victoria, Rio de Janeiro, Stan Rio, Bahia, Porto Alegre i Matto Grosso

ODDZIAŁ LOSOWANIA

1. Premjum Loterii Federalnej nr. 0476 — 4 cyfr 0476
2. Premjum Loterii Federalnej nr. 4767 — 1 cyfr 7

NUMER DO WYLOSOWANIA 70476

PLANO MUNDIAL SERIE "B"

1. premjum Tytuł n. 70476 bungalow wartości 30:000\$000
2. premjum Tytuł n. 80476 bungalow wartości 30:000\$000
3. premjum Tytuł n. 90476 bungalow wartości 30:000\$000
4. premjum Tytuł n. 00476 bungalow wartości 30:000\$000
5. premjum Tytuł n. 10476 bungalow wartości 30:000\$000
10 domów wartości Rs. 9 kontów każdy 90:000\$000
(Dla tytułów mających 4 ostatnie nry. 0476)
100 premji wartości Rs. 200\$000 każde 20:000\$000
(Dla tytułów mających 3 ostatnie nry. 476)
1000 premji wartości Rs. 40\$000 4:000\$000
(Dla tytułów mających 2 ostatnie nry. 76)
10000 zwolnień od wkładki miesięcznej do następnego losowania Rs. 20\$000 każde, Rs. 200:000\$000
(Dla tytułów mających ostatni numer 6)

11115 premji na całkowitą sumę Rs 500:000\$000

Premje tej serii są wypłacane całkowicie w myśl artykułu 9 regulaminu.

LOSOWANIE DOKONANE W DNIU

1. Premjum Loterii Federalnej 0476 — 3 cyfry 476
1. Premjum Loterii Federalnej 4767 — 2 cyfry 67

NUMER DO WYLOSOWANIA 67476

PLANO MUNDIAL SERIE "A"

1. premjum Książeczka nr. 67476 Bungalow 20:000\$000
2. premjum Książeczka nr. 77476 Dom wart. 15:000\$000
3. premjum Książeczka nr. 87476 Dom wart. 15:000\$000
4. premjum Książeczka nr. 97476 Dom wart. 15:000\$000
5. premjum Książeczka nr. 07476 Dom wart. 15:000\$000
10 premji wartości rs. 1:000\$000 rs. 10:000\$000
(dla książeczek mających ostatnie cyfry 7476)
120 premji wartości rs. 200\$000 rs. 24:000\$000
(dla książ. z ost. 5 cyframi 67476 odwrotności 10:000\$000
książ. ost. cyfry 756 100 premji wartości 10:000\$000
240 premji wartości 50\$000 rs. 12:000\$000
(dla książeczek z ost. 4 cyf. 7476 odw.)
600 premji wartości rs. 20\$000 12:000\$000
(dla książeczek z ost. 3 cyf. 476 odw.)
1000 premji wartości rs. 10\$000 rs. 10:000\$000
(dla książeczek z ost. 2 cyf. 76)
2075 premji wartości Rs 158:000\$000

LOSOWANIE DOKONANE W DNIU

1. Premjum Loterii Federalnej n. 0476 — 4 cyfry 0476
2. Premjum Loterii Federalnej n. 4767 — 1 cyfra 7

NUMER DO WYLOSOWANIA 70476

PLANO MUNDIAL SERIE "C"

1. premjum Tytuł n. 70476 Bungalow wartości 25:000\$000
1. premjum Tytuł n. 80476 Dom wartości 14:000\$000
1. premjum Tytuł n. 90476 Dom wartości 8:000\$000
1. premjum Tytuł n. 00476 Teren wartości 5:000\$000
1. premjum Tytuł n. 10476 Teren wartości 3:000\$000
10 premji całkowitej wartości rs. 1:500\$000
(dla tytułów mających 4 ostatnie cyfry 0476) 5:000\$000
100 premji wartości rs. 50\$000 (dla tytułów mających 3 ostatnie cyfry 476) 5:000\$000
1000 premji wartości rs. 10\$000 (dla tytułów mających 2 ostatnie cyfry 76) 10:000\$000
10000 (zwolnień od wkładki jednomiesięcznej 5\$000 dla tytułów mających ostatnią cyfrę 6 z 1-go premjum Loterii 50:000\$000
10000 (zwolnień od wkładki jednomiesięcznej 5\$000 dla tytułów mających ostatnią cyfrę 7 z 2-go premjum Loterii 100:000\$000
21115 premji na ogólną wartość Rs. 300:000\$000
Premje tej Serii odpowiadają całkowitej wartości w myśl art. 9 Regulaminu.

Tytuły wylosowane

Upraszamy członków premjowanych o przybycie do naszej Centrali lub Filji, Inspektorji, Agencji czy Subagencji w celu otrzymania premji lub polecenia budowy domu, zgodnie z regulaminem, zatwierdzonym i fiskalizowanym przez Rząd Federalny.

ZARZĄD.

Fi: kal rządowy — Dr. Francisco Gomes Cerqueira.

FLJA — PARANA

Rua 15 de Novembro 384 — Telefon 366

LOSOWANIE DOKONANE W DNIU 5 PAŹDZIERNIKA

1. Premjum Loterii Federalnej n. 0476 — 4 cyfry 0476
2. Premjum Loterii Federalnej n. 4767 — 1 cyfra 7

NUMER DO WYLOSOWANIA 70476

1. premjum Tytuł n. 70476 Bungalow wartości 20:000\$000
1. premjum Tytuł n. 80476 Dom wartości 10:000\$000
1. premjum Tytuł n. 90476 Teren wartości 5:000\$000
1. premjum Tytuł n. 00476 Teren wartości 3:000\$000
1. premjum Tytuł n. 10476 Teren wartości 2:000\$000
10 premji wartości rs. 500\$000 (dla tytułów mających 4 ostatnie cyfry 0476) 5:000\$000
100 premji wartości rs. 50\$000 (dla tytułów mających 3 ostatnie cyfry 476) 5:000\$000
1000 premji wartości rs. 10\$000 (dla tytułów mających 2 ostatnie cyfry 76) 10:000\$000
10000 zwolnień od jednomiesięcznej wkładki 5\$000 (dla tytułów mających ostatnią cyfrę 6 1-go premjum Loterii 50:000\$000
10000 (zwolnień od jednomiesięcznej wkładki 5\$000 (dla tytułów mających ostatnią cyfrę 7 2-go premjum Loterii 50:000\$000
21115 premji na ogólną wartość Rs. 160:000\$000
Premje tej Serii odpowiadają całkowitej wartości w myśl art. 9 regulaminu.

LOSOWANIE DOKONANE W DNIU

1. Premjum Loterii Federalnej 0476 3 cyfry 476
2. Premjum Loterii Federalnej 4767 2 cyfry 67

NUMER DO WYLOSOWANIA 67476

"PLANO UNIVERSAL"

1. premjum Książeczka n. 67476 Dom wart. 15:000\$000
2. premjum Książeczka n. 77476 Nieruchomość 5:000\$000
3. premjum Książeczka n. 87476 Nieruchomość 3:000\$000
10 premji wartości rs. 500\$000 5:000\$000
(dla książeczek mających 4 ost. cyfry 7476)
120 premji wartości rs. 50\$000 6:000\$000
(dla książ. mających 5 ost. cyfr odwr. 67476)
100 premji wartości rs. 50\$000 5:000\$000
(dla książeczek mających 3 ost. cyfry 476) 5:000\$000
240 premji wartości rs. 25\$000 6:000\$000
(dla książ. mających ost. 4 cyfry 7476 odwr.)
600 premji wartości rs. 10\$000 6:000\$000
(dla książ. mających ost. 3 cyfry 476 odwr.)
1000 premji wartości rs. 10\$000 10:000\$000
(dla książ. mających ost. 2 76 cyfry)
2073 premji wartości rs. 61:000\$000

Wies

Kryzys przem

Wiel

Plantacje herwy zlokalizowane w miastach Missiones, wiece, a cały przem argentyński chyl się na nie. Wzrosty herwy rosną, a samorząd południowych Stanów w części Stanów. Odpadają koszty pozostaje zbiór, przyprowadzenie p tyńskie pisma utuniek herwy kraj, że niebo wyższy. Jest jednak rzecz godną to, że pro musi być mies brazylijską, by n kach krajowych. tćmaczyć, tem, gentyńska czyni, produktów herwy się w ręku kapi skich, którzy rz resu swego kraju nizać cenę pro skiego i z patry brazylijską herwy miejscowych, by produktowi brazy fialzysze rozum iędziję patriotyczn si powodować rzeczywiste, rea ideałami. Same dowodzi wyższ ljskiej nad ar strzeń zasadzo gentyne wynos hektarów, a pr zaledwie 45 p wania. 25 pro duje się w ręk ściścieli, a reszta kich posiadaczy my na to 500 dr nie może pozwo ny, suszarne, nając ludzi do zwykłe przem jak się to mów jeżdżają robo obcinają liście i za kg. 1½ cent da przeciętnie to zwykły plant rocznego 150 p w takich waru ciowa musi o żej zera. Jest nędza i węg plantatorzy, m prawiać herwe, szem położeniu sie wysokiej ko sie rewolucyj oni znaczne do swą gospodar runku herwy.

Boż

Para dobr

Ost

Fasony

Fasony

Ogromny

i dziecięc

CENTRALA

FILJE I

Na swie

Wieści z Argentyny

Kryzys przemysłu herwowego

Plantacje herwy w Argentynie, zlokalizowane przeważnie na ziemiach Misjonów cierpią rzeczywicie, a cały przemysł herwowo argentyński chyli się do upadku. I inaczej być nie może. W Brazylii herwa rośnie w wielkiej obfitości, samorzutnie po lasach południowych Stanów, a także w części Stanu Matto Grosso. Odpadają koszty plantowania i pozostaje zbiór i odpowiednie przyprawy produktu. Argentyńskie pisma utrzymują, że gatunek herwy krajowej, jest o całe niebo wyższy od brazylijskiej. Jest jednak rzeczą zastanowienia godną to, że produkt miejscowy, musi być mieszany z herwą brazylijską, by miał zbyt na rynkach krajowych. Nie można tego tłumaczyć, tem, jak to prasa argentyńska czyni, iż wiele fabryk produktów herwowych znajduje się w ręku kapitalistów brazylijskich, którzy rzekomo, dla interesu swego kraju, starają się obniżyć cenę produktu argentyńskiego i z patriotyzmu mieszają brazylijską herwę do wyrobów miejscowych, by zapewnić zbyt produktowi brazylijskiemu. Jest to fałszywe rozumowanie. Najbardziej patriotyczny fabrykant, musi powodować się pobudkami rzeczywistej, realnej natury, a nie ideałami. Same to twierdzenie dowodzi wyższości herwy brazylijskiej nad argentyńską. Przeciwnie zasądzone herwa w Argentynie wynosi około 30.000 hektarów, a produkcja pokrywa zaledwie 45 proc. zapotrzebowania. 25 procent plantacji znajduje się w ręku drobnych właścicieli, a reszta należy do wielkich posiadaczy. Właściciel, dający na to 500 drzewek herwowych nie może pozwolić sobie na młyn, suszarnię, nawet nie może najać ludzi do zbioru. Sprzedaje zwykle przemysłowcowi liście, jak się to mówi na piu. Przyjeżdżają robotnicy fabryczni, obcinają liście i gałązki, a placą za kg. 1 1/2 centa. Gdy drzewo da przeciętnie 20 kg. produktu to zwykły plantator, ma dochodu rocznego 150 pezów. Rzeczywiście w takich warunkach, stopa życiowa musi obniżyć się poniżej zera. Jest to sprawiedliwa nędza i wegetowanie. Wielcy plantatorzy, mogący sami przyprawiać herwę, są w szczęśliwszym położeniu. Niestety w czasie wysokiej koniunktury, w czasie rewolucji brazylijskiej mieli oni znaczne dochody i rozwinęli swą gospodarkę, jedynie w kierunku herwy. Wielu cudzoziem-

ców, przeważnie Niemców z Rzeszy, zaawanturowało się w tę tak niebezpieczną gospodarkę, uprawiając tylko jeden produkt. Skutki są opłakane. Praktyczniejsi wychodzący, przybyli z Brazylii, od razu poczęli trudnić się wszelkimi gałęziami rolnictwa i hodowli, co im wprawdzie nie przyniosło wielkich fortun, lecz mają oni życie zapewnione, a niektórzy doszli do średniej zaamożności.

Rząd nie zamyka oczu na niebezpieczeństwo i powołał niedawno dekretem Juntę Yerbową, która ma za zadanie zorganizować rynek jak i metody plantowania i przyrządzania herwy a również poparcia upadającego przemysłu odpowiednimi kredytami. Na czele Junty stoi podsekretarz ministerjum Rolnictwa pan Carlos Brebia. W łonie Junty pracują wybitni finansisci, handlowcy, rolnicy i rzeczoznawcy. Rzeczywiście możnaby ożywić rynek przez kooperatywy drobnych plantatorów, przez podniesienie cen i inne sztuczne zarządzenia. Naszem zdaniem jednak, przemysł herwowo w Argentynie będzie zawsze tworem sztucznym cieplarnianym, nie mogącym wytrzymać konkurencji z herwą brazylijską, której jeszcze są pełne lasy. Wiemy jednak z doświadczenia, jaki ciężki kryzys, przechodzą brazylijscy właściciele herwali, pomimo tak sprzyjających warunków a co mówić o podtrzymywaniu sztucznie przemysłu argentyńskiego. Prawdopodobnie rolnicy z Misjonów będą się musieli powoli wycofać, ze swej jednostronnej gospodarki, a przejść do uprawy różnych płodów. Z drugiej strony Argentyna ma tyle innych możliwości i źródeł rzeczywistego bogactwa, że naprawdę niewarto walczyć z wiatrakami.

Przechwycenie przemysłników złota

Policja przytrzymała pięć kobiet i jednego mężczyznę, gdy usiłowali wysłać w kuferkach 77 kg. złota w sztabach, ukrytego między ubraniem i bielizną, za granicę. W czasie śledztwa zeznali iż działali z polecenia pewnego banku.

Odwwołanie fałszywej pogłoski

Pan Jose' Maria Cantillo, ambasador argentyński w Rzymie odwołał telegraficznie wieść że nie udzielał żadnych wywiadów o ustroju faszystowskim pewnej agencji telegraficznej. Zapewne

NIE KŁAM! mówi Biblja

I my nie okłamujemy publiczności, ogłaszając naszą likwidację, w której zarówno jakość jak i ceny towarów mogą wytrzymać najsilniejszą konkurencję.

4 spinki	1.00	Pasta Nice tuba duża	1.500
Sznurówka do bucików, para	1.00	Ręczniki do twarzy	1.500
Igielniki z 6 igłami, sztuka	1.00	Len fantazyjny, metr	1.500
Naczynki do bielizny, tuzin	1.00	Etaminy na firanki, metr	1.400
Tasiemka do kalesonów	1.00	Tasiemka gumowa, 10 mtr.	1.500
Alamary bawełniane	1.00	Lux duże	1.500
Naparsiki, sztuka	1.00	Luizine nadzwyczajne	1.500
Sprzączki do spodni, 4 za	1.00	Len panamą najlepszy	1.500
Guziki porcelanowe, tuzin	1.00	Motki jedwabne 40 g.	1.600
Guziki kościane, tuzin	1.00	Perkal z kręconych nici mtr.	1.700
Pędzelki do pudru, sztuka	1.00	Etamine kwieciste, piękne odm.	1.800
Sprzączki do włosów z perełkami	1.00	Ręczniki nadzwyczajne	2.000
Spilki do włosów 120 sztuk	2.00	Koszulki dla mężczyzn	2.000
Agorki tuzin	2.00	Svelkt dla dzieci	2.000
Zatraski 555, tuzin	2.00	Etamine gładka, metr	2.000
Alamary duże bawełniane	2.00	Pasta Eucalol	2.300
Nici bawełniane 100 mtr.	2.00	Pasta Oriental, duża	2.300
Igły kościane do robót ręcz.	2.00	Pasta Gessy	2.300
Smoczki dla dzieci	3.00	Puder Lady, paczka	2.300
Spilki do ondulowania, tuzin	3.00	Puder Miami, paczka	2.300
Siatki do włosów	5.00	Puder Offale, paczka	2.300
Koronka Iniana	5.00	Pasta Colgate	2.400
Pędzelki do pudru	5.00	Trykolina gładka wszelkie kol.	2.800
Tasiemka mtr.	5.00	Etamina gładka metr	3.000
Chusteczki nadzw.	5.00	Towar na sienniki, sz. 1,40	3.000
Zatraski do mankietów, para	5.00	Obrusy na stół, białe i kol.	3.200
Lux małe	6.00	Bris-Bis, para	4.000
Pończochy dla mężczyzn	7.00	Gorgorão nadzw. metr	4.000
Róż "Tentação"	8.00	Bluzki włóczkowe	4.000
Tace duże	8.00	Organdi gładkie, metr	4.000
Szczoteczki do zębów dla dz.	8.00	Organdi kwieciste	3.800
Frendzle do kotar, metr	9.00	Guma aks. na podwiązki, mtr.	4.500
Grzebień kiesz. z rączką	1.000	Szpółki Atlas, tuzin	4.800
Czapki szydełkowe jedwabne	1.000	Welon dla dziewczy.	5.000
Slinnik z ceraty	1.000	Puder Floramy, paczka	5.000
Motki Macrame z 30000	1.000	Koce pojedyncza szerokość	5.000
Pasta Nice mała	1.000	Pończochy jedwabne dla pań	7.500
Podszewki do kamizelek, metr	900	Langery nadzw. metr	7.000
Pończochy dla mężczyzn	1.000	Perkalik 10 metr.	8.500
Pończochy dla dzieci w. 1-9	1.000	Koldry fustonowe poj. sz.	9.500
Extrafort 10 metrów	1.000	Jedwab kwiecisty, metr	10.000
Krawatki szydełkowe	1.000	Jedwab pasiasty na sukienki	10.000
Pończochy do foot ballu	1.000	Płótno surowe Indio n. 2, 76 c.	11.000
Miary krawieckie	1.000	Koldry fustonowe podw. szerokość	12.000
Bandaże dla dzieci, metr	1.000	Płótno marki A. A.	12.000
Mydło Geci, pudełko	1.200	Płótno Batutinha	12.000
Escossia do kapeluszy, metr	1.200	Koszule z trykoliny dla mężczyzn	13.500
Zephir dobry	1.200	Jedwab Mongol nadzw. metr	14.000
Towar na sienniki sz. 70	1.200	Płótno białe 141	14.000
Pończochy dla mężczyzn, nadzw.	1.200	Płótno Imperador, 92 c.	14.500
Szczoteczki do zębów dla dorosłych	1.200	Krepa atlasowa, metr	15.000
Baton Tentação	1.300	Perkalik "Ave Maria", sztuka	23.500
Koronka Iniana w kaporach, 7 mtr.	1.400	Perkalik Presidente, sztuka	25.000
Podwiązki jedw. dla mężczyzn	1.500	Perkalik D. Pedro, sztuka	28.000

DOPIERO CO OTRZYMANE:

Chusteczki na głowę 1\$000 Płótno surowe c 92 c nc 14 12\$000
„Merino" w najlepszym gatunku, czarne i w kolorach 2\$5000
Płótno surowe 14 | 7 c 10 metr 8\$500 Koce dla dzieci po 4\$000

A. JERUSALEM

Praca Tiradentes, 607

to nieporozumienie wynikało z powodu publikacji, przez pewien dziennik włoski artykułu p. o. ambasadora, który nie miał zupełnie charakteru, jaki mu owa agencja telegraficzna przypisywała. To zaprzeczenie wywarło dobre wrażenie, gdyż kilka dzienników, poczęło krytykować surowo, rzekomo oświadczenia pana ambasadora.

Komitet Przyjęcia „Daru Pomorza“

Komitet przyjęcia „Daru Pomorza“ podaje do wiadomości wszystkich Rodaków, że organizuje się wycieczka na statek „Dar Pomorza“, który w tych dniach przybędzie z Polski. Prosimy o przygotowywanie się do tej wycieczki, która odbędzie się w jedną z najbliższych niedziel i trwać będzie przez cały dzień. Koszta przejazdu tam i z powrotem wyniosą 10\$000 od osoby.

Komitet przyjęcia „Daru Pomorza“

Żądaj zawsze i wszędzie

Manon purgativo (środek przeczyszczający)

LIVRARIA MUNDIAL
RUA 15 DE NOEMBRO, 240

Curitiba — Paraná

Z zakładami graficznymi i pierwszorzędnym składem papieru, jest najpierwszą w Paranie. Posiada po cenach specjalnych dla kupców na prowincji i szkół najbardziej kompletny wybór książek szkolnych i artykułów dla szkół.

Café Gury

PALENIE I MIELENIE KAWY

Fortunato Leite Dias de Paiva

Telefon Nr. 1179 — Adres dla telegramów: „TYBA“.

Rua Commendador Araujo Numer, 107

Curitiba — Paraná

Jedynie farby i aniliny

„BAYER“

W PACZKACH PO 1 KILOGRAMIE

specjalne wskazówki użycia. Esencje i olejki do fabrykacji likierów, wódek etc.

NIE SZUKAJ INNYCH do farbowania wszelkiego rodzaju wyblakłych rzeczy we wszystkich kolorach.

—o—
Wielki wybór perfum, krajowych i zagranicznych. Przybory do higieny ust, jak kremy mydełka, szczoteczki etc.

Barwniki do napojów i przetworów owocowych

JEDYNI PRZEDSTAWICIELE

LÁ NO LUHM

161 Rua RIACHUELO 161

A. F. DE CASTILHO

Rua 15 de Novembro, 599
Curitiba - Telefon 850 - Paraná
Jedyny w Pol. Brazylii specjalny zakład projektów i montażu Radio Aparatów i części.
Przybory elektrotechniczne.

Żarówka EDISON MAZDA

367-39-9

Boże Narodzenie — nowy Rok

Para dobrego obuwia jest zawsze mile widzianym prezentem

Ostatnie nowości magazynu obuwia

„A Favorita“

Fasony 5000—5025 Najnowsze modele obuwia damskiego — format obcasu Ludwik XV

Fasony 6000 — 6025 Obuwie damskie — format obcasu ku- bański i meksykański.

Ogromny wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego we wszystkich cenach i gatunkach.

CENTRALA: Casa Favorita ul. Riachuelo 181 - Kurytyba

FILJE I AGENCJE: Paranaguá, Jaraguá, Joinville i Blumenau.

437-51-53

Na święta Bożego Narodzenia nie omieszkujcie czynić swych zakupów w sklepie

„Armazem Comendador“ 34 — Comendador Araujo — 34 obok Praça Osorio — Telefon 1000

gdzie znajdziecie wszelkie artykuły spożywcze, słodkie i t. p. w pierw. jakości i po najniższych cenach.

Wszelkie zakupy na żądanie ostatecznie do domu

